

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:
celo leto . . . . . K 24.—
pol leta . . . . . 12.—
četrt leta . . . . . 6.—
na mesec . . . . . 2.—

v upravnishtvu prejeman:
celo leto . . . . . K 22.—
pol leta . . . . . 11.—
četrt leta 5.50
na mesec 1.90

Izjava vsak dan zvečer izveniški modelje in praznike.

Inserati veljajo: peterstopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 20 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto . . . . . K 25.—
pol leta . . . . . 13.—
četrt leta 6.50
na mesec 2.30

za Nemčijo:
celo leto . . . . . K 28.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto . . . . . K 30.—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak.
Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

V zmislu § 17. društvenih pravil
se sklicuje

občni zbor delniškega društva Narodne tiskarne na dan 17. maja 1911 ob 6. uri zvečer v prostorih Narodne tiskarne.

DNEVNI RFD:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo upravnega sveta o preteklem poslovnem letu in predložitve računov za leto 1910.
3. Poročilo nadzorstvenega sveta.
4. Predlog upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička za l. 1910.
5. Volitve nadzorstvenega sveta.
6. Slučajni predlogi.

Opomba: § 16. Kdor hoče na občnem zboru glasovati, mora svoje delnice vsaj pet dni pred občnim zborom vložiti v društveno blagajnico.

Ljubljanci in deželno-zborska nado- mestna volitev.

V torek dne 16. t. m. imajo ljubljanski volilci izbrati mesto odstopivšega dr. Ivana Oražna novega poslanca, ki bo zastopal njihove koristi in interese v deželnem zboru.

Tudi pri tej volitvi bo volilec izbirati v prvi vrsti med naprednim in klerikalnim kandidatom.

Zavednim, politično izobraženim volilec ta izbira pač ne bo povzročala preglavice in noben izmed njih ne bo niti trenutka pomišljal oddati svoj glas kandidatu, ki ga priporoča narodno napredna stranka, ki je z vsem svojim javnim delovanjem pokazala in dokazala, da ji je pred vsem na srečo blagor Ljubljane in njenega prebivalstva.

Klerikalna stranka je to pot postavila za svojega kandidata primarja dr. Vinka Gregoriča.

Mož je Ljubljancem že znan, saj je že nešteto krat nastopal v našem mestu kot »neodvisen in samostojen« kandidata.

To so bili časi, ko se je Gregorič še sramoval javno nastopati kot

pravcati klerikalni kandidat in je vsled tega rabil v slepo naivnih ljudi krinko »neodvisnosti« in »samostojnosti«, to je bilo v onih dneh, ko so se klerikalci zavedali, da še ni prišel čas, da bi mogli odkrito stopiti pred ljubljansko javnost s pristnimi, nemaskiranimi klerikalnimi kandidati.

To je bilo takrat — danes je drugače: danes je že bujno vzkli klerikalna pšenica in če ji bodo vladni krogi in Nemci takdo pridno zalivali, kakor dosedaj, bo jela na vsi črti že iti v klasje.

Zato menijo klerikalci sedaj, da je že tudi v Ljubljani napočil zanje ugoden čas, ko ni treba več prikrivati svojih kart.

In tako je častitljivi oče Gregorič slekel stari svoj kožuh »neodvisnosti« in »samostojnosti« ter se oju-nalil predstaviti se ljubljanski javnosti kot pravi pravcati klerikalni kandidat.

In nam je prav, da je gospod Vinko to storil.

Mož nam sicer ni bil nikoli nevar, vendar pa je nam še manj opasen sedaj, ko je snel krinko z obraza ter se pokazal kot klerikalec pristnega kova.

Doslej je namreč mož skušal plavati nad strankami in čisto je znal, ako se mu je to zdelo koristno za njegovo osebo, tudi prav pošteno zabavljati na klerikalce in na njihovo pogubno politiko. S tem svojim spretnim laviranjem je dosegel, da ga je nepoučena javnost smatrala za moža, ki ne pripada nobeni izmed obstoječih strank, marveč hodi svojo zlato srednjo pot.

In prav zaradi tega je imel vsaj nekaj, ako tudi ne mnogo pristašev v krogih, ki nimajo in nečejo imeti prav nobenih stikov s klerikalno svojatjo. To velja zlasti za »Društvo hišnih posestnikov«, čigar predsednik je še danes dr. Gregorič.

In stališče teh krogov nasproti Gregoriču se je bistveno spremenilo v tistem trenutku, ko je le-ta zamolil klerikalni svoj konfiteor.

Kakor za ljubljansko prebivalstvo vobče, tako tudi za te kroge ne more biti niti govora več o tem, da bi se morda zgolj s čisto gospodarskega stališča v kakršnemkoli oziru navduševali za Gregoričovo osebo.

Naj si je bilo Gregoričovo »delovanje« na gospodarskem polju preje morda še tako simpatično, s tistim hipom, ko je prisegel na klerikalni politični evangelij, je pljunil na to

svoje delovanje, zakaj nad vsak dvom je vzvišeno, da je moral položiti, predno se mu je poverila kandidatura na programu klerikalne stranke, slovesno prisego, da se bo kot eventualno izvoljeni poslanec pokoril v vsakem oziru klerikalni politiki, naperjeni v vsakem pogledu proti interesom in koristim Ljubljane in njenega prebivalstva.

In da je kvintesenca vse klerikalne politike v deželnem zboru ta, da se za vsako ceno oškoduje Ljubljano in da se jo gospodarsko na korist ostale dežele docela izmogne, je dogmata stvar, katere nam pač ni treba še znova dokazovati.

To izpričujejo najeklatantnejše zloglasni cestni zakon in 10 milijonsko deželno posojilo, s čimer so klerikalci na rame ljubljanskih davkoplačevalcev navallili pol milijona novih vsakoletnih davkov.

In kakor je gotovo, da bodo klerikalci to svojo za Ljubljano pogubno politiko še nadaljevali, tako je tudi sigurno, da bi moral dr. Gregorič, ako bi bil izvoljen za ljubljanskega deželnega poslanca, plesati tako, kakor bi življala dr. Šusteršič in dr. Krek.

In kaj se to pravi?

To se pravi toliko, kakor da bi se moral od Ljubljane izvoljeni poslanec zavzemati za to, da se naloži njegovim volilem čim največ novih davkov.

Ako torej hočejo ljubljanski davkoplačevalci takega poslanca, potem naj volijo Gregoriča.

Ce pa so jim pri sreč njihovi lastni interesi in njihove lastne koristi, če nečejo, da bi deželnozborna klerikalna večina še nadalje praznila njihove žepe ter zapravljala njihove trdo prislužene novce za razne strankarske namene na kmetih, potem bodo kot en mož glasovali za kandidata, ki ga jim priporoča narodno-napredna stranka!

Pred dvobojem pl. Šuklje — dr. Elbert.

Mislili smo, da nam ne bode treba več pisati o znani železniški zadevi. — Pa prišlo je drugače. Bomba je počila: Plemeniti Šuklje naznanja v »Slovenec«, da je vložil tožbo zoper prošta dr. Elberta. Novo mesto, ki pozna značaj in trdo kožo deželnega glavarja, se temu činu zelo čudi, — čudi se, da se je plemeniti

Šuklje tako osokolil — ali naj rečemo »poorlil«? — da hoče braniti svojo čast pred sodiščem. — Obeta se nam torej lepa politična senzacija: dvoboj med visokim cerkvenim dostojanstvenikom, ki je klerikalen skozinsko, a obenem človekoljuben in dosleden v svojem postopanju in je ostal ubog, ker ni nikoli ničesar za se iskal, — in med deželnim glavarjem, ki se je prelevil iz fanatičnega ateista v »pobožnega« klerikalca, a je ostal dosleden samo v eni točki: skrbeti za sebe, in katerega je rajni dr. Suppan karaktriziral kot človeka, ki prezira vse, prenaša največje grobosti, katerega prav nič ne ženi- ra, samo da njemu koristi in da on naprej pride.

Radovedni smo, kako se bode ta popis pri kazenski razpravi dopolnil in ilustriral.

Plemeniti Šuklje je dozdej že mnogo bridkih požrl, ne da bi tožil. — A danes se čuti na višku svoje modrosti. S. L. S. ga je vzela v svoje okrilje in odkar je prestopil kot triumfator vrata deželnega dvorca, postal je občuten. Vsega mogočnega je pozabil nauk rimske zgodovine, ki nam jo je svoj čas predaval. V sprevodu cesarjev — triumfatorjev se je smelo prosto zabavljati na triumfatorjeve slabosti in klicalo se mu je: »Ozri se nazaj in pomisli, da si človek.«

A Šuklje, ki je danes plemeniti, a pozabi, da je človek, bode pri razpravi pač primoran, da se bode ozrl nazaj.

Mislimo namreč, da prešt ne bo odnehal in bo nastopil dokaz resnice.

Pretehtale in preiskale se bodo plemenitemu deželnemu glavarju jetra in obisti.

Zavijanje ne bode nič pomagalo. Kak mošter v tej stroki je pl. Šuklje, kaže že njegov zadnji telegram, objavljen v »Slovenec«. Pl. Šuklje je dal v svet izjavo nekega ministerijalnega uradnika, v kateri se potrjuje, da ni res, da bi bil Šuklje kdaj ministrstvu zatrjeval, da je novomeški občinski zastop za progo ob desnem bregu Krke in za glavni kolodvor v Kandiji.

To je farbarija in zavijanje. Na shodu v Beli cerkvi se ni trdilo, da je Šuklje trdil, da se zavzema novomeška občina za ta projekt, pač pa, da je trdil, da so vsi merodajni faktorji v Novem mestu in okolici za to, in da je za to tudi deželni odbor.

In da je to trdil, tega nam ne bo utajil. — Za kazensko razpravo se

bo preskrbel avtentičen prepis izjave, katero je podal deželni glavar pri političnem obhodu proge Novo mesto - Metlika. Danes objavimo posnetek iz aktov. — Izjava deželnega glavarja popisuje alimentacijsko ozemlje za zahtevani glavni kolodvor v Kandiji, pravi, da je dovoz na novomeški kolodvor težaven zaradi oddaljenosti, ozke ceste in klan- cev in nadaljuje, da je v očitnem interesu mesta, naj bo glavni kolodvor v Kandiji. Nasprotovanje je tu nena- ravno in neumljivo, ker je kolodvor v Kandiji, če se ne ozira na gotove kroge, pripravniji. Samo gotovi krogi nasprotujejo. Deželni odbor pa je poklican, varovati pravice koristi vseh občin, med katere spada tudi Novo mesto. Važni razlogi govore za izpeljavo proge Brežice - Novo mesto po desnem bregu Krke. Izključeno pa je, da bi se mogla ta proga po desnem bregu zvezati z novomeškim kolodvorom. Zato naj bo glavni kolodvor v Kandiji.

Glede na to izjavo pač ni treba izgubljati več besedi. Jasno je, da se hoče prizadevanje Novega mesta, da ima svoj kolodvor na svojem ozemlju, s pomočjo avtoritete dežel- nega odbora onemogočiti. Šuklje pre- zira želje Novega mesta, ki jih je iz- razilo po svojih zastopnikih, — in nastopa pri tem zahrbtno. Kajti tisti dan, ko je »Slovenec« objavil Šuklje- tovo brzojavko, da ni trdil, da je novomeška občina za kolodvor v Kan- diji, tisti dan je njegov adjutant Zure v Novem mestu krošnjari od hiše do hiše in iskal podpise za glav- ni kolodvor v Kandiji. Jasno je, da je Zure postopal sporazumno s Šu- kletom. Ali ni tako postopanje zahr- bno? In zakaj se pl. Šuklje in »Slovenec« izogibljeta odgovoru in pojasnilu, da zastopa Šuklje koristi enega dela Kandije ne le v škodo No- vega mesta, ampak v škodo vsem ob- činam na levem bregu Krke. Govori se vedno samo o Novem mestu. Zakaj pa nič o Raki, Bučki, Skocijanu, Beli cerkvi, Smarjeti in Prečni, ki so klerikalne občine? Ker Šuklje na to ne odgovori, in »Slovenec« molči, odgo- voriti bodo pač morali tamošnji pri- staši S. L. S.

S tožbo hoče pl. Šuklje pomagati sebi in stranki čez čas volitev, potem pa bi nadaljeval svojo samopašno po- litiko. Pa ne pojde. Pravda utegne postati zanj usodepolna.

Mož se nanaša na slab spomin občinstva. — Dosedaj se mu je to de- loma posrečilo. Kako bi bilo sicer mogoče, da je pred mesecem dni far-

LISTEK.

Slikar Matija in kmet Janez.

Poleti je bilo, ko se je prikazal v vasi mlad mož, ki je vzbujal splošno pozornost. Pod pazduho je nosil nekake ozke, črne, silno velike bukve, iz katerih so gledali razni papirji in platnene krpe, na plečih pa je imel čudne rogove. Niso bile niti križi, niti traja in tudi lestva ne, tudi ne stol in ne miza in sploh nič ne. Na glavi je imel neznan širok in razvihan klobuk, kakor da se je tepel sto dni in noči z burjo in severnimi vetrovi. Ogrnjen je bil z dolgim, črnim plaščem, ki je prav veselo fofotal v vetru, zdaj tesno objel njegovo majhno postavo in zopet splaval in zaplapolal, kakor da hoče enako perotim vzdigniti in ponesti v zrak za dole in gore tega smešnega možička.

Na vasi je obstal, vzel s pleč svoje leseno orodje in se začel ogle- davati po razmetanih in raztrganih kmečkih hišah in kočurah. Skozi okno najbližnjega doma je gledal star ženski obraz s sivimi in nezaup- nimi očmi, ki so plaho in radovedno

zrle mladega moža. A ko je veselo pokimal z glavo in hotel nekaj vpra- šati tisto žensko bitje, se je glava skrila. Z dvorišča izpred veličastne- ga kupa gnoja ga je opazovalo devet ali deset smrkavih otročaje, in mla- di mož je zavpil:

»Ali češ pomarančo?«

Otročji zbor je počakal nekoliko in se potem razbežal z vzklikom:

»Madžar, Madžar!«

Mladi mož, o katerem še ne ve- mo, kdo je in kaj hoče, je stopil v kmečko hišo in pozdravil:

»Ali ste doma, oča?«

Babe, ki je prej zijala skozi okno, ni bilo več v hiši; odprla je duri in iz veže zavpila v hišo: »V oštariji sedi.«

In zato se je mladi mož, o kate- rem ne vemo, kdo je in kaj hoče, na- potil v oštarijo. Zdej se sedi za mizo in pije, zato kar poslušajmo. Kmetje so radovedni, in prvi ga pobara:

»A vi ste pa od daleč?«

»Kako pa kaj?« hiti barat drugi.

»Ta-le je pa birič,« tiho govori sosed sosedu. Mladi mož neznanega rodu pa odgovori:

»Tak antverh imam, da ljudi in svetnike gor jemljem.«

Kmetje ga gledajo začudeni in po- lej se počasi se izve, da je on sli- kar, ki je prišel v vas, da bo slikal hiše in ljudi in skrinje in drevje.

Vpraša, če je v vasi kaka raztrgana prazna bajta, kjer bi stanoval.

»Brlezgova je prazna,« odgovo- ri njegov, sopivec. »Ampak, ne vem.«

In slikar izve o tisti bajti, da si nihče ne upa stanovati v njej, ker straši tam. Vse noči zabija v njej ne- kaj mrtvaške truge. Beli duhovi ek- sercirajo po bajti, in slikar pove, da se bo naselil prav v Brlezgovi bajti. Slikar, ki mu je ime Matija, kar je že lahko vsak uganil, kdor je bistrih možgan, se seznani s kmetom Jane- zom in pravi:

»Slišite vi, Janez, ali boste pili z menoj?«

»Zakaj pa ne,« veli kmet, ki je mlad, in zamalo se mu zdi, da si kdo upa dvomiti.

Slikarju je všeč njegov obraz in pravi:

»Kristusa bom slikal, in vi mi boste dali mero in posodili obraz. Ali bi stali za model?«

Ko mu slikar vse pojasni, je kmet pri volji. Pijeta pridno ves čas, in ko se zmarači, in je kmet pijan, ko- lovrati domov. Njegova žena sedi za mizo z otroci in bere, ali moli.

»Zefa, ali veš, kdo sem jaz? Ali veš, kje bom jaz stal?«

»Pijanec, spat pojdi! Grdaviš ne- nemarna.«

»O, ne, tisto pa že ne. Ti še ne veš, kdo sem jaz. Jaz bom v cerkvi

stal, v oltarju bom stal in zlata luna mi bo gorela okoli glave.«

»Na klop se mi zavalj in zaspi, reva pijanca.«

»O, ne, v lotarji bom stal in ču- deže delal kot Kristus. In vsi boste molili k meni. Tudi ti boš molila, in moji otroci bodo molili k meni, in vsa fara bo molila.«

»A mi nisi precej tiho, ti grdoba nemarna!«

»Ja, jaz bom delal čudeže! In če ne boste pridni, vas bom tepel s šibo in hudo uro.«

I. t. d. Kdo bo poslušal pijanca, kaj čveka! Tudi žena ga ne posluša. Stopi k mizu in ga začne slačiti; In Janez pravi:

»Kaj, ti boš mene? Zdej - le se pripravil!«

In zgrabi jo za lase in vrže ob- tla in Janez, ki misli, da je že Kri- stus, začne delati čudeže.

Prebije in zmleti ženo na mrtve žlake in kar najde v hiši zlomasti in razbije in stolce in razmeče po tleh.

»Jaz delam čudeže!«

»V lotarji stojim in s točo vas božam.«

Kmet Janez lomi stole in mizo in drog, razbije skrinjo, raztrga ženi rute in kikle.

»Janezek,« zavpije nad otro- kom, »Janezek, kdo sem jaz?«

Ker otrok ne da odgovora, ga oče zgrabi in vrže skozi okno. Za

njim drugega, in takoj jih je pet zu- naj na kupu gnoja.

Žena prileti k njim, in vsi se že- nejo na vas s krikom.

In kmetje se vprašajo:

»Kaj pa je?«

In možje pravijo:

»Tisti škrie je kriv vsega tega, ki pravi, da nas bo gor vzel. Alo, kje je?«

Slikar je v Brlezgovi kočuri in nič hudega slutečega napade črna druhal.

»Ti si antikrist!«

Planejo nanj in ga pretepejo. Zlomijo mu rogovile, ki niso ne križ, ne lestva, ne nič. Stepejo ga in raztr- gajo in vržejo razcepanega iz vasi.

Tako je nosil svoj križ slikar Matija, ali Andrija. Janez Jalen.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Šepetavec, (Dalje.)

Zapodila sta se dalje. Norela sta po dverani, se prekrucvala po tleh in skakala čez stole, se predstavljala kot dvoječka Prismo in Budalost in ple- sala kakor da sta prišla iz uma.

Tomaž je zagledal pri stranskih vratih krepko razvito in fantastično oblečeno masko in se ustavil.

bal ljudi v Črnomlju, kako se je zavzemal za črnomeljsko progno. To je tisti Šuklje, ki deputacije Črnomeljcev, pod vodstvom rajnega župnika Peharca niti k ministru ni hotel peljati, ker se je bal, da bi prišle njegove spletke na dan. Ljudje so se vrnili ogorčeni z Dunaja. — To je dalje tisti Šuklje, ki je hotel imeti cesto, ki pelje iz Novega mesta v Metliko, tik mimo svojega gradiča na Kamnu. Načrti so bili za cesto, kakor teče zdaj, že izdelani, ko se je Šuklje domislil, da je treba speljati to cesto mimo Kamna. Sam baron Hein je to nakano v zadnjem trenutku preprečil, ostalo je pri prvotnem načrtu, a Šuklje in Hein sta se vsled tega posteno sprla. — To je končno tisti Šuklje, o katerem se po mestu pripoveduje, da se je prizadeval, da bi tudi most čez Krko ne šel ob dolednem koncu glavnega trga, ampak zopet bolj zapadno — v bližini Kamna.

To je deželni glavar kranjski. A naj ne misli, da izgubimo njega in Zureca odslej izpred oči. Temu samolastnemu postopanju mora biti konec.

Za danes končamo. — Pri Filipih — v sodni dvorani se pa zopet vidimo. Prošt Elbert je Novo mesto kolikortoliko poklerikalil. Pri mestni hranilnici, pri vseh šolah, od ljudskih pa do gimnazij — povsod imajo klerikalec in duhovniki, žalibog, odločilen vpliv. Mož zmaguje, ker je koncilijanten, nesebičen in dobrosrčen. Težko mu je nasprotovati. In zato je ta prošt v ogromno škodo političnemu, svobodnomiselnemu napredovanju Novega mesta. A v gospodarskih vprašanjih ne pozna politike. — In to mu pridobiva simpatije pri vseh strankah. — Te simpatije mu bodo sledile v sodno dvorano. To bode zanimiv boj med plemenitim klerikalcem in poplemenitašenim poklerikaljencem.

Klasična priča.

Dunaj, 5. maja.

Minister železnice dr. Glabinski se nahaja sedaj na inspekciskem potovanju po Češkem. Včeraj se je mudil v Pragi, kjer so se mu poklonili ne le razni funkcionarji njegove resorte ter državne uprave sploh, temveč tudi reprezentanti češkega naroda. Med drugimi je sprejel minister Glabinski tudi deputacijo čeških žurnalistov, h kateri je spregovoril kot odgovor na pozdrav nekaj veleznaničnih in politično veleznaničnih besed.

Spominjajoč se velike važnosti češkega naroda za celo državo, je izjavil minister, da se hoče na vso moč truditi, da pripomore Čehom do njim pripadajočega vpliva na državno upravo.

»Svest sem si, da enostransko postopanje ne vede do pozitivnih ciljev.« Poudarjajoč važnost češkoslovenskega sporazuma za avstrijski notranje-politični razvoj, je končal minister s pozivom, da treba najti med obema narodoma modus vivendi.

Komaj mesec je od tega, odkar je vlada po razpustu državnega zbora izdala svoj volilni manifest.

Svoj čas smo o njem poročali ter zlasti zavrnilo one neresnične trditve, ki se nahajajo v tem historičnem dokumentu o »objektivnosti« takozvanega Bienenrthovega sistema. Vlada se takrat ni zadovoljila s tem, da poudarja svojo narodnostno strpljivost, temveč je šla v očigled očitkom slovenske opozicije tako daleč, da se je osmelila označiti boj »Slovenske Enotke« kot stremljenje slovenskih

opozicijskih strank po nadvladi Slovanov! Slovanji, zlasti Čehi, da hočejo, da se državna uprava odvrne od edine prave »rte objektivnosti« ter krene v slovenski tabor...

Vladni manifest je takrat vzbudil burjo ogorčene nevolje, le Bienenrth in nemški nacionalci so si avgursko pomežikovali nad izvrstno mislijo udariti nasprotnika z njegovim lastnim orožjem.

Kakor rečeno, komaj mesec dni je od tega preteklo. En član tega kabineta, na katerem sloni novi zloglasni vladni sistem, eden od onih ministrov, ki so odobrili veliko laž onega officialnega komunikeja, je v odkritosretnem trenutku vzdignil roko proti pristranosti, slovanofobiji in nemacionalnemu enostranstvu vladajočega Bienenrthovega ministrstva.

Enostransko postopanje ne vede do cilja! Te besede obsegajo priznanje one krivde, proti kateri se bori minister Slovanji že tako dolga leta, obsegajo pa tudi priznanje, da stoji politika Bienenrthovega sistema ob kraju poloma...

Minister pravi, da treba Čehom izvajati pripadajoči jim vpliv na državno upravo in priznava s tem, da tega vpliva dosega v primerni meri niso imeli. S temi besedami dr. Glabinski sam obsoja one grde besede vladnega manifesta, ki so zatrjevale, da si hoče slovenska opozicija prisvojiti neprimeren vpliv na tek naše notranje politike.

Kar je minister Glabinski govoril v Pragi češkim žurnalistom, s kolikrat večjo upravičenostjo bi bil lahko to poudarjal v Ljubljani! Koliko ostrejša in trdnejša bi bila lahko njegova sodba, ko bi jo izrekel na podlagi jugoslovenskih razmer.

Tudi Jugoslovani so postali v državi že davno odločilen kulturni in gospodarski faktor, v enem oziru presega njih politični pomen celo pomen češkega naroda. Namreč v zunanji politiki — in vendar spadajo med najzavrnjeneje v političnem, gospodarskem, kulturnem in narodnem oziru najbolj zanemarjene državljane. Praške besede ministra Glabinskega bi šele v Ljubljani dobile odmev...

Za enkrat so ga našle v nemško-nacionalnem časopisu, ki je nad govorom dr. Glabinskega kar iz sebe. Da je porušil svojo uradniško dolžnost, da ruje proti lastnemu kabinetu, da oškoduje avtoriteto državne uprave — to še niso največja očitanja, ki lete, kakor se zatrjuje med tihim odobravanjem barona Bienenrtha, na železnikega ministra.

Nemci naj bodo potolaženi. Za nas Slované imajo Glabinskega besede le idealen pomen; iz najmerodajnejših ust smo slišali potrditi naše pritožbe in težnje, pridobili smo si klasično pričo v naši pravdi proti škodljivcu državnih interesov, Bienenrthovemu sistemu. Praktičnih posledic se Nemcem ni bati, tudi poljski železniški minister je član Bienenrthove vlade, in njegova nepristranost ne more zrasti v nebesa dejanj. Šele predvčerajšnjem so se izvršila v njegovem lastnem resortu nekatera imenovanja z brezobzirnim preteriranjem slovenskih uradnikov, ki kažejo, da ena lastovka še ne naredi pomladi...

Deželni odbor in občina Šmartno pri Litiji proti gasilnemu društvu.

Neverjetno, a resnično. Primo-rani smo to podati javnosti s slede-

čimi pojasnili. L. 1885. ustanovljeno prostovoljno gasilno društvo je delo in dela še do danes tako koristno in plodono, da si je zgradilo svoj dom in si nabavilo poleg treh brigad in še mnogo potrebnega orodja. Potrebuje pa še prostostoječo lesto. Tukajšnje poštvovalne dame so omislile društvu krasno zastavo ob spominu cesarjeve 50letnice l. 1888. Le ta zastava je bila predmet, da sta zažela društvo preganjati najprvo županstvo, za njim pa deželni odbor z namenom, društvo oslabiti ali pa uničiti. To hočejo doseči na ta način, da se odjeda društvu vsa podpora in delavni člani. To je skoraj neverjetno, a resnično. Proti društvu, ki dela prostovoljno, brez odškodnine, pač pa z požrtvovalnostjo v korist svojega bližnjega, ko stavi vsak posamezni član svoje življenje in nevarnost, ki dela hlapčevska dela županstvu, ki bi moralo drugače z denarjem davkoplačevalcev preskrbeti društvu vse orodje, se dvigne isto županstvo, in nasprotuje društvu s tem, da ne izplača še več let niti vinarja podpore, zabranjuje dvigniti podporo iz gasilno stražnega zaklada, s tem, da ne vidira pobornice, vpliva na deželni odbor, da zabrani podporo še nadalje, kakor piše »Slovenec« v št. 8. l. 1911 med navedenimi podporami doslovno: Gasilnemu društvu v Šmartnem pri Litiji se podpora ustavi. In vsa ta gonja se vrši po neki osebi, ki vodi že dve leti mesto župana vso upravo. To pa iz sovražstva do posameznih članov in iz onemoglosti jeze, ker se mu ni posrečilo zaneti v društvu nesloge in prepira. Vprašamo pa dež. odbor, čegav je denar, ki se ima razdeliti gasilnim društvom in katera društva smejo biti te podpore deležna. Denar se nabere iz 2% gasilnostražnega zaklada, kar gre iz žepa vseh zavarovancev in je namenjen za podporo vseh, podpore potrebnih in delavnih gasilnih društev.

Vprašamo tudi zavarovalnice v čegavo korist delujejo gasilna društva in če odobravajo čin županstva in dež. odbora napram našemu društvu. Odtod se enostavno društvu vsa podpora, to pa zato, da bi se društvu onemogočilo napraviti si potrebno orodje in s tem društvu oslabiti in končno uničiti. Zavarovalnicam povemo, da je ravno to sedaj tako preganjano gasilno društvo pri požaru l. 1887. rešilo celo 200 hiš broječo vas Šmartno. Zgorelo je le 6 hiš, a šle bi bile vse, da ni priskočilo takoj na pomoč domače gasilno društvo. Žalibog smo zaznamovali takrat tudi človeške žrtve. Stirje so postali žrtve ognja, eden pa, član društva, ki še danes deluje zanj se je poškodoval za celo življenje. To je društveno tajnik, ki deluje odkar društvo obstoja in katerega je zlobnost neke posvečene osebe s pomočjo marijone župana Hostnika postavila 5. marca 1910 pred ljubljansko poroto, mesto da bi bil prišel on sam tja. Kakor omenjeno je društvo rešilo s svojim drugim nastopom celo Šmartno. V teku 26 let se je udeležilo že več kot 20 požarjev, kjer je delovalo z dobrim uspehom, in deluje še neprenehoma.

Društvo šteje sedaj 11 rednih članov, a imelo bi jih 14, da niso trije ravno radi omenjene neosnovane gonje odstopili. In to društvo, ki se smelo lahko ponaša kot eno najdelavnejših, hočeta županstvo in deželni odbor uničiti.

Vsega tega bi ne bili podali javnosti, da se nam ne vrivajo tako puhli odgovori. Pravijo društvu se je zato odtgnila podpora, da se ublaže razmere. S sestradanjem to-

prvo sad tega sklepa je zagledal luč sveta v »Slovenec« na Beldeljo. Gospod študent se je zaradi tega tako zbal kostanjeviške javnosti, da jo je še tisti dan junaško popihal v Gradec, kjer kraljuje nebeški »Zarja«.

»Drugi izbruh sejalec nemira pa je »Slovenec« prinesel nedeljo pozneje. Dopisun (naj si bo že rehabilitant, črnosuknjari ali akademski klanfar), si je v prvi vrsti privoščil zdravnika dr. Česarja. Temu očita med drugim, da zanemarija svojo službo.

raja vseh Riharju in Lampetu neljubih institucij se »blaze razmere«! Dalje pa županstvo pod sedanjim županom Hostnikom ni za društvo ne le nič storilo, marveč si je hotelo prilaštiti na zvit način celo njegovo imetje. Nikdar ni dajalo v proračun stavljenih podpor, nikdar se udeležilo občini društvenih zborov v svrhu nadziranja društvenega imetja in orodja. Sedaj ovira nameravano slavlje društvene 25letnice s tem, da odreka gotovim članom zaslužena odlikovanja za njihovo 25letno požrtvovalno in trudapolno delo. Predzre se celo v tej zadevi okrajnemu glavarstvu napačno potočati. Društvu nalaga povodom njegovih prirediteljev razne kazni, šikanira z brezpomembnimi zahtevki za razne podatke in očita nepravilnosti. Res uboga pastorka županstva je gasilno društvo v Šmartnem. V očigled vsemu temu pa vabimo vsa bratska in druga društva na častno slavlje njegove 25letnice, pri katerim se vrši tudi odlikovanje 11 častnih članov. Čas slavlja in natančen spored objavimo pravočasno.

Prostovoljno gasilno društvo v Šmartnem pri Litiji.

Glas iz Kostanjevice.

Ko je naše mesto zapustil človek, za katerega bi bilo najbolje, da se ga v javnosti čim manj imenuje, si je vse prebivalstvo globoko oddahnilo. Dasiravno je zapustil nekaj svojih vernih učencev, sebi vrednih sodrugov, mislili smo vseeno, da so napočili časi ljubega mira, po katerem je Kostanjevica tako hrepnela.

Troperesna klerikalna deteljica pa je obrnila drugače in se zarotila, da bo že zaradi spomina na bivšega voditelja naprej »delovala« v njegovem duhu.

Za Veliko noč nas je namreč s svojim obiskom osrečil on, ki je zakrivil v naši občini razmere, na katere se vsak dostojen človek s studom spominja. Upal si je priti v Kostanjevico on, o katerega moralni kvaliteti ima že vsak tukajšnji občan sklenjeno sodbo. Med postene Kostanjevčane se je prikazal on, ki je v največji duševni in gmotno nesrečo pahnil svojo žrtve, sam pa na prav »poštenjaški« način izkopal iz neprijetne afere in po spletkah klerikalnih kolovodij splezal do viška svojih stremeljenj.

Naj sedaj trosi po »Slovenec« pesek v oči javnosti, nam Kostanjevičanom ne bo vzel prepričanja o njegovem hudodelskem dejanju.

Malostevljivo spremstvo, ki mu je na veliki ponedeljek delalo društveno, obstajalo je iz kaplana, študenta »Zarjana«, Kržičnika, ki je zanj v Celju po krivem pričal, ter nekaj žensk v kijklah in hlačah.

In v tej »kavalirski« družbi se je baje storil sklep, da mora Kostanjevica nazaj v tiste čase, ko so se po koridorih in kotih kostanjeviškega gradu dan dan uganjali škandali najnižkotnejše vrste.

Prvi sad tega sklepa je zagledal luč sveta v »Slovenec« na Beldeljo. Gospod študent se je zaradi tega tako zbal kostanjeviške javnosti, da jo je še tisti dan junaško popihal v Gradec, kjer kraljuje nebeški »Zarja«.

»Drugi izbruh sejalec nemira pa je »Slovenec« prinesel nedeljo pozneje. Dopisun (naj si bo že rehabilitant, črnosuknjari ali akademski klanfar), si je v prvi vrsti privoščil zdravnika dr. Česarja. Temu očita med drugim, da zanemarija svojo službo.

jani, posnemajte svoje fajmoštre, ki so sami abstinenti! Učenjaki, premišlujte, kako bi se dalo napraviti, da bi na trtah rasla samo tista žlahtna kapljica, ki se ji pravi Hunyadi Janos. Jaz se bom za vas žrtvoval in popil vse vino, vi pa pijte Hunyadi Janos. Resnično, resnično vam povem: Purgirajte se! Purgirajte se izdatno! Purgirajte se, da boste imeli opraviti noč in dan. Purgirajte se, s tem si pridobite srečni mir in notranjo zadovoljnost in mnogo časa za brunna razmišljanja v tihi celici. Pustite vino, jaz je sam uničim, in pijte izvrstno pijačo imenovano Hunyadi Janos in purgirajte se!...

Kdo ve kake zabeljene bi bil Tomaž še povedal svojim poslušalcem, da se ni naenkrat pokazal med množico, ki ga je poslušala, visok mož v zelenem zlatom obšitim kostumu. Na čepici je imel belo dolgo pero, ob strani dragoceno sabljo in bele svilene čevlje na nogah. Ob njegovi roki je stopala vitka dama s temnimi lasmi, kostumirana kot lilijska. Komaj je zaslišala Tomaževo besedovanje se je zasmejala na ves glas in s tem obudila Tomaževo pozornost.

Tomaž je takoj utihnil, ko je slišal ta smeh. Nagnil se je čez mizo, kakor bi hotel glas vitke lilijske enkrat slišati, potem pa zaklical:

»Lilija — jaz te poznam. Lilija, jaz sem te takoj spoznal. Pojdi k meni, na moje srece...«

Predvsem mu je na poti, da je dr. Česar, o praznikih obiskal svoje starše, za kar je imel dopust, ki mu ga je dovolil zdravstveni zastop. Potem mu očita, da je pri zadnjih občin-skih volitvah agitiral, kakor bi bilo sedem epidemij v občini.

Gospoda klerikalna! Leta 1907 ste se zgražali nad nami, ko smo približili, da so mlekozobci klerikalni srednješolci agitirali pri volitvah. Sedaj pa tega ne dovolite odraslemu možu, ki ni odvisen od milosti farovžev, a je vsikdar na mestu kot zdravnik, naj si bo napram naprednjakom ali klerikalcem.

Črna garda pozna od nekaj dvojno mero in deli pravico vedno tako, da so hudodelniki, tatovi in krivoprisežniki najboljši ljudje, če so se ti utaborili pri S. L. S., naprednjaki pa propalce že zato, ker so slučajno drugega mnenja kakor na pr. g. Klemenčič, kateremu je politična agitacija seveda čisto nepoznan posel.

Dalje so g. kaplan dr. Česarju v spomin poklicali Škerjančev pogrebni sprevod brez duhovnika, ob kateri priliki se je občinstvo brez razlike političnega mišljenja zgražalo nad terorizmom iz farovža. Gospoda stori najbolje, če o tem pogrebu molči, ker bo sicer drugi, kadar zopet umrje kak svobodomislec, opravil vse potrebno naš župan.

Do tega je zadnjič manjkalo prav malo.

V drugi vrsti pa grene troperesni deteljičje nje prejasne dneve uslužbeni trgovca G. že zato, ker so Sokoli.

Tisti veliki dan, ko je visoki obiskovalec v velikem slogu prodajal po mestu svojo ošabnost, so se vozili mimo nekateri čuki, ki so imeli opravka pri otvortvi čukališča v Sentjerneju.

Naše prebivalstvo, ki še ni videlo teh tičev v njih pristnem perju, je to ponočno perutnino pozdravilo s klici: »Čuki gredo!«

Drugi dan je študent denunciral pri trgovcu G. tega uslužbenca, da so izzivali. Potem pa si je privoščil trgovca G. in njegove uslužbenice še v dopisu »Slovenca« baš v času, ko je mogel sam se pravočasno odnesti pete.

Sicer pa si naj denuncijant zapomni, da niso trgovski sodrujci v Kostanjevici za izraze svojega mišljenja nikomur odgovorni, niti svoje-mu šefu, kakor tudi slednji ni odgovoren za njih nastope izven trgovine. Kar zadene vzgojo otrok trgovca G. pa upamo, da bo on sam kot pristen Kostanjevičan skrbel za narodni duh v svoji hiši, ker je to dolžan svojim odjemalcem in rojakom. Tako tudi ne bo dajal prilike, da bi nezreli pohi kritikovali njegove družinske razmere.

Če pa žeganega nemira še ne bo konec, zgrabili bomo za mokra ušesa oba fantka in takrat bo še gospod župnik izprevidel, da je tudi zanj boljše, če se klerikalna mladina ne zale-tuje preveč v spodobne ljudi.

Glasovi z Jesenic.

Započeto delo na narodno-napredni strani je klerikalce tako ustrašilo, da so takoj v nedeljo sklicali shod pri Klinarju na Jesenicah, ki je bil pa vse prej, kot stvaren. Zabavljalo se je, kot po navadi in tudi še bolj. Vse se je vrtelo okrog Humra in še njegovih otrok niso pustili pri miru. Gospodje iz faravža — take čenče ne drže več! Pridite na dan z dejstvi in z resnico, ne pa s psovkami, ki ostanejo le posvke, če tudi prihajajo iz blagoslovljenih ust.

Začel je siliti izza mize, a družba njegova ga je zadrževala.

»Kam pa hočeš?« je vpraševala boginja plesa. »Ali je to tvoja zvestoba?«

»Pusti me,« se je drl Tomaž. »Kozoglav — prevzemim mojo Evropo — jaz ti jo prodam za dvajset krajcarjev. A kaj, jaz ti še plačam dvajset krajcarjev.«

»Nesramnost! To je že preveč! Ven ga vrzite!«

Taki in enaki izrazi so udarjali Tomažu na uho, toda Tomaž se ni zmenil za to ogorčenje, nego se prelinil izza mize in planil proti liliji.

»O lilija, o Kanalijska, kako je veselo moje srece, da te vidim...«

»Pustite naju pri miru,« je ostro in zapovedujoče dejal Natalijin spremljevalec. »Spravite se v kraj.«

»Ha — tako pa ne bodete z menoj govorili,« je vzkipel Tomaž. »Tu smo na maskeradi in sme vsak noret kolikor hoče. Sploh pa vas mi ne poznam. Kdo pa ste?«

»Španski grand — konte di Monte Porco.«

»Me jako veseli — velika čast,« je ironično rekel Tomaž in naredil španskemu grandu velikanskega reverenco. »Jaz sem pa Jupiter...«

»Hahaha« ga je prekinila Natalija. »Ti si Tomaž Krmežljavček, ki so ga danes sredi iskali pri nas, ker si pobegnil iz fizola.«

(Dolje prihajala)

O jeseniških razmerah govori na shodih župnik Skubic, ta izvrstni poznavatelj teh razmer in pripoveduje, kako bo smrdelo, ko bodo zgali Humra in druge liberalce. Verjamemo, da bi bilo duhovščini všeč, če bi smela po srednjeveškem receptu peči ljudi, ki ji niso slepo pokorni. Mi se peklenškega ognja prav nič ne bojimo, ker gotovo ni nič hujši, kot klerikalno kopito tu na zemlji. Sicer pa, naj le cvrejo liberalce, tako gotovo ne bo smrdelo, kakor takrat, kadar se Jurež v hlače podela.

Najnesramnejših sredstev se poslužujejo klerikalci, lažejo o raznih kompromisih, ki jih baje sklepajo naprednjaki, terorizirajo in prete volilec z bojkotom. Državno praviništvo naj vpraša gerenta Čebulja, ali je res, da je nekemu občinskemu uslužbencu zagrozil, da bo zletel iz službe, če ne bo volil ž njim. Kjer vidijo, da pri mojih nič ne napravijo, obdelavajo žene v spovednici. Nazadnje hočejo s hinavščino kandidirati nekaj naprednjakov, da bi na ta način razdrili moč v narodno-napredni stranki. Vidi se pač, da tem ljudem ni nobeno sredstvo preslabo, iz česar se da sklepati, da stojijo njih zmaga na jako slabih nogah.

Celo misijon nameravajo napraviti na Planini. S tem si dajo naš dušni pastirji sami spricavalo duševnega uboštva ali pa imajo Rovtarje za tako hude brezverce, da jih ne more pasti sam župnik na Planini. Naj bo že kakor hoče, če ne gre drugače, pride strah iz pekla in prinese hudiča.

S socijalnimi demokrati so se zvezali liberalci, tako vpijejo črni zgarjari. Soc. demokrati so napravili konzum in škodujejo trgovcem, torej trgovci volite klerikalno, in podobne besede se čujejo. Vprašamo samo, kdaj pa je največji konzum s konzumi, ali niso to ravno klerikalci? Kdo pa je ustanovil prvi konzum na Savici? To so storili tisti ljudje, ki danes vodijo klerikalno stranko. Gospoda, jezik za zobe, če ne vam bomo nabrizgali vaše od svete jeze kipeče gobce s Tancarjevimi caherlinom.

Liberalci se nam ponujajo, je pravil župnik na shodu v Pl. Rovtu. Konstatiramo le, da se narodno-napredna stranka ni nikdar ponujala fajmostru, če je pa storil to kak posameznik radi gole osebnosti, ni za to odgovorna stranka. Kdor bi razvijal strankino moč ima njen padeč na vesti. Osebnosti na stran, časi so minili, ko je vladal lokalno-patriotični absolutizem!

Tudi državnozbornski volilni imenik je tako pomanjkljiv, da bo treba na stotine reklamacij. Res ne vemo, ali živimo kje v Afriki ali čemu imamo okrajno glavarstvo.

Vse mogoče stvari obljubujejo klerikalci na shodih volilem, toda le malo jih je, ki bi jim verjel, kar je tudi umevno. Zakaj stranka vseh Krivec ima take pristaje, ki ne poznajo ne svetosti zakona in ne vzvišenost svete prisege. Torej kdo bo ljudem, ki spadajo v eno stranko z zakonolome, prešestniki in krivopriestniški se kaj verjel.

Volilni pogovor: A: Kaj misliš, koga bi izvolili županom? B: Se vprašaj? Enega takega, ki še nima vode v hiši. A: Zakaj? B: Zato, da si jo bo lahko napeljal na občinske stroške, kakor Čebulj! R.

Politična kronika.

Prestolonaslednik Fran Ferdinand je dospel včeraj nenadoma v Budimpešto. Prišel je na izrečno željo cesarjevo. Ob pol treh ga je cesar sprejel v enourni avdijenci, na kar je prestolonaslednik odpotoval. O vzrokih tega potovanja različno govorijo. Najbrže je bilo potovanje v zvezi z novim vojaškim kazensko-pravdnim redom. Prestolonaslednik ima namreč precej drugačno mnenje nego avstrijska in ogrska vlada. Oficialni krogi pa zatrjujejo, da ta obisk prestolonaslednikov ni imel prav nikakršnega političnega pomena.

Včeraj se je vršila pod predsedstvom trgovskega ministra dr. Weisskirchnerja anketa poštarjev. Od centralnega društva sta bila navzoča poštar Gleichweit iz Grada in poštar Ulepich iz Krškega. Po daljši debati so sklenili, naj se v dodatni odredbi k odredbi z dne 21. junija 1910 brezpogojno vpošteva službena starost. Nadalje so sprejeli predlog centralnega društva, da dobi vsak poštar po končanem 35 službenem letu najvišjo plačo najvišjega činovnega razreda, namreč 7. plačilnega razreda. Kar se tiče inteligenčne volilne pravice in domovinske pravice, ostane vlada na svojem dosedanjem stališču, da poštarji niso državni uradniki. Ravnoisto velja tudi o voznih legitimacijah. Vprašanje dopusta je specielna zadeva posameznih poštarnih direkcij. Glede postranskih prispevkov poizvedbe še niso končane. Vlada je obljubila, da bo, če le mogoče, brezplačno dajala uradno

opravo. Glede 35letne službene dobe je vladni zastopnik sporočil, da tozadevna pogajanja še niso končana, bodo pa v najkrajšem času in sicer v smislu, ki bo za poštarje ugoden.

»Pester Lloyd« poroča, da so vse brambne zakonske predloge že tiskane. Honvedni minister bo predložil sledeče štiri predloge: 1. brambni zakon, 2. vojaški kazensko - pravdni red za skupno armado, 3. vojaški kazensko - pravdni red za honved in 4. zakon o izpolnitvi honvedne armade. Novi zakonski načrti, ki imajo že predskankejo, bodo predloženi parlamentu šele, ko bo rešen proračun domobranskega ministristva.

V včerajšnji zbori ogrsko - hrvaškega državnega zbora sta se predsednik in ministrski predsednik spominjala v daljših govorih umrlega trgovskega ministra, na kar je bila seja zaključena. Po seji je bila ministrska konferenca, katere so se udeležili vsi ministri. Sklenili so, staviti cesarju predlog, naj interimistično vodstvo trgovskega ministristva poveri finančnemu ministru dr. plem. Lukacsu.

Budimpeštanski časopis »A nap« prinaša senzacionalno, toda malo verjetno vest, da bo ministrski predsednik Khuen - Hedervary v najkrajšem času odstopil. Vzrok temu so pogajanja o novem brambnem zakonu na Dunaju. Khuen odstopi baje na izrečno zahtevo prestolonaslednika in njegovih pristašev. Kot kandidate za mesto min. predsednika imenuje »A nap« grofa Štefana Tisza, Ladislava Lukacs in Ludovika Langra. Razven tega trdi »A nap«, da odstopi tudi skupni vojni minister Schönaich. Vladni krogi označujejo to vest kot brezpomembno kombinacijo.

Nedaleč od Zadra, v Borgo Erizzo, je že več stoletij albanska kolonija, ki šteje kakih tisoč oseb. Ondotni Albanci se popolnoma zavedajo svoje narodnosti in so ohranili svoj materinski jezik. Pretečeno nedeljo so hoteli prirediti javen shod, na katerem bi izrekli simpatije svojim bratom v Albaniji. Državna policija je pa prepovedala shod vsled neke denunciacije, češ, da nameravajo sestaviti ti Albanci četo prostovoljcev. Dalmatinski Albanci pa odločno zavračajo to in pravijo, da so hoteli samo nabrati nekaj denarja za svoje brate v Albaniji.

O albanski vstaji poročajo iz Carigrada: »Jeni Gazetta« prinaša vest, da se tudi ob meji Novibazar-Srbija pojavljajo nemiri. Boje se, da Srbija ne bo posnemala Črne gore. — S Cetinja poročajo: Pri včerajšnjem naskoku na Decići so Albanci usmrtili, ranili in ujeli 300 Turkov. Hoti so imeli šest mrtvecev in dvesto ranjenecov. Zaplenili so 200 Mauserjevih pušk. — Iz Rima poročajo: Albanski komite poroča časopisom, da se je vstaja razširila tudi po južni Albaniji. V Vinkaju so vstasi napadli in zažgali orožniško vojašnico in sodno poslopje. Več orožnikov in vojakov je padlo v boju. — »Piccolo« prinaša iz Solina vest, da je tle dni odšlo na mejo Sandžak - Novibazar več vojaških transportov. Vsled tega se je raznesla vest, da so te vojaške odredbe naperjene proti eventualni intervenciji Avstro - Ogrske. Oficialni turški krogi pa zatrjujejo, da so to le predpriprave za bodoče manevre.

Odsek rumunskega senata ni sprejel vladnega zakonskega načrta, ki se nanaša na sekularizacijo rumunskih cerkvenih posestev. Vlada je vsled tega umaknila svoj predlog.

Vodja mehikanskih vstajev Madero je predložil mirovnemu razsodišču zahtevo, naj predsednik Diaz javno izjavi, da odstopi kot predsednik. Diaz je baje izjavil, da takoj odstopi, ko se sklene mir. Za predsednika nameravajo izvoliti vojnega ministra De la Barra.

Štajersko.

Volilno gibanje na Spod. Štajerskem. (Stališče nemških klerikalcev v Mariboru.) »Marburger Zeitung« poroča, da so sklenili mariborski nemški klerikalci postaviti lastnega števnege kandidata. »Slovenec« ve pa povedati, da bodo nemški klerikalci volili vsi Wastiana. Leta 1907 je dobil nemški klerikalec 184 glasov. — (Ptujski obrtniki proti Maliku.) V sredo zvečer je zborovalo v Ptujem nemško obrtniško društvo. Izreklo se je enoglasno proti Malikovim kandidaturam. V Ptujem se je nasprotstvo med Vsenemci in nemškimi nacionaleci tako poostri, da se kaže medsebojni družabni in trgovski bojkot. — (Narodna stranka) je sklicala za ju-

tri shode v Loku pri Zidanem mostu (Govori dr. V. Kukovec.), v Arehnu in pri Novi cerkvi (Govori Franjo Roblek) in v Misljini ter pri Sv. Miklavžu pod Slovenjgradcem (Govori Ivan Verdnik. — Zloraba šole za volilno agitacijo. »Narodni list« poroča, da je delil tebarski župnik Čemažar v šoli agitacijske listke za Korošceve shod v Opoki. Kaj pravi k temu celjski okrajni šolski svet?

Dr. I. Benkovič in »Glavna posojilnica«. Čitali smo v klerikalnih listih, da je govoril minulo nedeljo v laškem trgu ravnatelj klerikalne »Zadružne zveze« v Ljubljani Traven o »liberalnih polomih« in seveda o konkurzu »Glave posojilnice«, dasi je imela ta »liberalno« stranko malo opravka. Čudimo se le dr. I. Benkoviču, da je dovolil Travnu govoriti o »Glavni posojilnici«. Saj je dr. I. Benkovič izposloval »Glavni posojilnici«, oziroma dr. Hudniku pol leta pred konkurzom 200.000 kron od klerikalne »Bauernvereinskasse« v Gradcu za graščino Thal. Dr. Benkovič je dobil za to, kakor je razvidno iz knjig pri »Glavni posojilnici« 200 K provizije. S tem zneskom pa ni bil zadovoljen in je tožil dr. Hudnika za višjo provizijo. Benkovič je napravil torej isto, kakor dolgo časa poprej klerikalni ravnatelj Jošt. Razloček je ta, da Jošt sedi, Benkovič pa pusti hujskati proti liberalcem na Štajerju zaradi konkurza denar. Zavoda kateremu je sam proti proviziji preskrbel denar takrat, ko je bil že v konkurznem stanju.

Iz Celja. G. dr. Benkoviča brani in priporoča »Straža« v zadnji številki (sredini) kar na celi strani. To se docela strinja z izjavo g. dr. Benkoviča samega, da mu gre v volilnem okraju trda. Treba mu je torej amerikalne reklame. Samo sreče ima mož s svojo reklamo zelo malo. Kritika, ki jo je izrekel o njegovem »delovanju« v brežiškem okraju g. baron Moscon na shodu narodne stranke v Brežicah, ga je tako razburila, da jo imenuje »slabotne izrodke stare, obojele domišljije« in daje gosp. baronu Mosconu še več drugih »parlamentarnih« priimkov. Na koncu celo dolži narodno stranko nemškutarije za to, ker se je udeležil odličnih veleposelnik Nemece, kakor je baron Moscon, njenega shoda. Ne pove pa »narodno radikalni« dr. Benkovič, da je nekaj dni poprej z nemškim pismom ponižno prosil pri baronu Mosconu, naj ne kandidira, temveč njegovo (Benkovičevo) kandidaturu podpira. Tako je Benkovičevo katoliško »narodništvo« v resnici in zaslužilo je, da ga je baron Moscon z njegovo prošnjo vred moralno postavil pod kap. Verjamemo, da je to bolelo celo dr. Benkoviča in torej razumemo, da si sedaj svojo jezo v »Straži« iladi. Kar se pa tiče nas Celjanov, ve dobro gosp. dr. Benkovič, da ne uživa nobenih simpatij ne le pri mladinih, temveč tudi ne pri starih — in sploh pri nikomur razen pri nekaterih duhovnikih. Če pa ti smatrajo za primerno, da reprezentira njihovo stranko v Celju mož tako odličnega značaja in lastnosti, kakor je gosp. dr. Benkovič, je nam popolnoma prav.

Iz Kozjega. Naša okolica se v gotovih zadevah odlikuje pred vsemi drugimi okraji na Spod. Štajerskem. Iz Vrenske gore smo zvedeli sledeči strašen slučaj: Kmečki sin Anton Stank je že od svoje mladosti bolehal. V zadnjih letih pa se je tudi še nalezal jetike in leži sedaj že nad eno leto. Njegova mati Terezija Stanjko je pa na nečloveški način ravnala z njim. Končno se jo je vendar ovadilo in te dni so prišli orožniki, da si ogledajo hišo in bolnika. Našli so bolnika v neki luknji, v kateri ni oken. Kurilo se ni celo zimo nič. Ležal je na samih enjaj, popolnoma onečeden, suh kot okostnjak. Kako hrano je dobival bolnik, si lahko mislimo. Mati je izjavila, da se ji bolnik gabi in da je itak vse zastoj, ako se mu streže. Zenska je zato tako slabo ravnala s svojim sinom, ker bi rada čimprej podedovala 1600 K, ki jih ima sin. Mater se je naznanilo. Tako vzgaja politikujoča duhovščina naše ljudstvo.

Za kaj vse lahko služi c. kr. poštni urad? Iz Dobre nam poročajo: Te dni je došel sem od graškega poštnege ravnateljstva komisar, ki je imel dolg pogovor z vodjem dobrskega poštnege urada Hermanom Gollom. Goll se toži sedaj v Celju s 23letno kmečko hčerjo Marijo Polencek, katera ga dolži, da je oče njenega nezakonskega otroka. Ljubila pa da sta se v poštnem uradu v uradnih urah dopoldne. Dolži ga tudi natakarka Sofija Sedminek, da jo je hotel v poštnem uradu posiliti. Bojda je še več takih slučajev. Nismo nikomur nevoščljivi zaradi kakih zasebnih zabav — radovedni smo samo, kaj bi se zgodilo v enakem slučaju s slovenskim poštnim uradnikom?

Pretep v občinski pisarni. Iz Ponikve ob južni železnici nam poročajo: Ko so dobili pri nas klerikalci po šletnem boju v dveh razredih pri ob-

činskih volitvah večino, so zagospodovali v občini. Za župana so izvolili Jurija Zabukoška, za prvega svetovalca so izvolili Brgleza, za drugega Pepevnaka in šele za tretjega slovitega deželnega poslanca Jakoba Vrečka. Ker sta prva dva bolana, vodi županske posle Pepevnak. To pa strašno jezi Vrečka. Hodil je tako dolgo sitnarit v občinsko pisarno, da ga je dne 1. maja njegov katoliški sbojovnik Pepevnak zgrabil s svojo mesnat svetovalsko roko za vrat in po kratkem boju potisnil skozi vrata. Vrečkotu ni nič pomagalo sklicevanje na svojo poslansko čast. Uzljen in osramočen je šel Pepevnaka k županu tožiti. Lepe reči se gode pod klerikalno komando v ponikovski občinski pisarni.

Sotelska dolina se prebujajo. Iz Vreča nam poročajo: Po dolgih 14 letih je vendar prišla naša občina v prave roke. Pri občinskih volitvah so dobili naprednjaki večino. Sedaj se še le kaže, kako je bilo klerikalno gospodarstvo v občini. Novega župana čaka mnogo dela, predno bo spravil vse v red. Treba pa bo pri nas še mnogo izobraževalnega in gospodarstvenega dela, da popravimo vse, kar so nam klerikalci škodovali.

Drobne novice. Vlomil je neznan zločinec pri posestniku Ivanu Goršku v Čretu blizu Celja. Odnesele je obleke in perila za 150 K. — Zgorlo je blizu Gornjega grada prilično pol ara gozda. Zažgali so otroci, ki so se igrali z vžigalicami. — Ujel je so v Curihu na Švicarskem bivšega načelnika natakarske bolniške blagajne v Gradcu, Roberta Öhrlerja. Poneveril je 10.014 K. — Utonil je te dni v ernovski šolski greznici en solar. Otroci so pokrivalo odrinili z jame; eden je vsled neprevidnosti padel v njo in je utonil. — Sulverajnova župa za Spodnji Štajer ima jutri v Celju svoje zborovanje.

Na »Planinski sejm«, ki se vrši jutri v vseh zgornjih prostorih celjskega Narodnega doma v prid savinskih podružnic S. P. D. z raznovrstnim sporedom, vabimo še enkrat prav prisrčno vse prijatelje slovenskih planin.

Razpisano je na petrazredni deški ljudski šoli v ptujski okolici definitivno mesto učitelja ali učiteljice. Šola je v I. plačilnem razredu. Prošnje do 15. maja t. l.

Izjava za ureditev učiteljskih plač. Mariberski okrajni šolski svet je sklenil v svoji seji dne 29. aprila sledečo resolucijo: »Naj se upravičene želje učiteljstva, da se njegove plače zenačijo s plačami štirih najnižjih razredov državnega uradništva, upoštevajo.« To resolucijo se je odposlalo štajerskemu deželnemu šolskemu svetu.

Kmetijska podružnica za ptujsko okolico priredi dne 21. maja ob vsakem vremenu gospodarski shod v St. Jurju ob južni železnici. Zbirališče na ptujskem kolodvoru ob 7. zjutraj. Kdor se misli zleta udeležiti, naj to javi načelniku podružnice, g. K. Zupaniču, v Ptuj.

Sokolski kroji po primerno znižani ceni, kdor bi jih bil voljan prodati, naj bi poslal pismeno ponudbo z označeno ceno Sokolu v St. Pavlu pri Prebodu v Savinski dolini.

V Rimskih toplicah ustanove s 1. junijem orožniško ekspozituro. S tem se je ustreglo željam mnogih ljudi.

Koroško.

Požar. V noči od 26. na 27. aprila je začelo goreti posestvo vulgo Nemca v Velikem sedlu med Rožekom in Beljakom. Ogenj se je pojavil v stelnjaku in se nenadoma razširil po vasi. Sluti se, da je bil od zlobne roke podtaknjen. Ljudje so si rešili le golo življenje. Zgorelo jim je vse pohištvo in obleka. V neki omari je zgorelo Nemeu tudi 800 kron denarja, skupilo za pred kratkem prodano zemljišče. Zavarovani so bili vsi oškodovani posestniki, toda škoda veliko presega zavarovano vsoto.

Tiraniziranje delavcev. Stavbni mojster Peltin v Beljaku je predložil v soboto svojim delavcem, po večini Lahom, neko polo s pozivom, da jo morajo vsi podpisati. Pola je bila popisana seveda nemško in nobeden laških delavcev je ni mogel prebrati, še manj pa razumeti. Delavci so zahtevali, da se jim pove, kaj se od njih zahteva, ker na ta način podpišejo lahko tudi svojo smrtno obsodbo. Toda zahtevanega pojasnila niso dobili. Vzrok temu je bil seveda, da 70 delavcev ni hotelo pole podpisati. Najlepše je pa to, da so bili vsi delavci, ki niso pole podpisali, odpuščeni.

Nabor v Celoven. Izmed 200 poklicanih nabornikov vseh treh razredov so jih 35 potrdili.

Nesreča pri delu. V Migarjih je prišel po neprevidnosti 18letni poljski hlapec z desno roko v kolesje mlatilnega stroja. Roko mu je popolnoma zmel.

Celovška električna cestna železnica. V četrtek so se vršile uradne

poskušnje vožnje na električni železnici in sicer na progi kolodvor-mestno gledališče. Poskušnje so se dobro obnesle in danes se je otvoril na tej progi redni promet.

Zastrupljena solata. V Bodensdorfu je obolela cela rodina na zastrupljenju od solate. Nabrali so namreč neko vrsto solate sami na tamonjih travnikih in brzkone potgali zraven solate kake podobne strupe ne liste. Zastrupljenje ni smrtnonevarno in je upati, da bodo vsi okrevali.

Primorsko.

Vodovod za Gorico. Načrt vodovoda iz Hublja je tako pomanjkljiv, da ga ministrstvo nikakor ne more odobriti. Izkazala sta se v tem oziru kot zelo spretna mojstra, kakor vedno dež. odbor in goriski mestni magistrat. Sedaj govorijo po Gorici, da tega vodovoda sploh ne bodo gradili, marveč da so se odločili dobivati vodo iz Soče z napravami, kakršne uporabljajo že na državnem kolodvoru. Če se to uresniči, bodo pač čudno gledali po Vipavski dolini, kjer so se klerikalci že tako silno bahali s tem vodovodom.

Mizarski tečaj v Solkanu. Mizarski tečaj v Solkanu, ki je trajal od 20. oktobra t. l. do 30. aprila t. l. so zaključili v nedeljo. Tečaja se je udeležilo 27 mizarjev.

Toča. V nedeljo popoldne je padla v zapadnih Brdih toča, kakor da smo že sredi poletja. Škode je napravila precej.

Z vozom v tramvaj. V sredo popoldne je zadel voznik Peter Fornazarič na Korzu v tramvaj. Prišel je iz ulice Contavalle ter se vozil za vozom sena vsled česar ni videl tramvaja, ki je vozil precej hitro. Ko je zavil, je zadel konj v tramvaj, ki je vlekel voz kakih 10 m naprej. Konj je poškodovan, Fornazarič pa je čutil bolečine v hrbtu, vsled česar je šel takoj po zdravniško pomoč.

Volilno gibanje v Istri. Na shodu osrednjega volilnega odbora političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri, ki se je vršil dne 1. maja v Pazinu, so posamezni okrajni volilni odbori podali poročila o sklepih na posameznih shodih. Na tem shodu so se določile tudi kandidature, in sicer za I. volilni okraj Buje - Piran - Koper in za IV. volilni okraj Podgrad - Koper prof. Matko Mandić, za II. volilni okraj Motovun - Poreč-Rovinj, za III. volilni okraj Pulj - Mali Lošinj in za V. volilni okraj Buzet-Pazin - Labin dr. Matko Laginja, za VI. volilni okraj Volosko - Cres-Krk pa prof. Vekoslav Spinčić.

Atentat na ženo. 25letna trgovčeva soproga Viktorija Valentini na Reki se je hotela ločiti od svojega moža. V ta namen se je vršil v sredo pred sodiščem tretji poskus, razdvajena zakonska zopet združiti, kar pa se je ponesrečilo, ker se je žena branila. Ko je zapustila sodišče, jo je njen mož Josip dohitel in ji po kratkem prerekanju z britvijo prerezal desno lice. Ranjeno so spravili v bližnjo lekarno, med tem ko je njen mož hitro zbežal. Čez par ur se je Valentini sam javil policiji.

Izseljevanje z Goriškega. V zadnjem desetletju se je izselilo z Goriškega 2875 ljudi, v prejšnjem desetletju pa celo 9530 ljudi.

Tečaj za zeleno cepljenje ameriških trt. V državnih nasadih v Trzinu se bo vršil dne 11. t. m. tečaj za zeleno cepljenje ameriških trt. Vinogradniki, oziroma njih sinovi, ki se hočejo udeležiti tega tečaja, naj se zglase 11. t. m. ob 9. dopoldne pri omenjenem nasadu v Trzinu.

Orožniške ekspoziture. Ustanovili so orožniške ekspoziture v Robiču in v Srednjem Logu. Vsaka ima po 3 orožnike.

Iz pošte službe. Nadporočnik Andrej Večera je imenovan za poštnega asistenta pri c. kr. poštnem in brzojavnem uradu Trst I.

Samomor. K novice o samomoru neznanega človeka pod viaduktom državne železnice izvemo, da so dognali, da je bil mrtvec lekarnar Ivan Manzoni iz Trsta, bivajoč v Kjadinu št. 80.

Zastrupil se je z ogljikovo kislino predvčerajšnjem v Trstu v ulici Olmo št. 4, stanujoči, 25letni kotlar Ivan Kreševič. Za vzrok samomora ne vedo.

V morje je skočil. Ivan Bartel, star 33 let, iz Celovca, brez posla, je prednočjem ob 10. skočil s samomorilnim namenom pri pomolu Sv. Karla v Trstu v morje. Rešili pa so ga pravočasno in odpeljali v mestno bolnišnico.

V škafu vode. 2 in pol letna Lina Bradaska v ulici Industria št. 1. v Trstu se je igrala predvčerajšnjem popoldne na dvorišču. Pri tem je padla v škaf vode in utonila, ker ni bilo pravočasno pomoči.

Pri delu se je ponesrečil. Peter Delcotto, 16leten zidarški vajenec, ki je delal pri gradnji nove hiše v ulici Macchiavelli v Trstu, je predvčerajšnjem jutraj padel z mostu v tret-

jem nadstropju v drugo nadstropje. Pretresle so se mu možgani in je do-
bil tudi več notranjih poškodb.

Okrađen kapitan. Kapitan Olafu Oisgrünu parnika »Camperton« je ukradel neznan tat iz njegove kabine denarnico s 430 K. Kapitan je tatvino seveda naznanil policiji.

Iz šolske službe. Za ravnatelja državne gimnazije v Pulju je imenovan profesor na državni gimnaziji v VIII. okraju na Dunaju Ivan Pupp.

**Ustrelil se je 4. t. m. prostak Ju-
ri Keček 87. pešpolka, 11 stotnije v
Pulju, ker je bil bolan, a ga zdravnik
pri viziti ni hotel pripoznati kot ta-
kega. Keček si je to tako vzel k sren,
da si je pognal kroglo v levo stran
prsi in je čez dve uri nato umrl. Slu-
žil je tretje leto.**

Iz državne stavbne službe. Za
stavbnega svetnika v državni stavb-
ni službi v Dalmaciji je imenovan
nadinženir Josip Horovic.

Strelna z jasnega. Z jasnega neba
je udarila strelna v četrti v Lovranu
v stavbo zdraviliške komisije. Napra-
vila je luknjo v streho, potrgala brzo-
javne in telefonske žice in se zgubi-
la nato v zemljo.

**Novi dalmatinski namestništve-
ni podpredsednik.** Za namestništve-
ga podpredsednika v Zadru ni imeno-
van dvorni svetnik pri pomorskem
uradu v Trstu, grof Viktor Attens-
Heiligenkreuz, marveč njegov brat,
sedanji vodja okrajnega glavarstva v
Pulju, grof Marij Attens-Heiligen-
kreuz. Imenovanje se razglasi v par
dneh.

**Zdaj dobi Dubrovnik nemško
ljudsko šolo!** Kot trabant XVI. kor-
nega poveljništva se preseli tudi dr-
žavna ljudska šola iz Zadra v Du-
brovnik.

Dnevne vesti.

+ Kandidat dr. Gregorič. Pri-
marij dr. Gregorič je torej zopet en-
krat prišel na površje in nastopa zo-
pet kot kandidat. Se-le pred nekaj
meseči je v znani liberalni gostilni
pred celo vrsto prišle slovesno izjav-
ljal, da se ne bo nikdar več vtilkal v
politiko, naj se potem zgodi karkoli
in se-le pred nekaj meseči se je rotil,
da ga noben hudič ne pripravi do te-
ga, da bi še kdaj kandidiral, a zdaj
je že zopet kandidat, in sicer kandi-
dira zopet za mandat, ki ga ne bo do-
segel. Pač žalostna in klaverna je
usoda tega moža. Svoj čas so bili da-
ni vsi pogoji, da bi se bil dr. Grego-
rič povzpел do važne politične pozi-
cije. A dr. Sustersič ga je premagal,
ga potlačil in pohodil. Kakšno pozi-
cijo je imel dr. Gregorič po smrti ka-
nonika Kluna. Tedaj je stal na čelu
krščansko - socialne frakcije v kle-
rikalni stranki in šel v boj s sloven-
sko zastavo v roki. Za Klunov man-
dat sta kandidirala dr. Gregorič in
dr. Sustersič. Vsled pritiska škofa
Missije, vsled izdajstva dr. Kreka, je
takrat pač zmagal pri volitvi sami
dr. Sustersič, ali prav s tem je bil
se-le ustvarjen za dr. Gregoriča ugo-
den položaj. Če bi bil dr. Gregorič
pravi mož, če bi bil politik v pravem
pomenu besede — in bi bil nadalje-
val, kar je začel, kaj bi bil lahko ta
mož danes na Kranjskem. Pa ni znal
in ni razumel in ni vedel, kaj je nje-
gova naloga. Pa tudi delati ni hotel,
resnega dela se je bal. In tako se je
zgodilo, da ga je dr. Sustersič potla-
čil in pohodil in ga vrgel v politično
rumpelkamo klerikalne stranke.
Kaj je danes dr. Gregorič v klerikal-
ni stranki? Nič! Brez vpliva je in
brez veljave. Njegovi nekdajni pri-
staši, dr. Krek, dr. Žitnik so prišli
naprej, celo Gostinčar, ki je bil pri
Gregorčevih stranki zadnja metla. Je
dosegel državnozborni mandat, sa-
mo dr. Gregorič ni prišel nič naprej,
izgubil ves vpliv in vsako veljavo in
mora biti vesel, da mu klerikalci iz-
kažejo najbolj žalostno čast, kar jih
je v političnem življenju, da ga kan-
didirajo samo takrat, kadar v naprej
vedo, da z njim ne bodo ničesar opra-
vili. Kadar si klerikalci razdeljujejo
zanesljive mandate, takrat se dr.
Gregorič nikoli ne spomni. Rajši
pošljejo v zakonodajne zastope naj-
bolj dvomljive eksistence, kakor da
bi se ozirali na neutočno častilakom-
nost dr. Gregoriča. Le kadar vedo, da
kakega mandata ne dobe, pa če bi se
vsi skupaj na glavo postavili, takrat
potegnejo iz politične rumpelkamre
dr. Gregoriča. Samo zato jim je še
dober, da pri volitvah pogori. In dr.
Gregorič je tako potrpečljiv, da se
pusti porabljati celo za take brezup-
ne kandidature. Na vsem Slovenskem
ga ni človeka, ki bi bil tolikrat kan-
didiral in pogorel, kakor dr. Grego-
rič. Odkrito povedano: nam se dr.
Gregorič smili, kajti naposled ga
vendar ni metali v tisti koš, kakor
različne klerikalne smeti. Da ni za
nobeno rabo več, kvečjemu za vlogo
paradeimelna, to vedo klerikalci
prav dobro. Spričo velikega pomanj-
kanja količjak zmognih ljudi, bi kle-
rikalci dr. Gregoriča zdaj, ko je že
davno premagan in Sustersiču prav
nič več nevaren, jako lahko spravili
na kako zanesljivo poslansko mesto,

če bi ne vedeli, da je popolnoma ne-
poraben. A lepo tako ravnanje ni, naj
kdo reče kar hoče in žalostno je, gle-
dati, da dr. Gregorič nima sam toli-
ko uvidevnosti in preudarnosti, da bi
si tako politično zasmehovanje pre-
povedal. Ko je šel v politično jav-
nost, je mislil, da postane general.
To se mu ni posrečilo. Nič zato. Sre-
ča se ne nasmeje vsakemu, ali k več-
jemu le enkrat. A žalostno in ne-
častno je, da se dr. Gregorič, ki je ho-
tel biti general in zapovedovati tudi
nad dr. Sustersičem, da sedaj porab-
ljati za računskega feldvebelina pri
Sustersičevi armadi. Malo več bi že
lahko nase držal in malo višje bi že
moral samega sebe spoštovati.

+ Proti Sustersičevemu vpliva-
nju na dalmatinske politične razmere
se združile vse dalmatinske narod-
ne stranke. Splitska »Sloboda« piše o
tem dogodku tako-le: »Vsi trezni mo-
triteltji, ki niso po poklicu politiki,
razmotrivajo važnost tega momenta,
vsi neodvisni duhovi brez razlike se
instinktivno približujejo vzpričo ho-
jazni, da bi tudi pri nas zavladal —
kranjski sistem, ker slutijo, kakšne
usodepolne posledice za našo toli ne-
srečno zemljo bi imel atentat dr. Su-
stersiča in njegovih kompanjonov.
Vsi strankarski spori morajo za se-
daj prenehati. Vse narodne stranke
se morajo združiti v en blok, pozabiti
na vse prošle prepire ter započeti

skupno borbo proti nedopustnemu in
nasramotnemu vmešavanju dr. Su-
stersiča ter nekaterih intrigantov in
političnih pustolovcev v naše razme-
re. In naj bo ta borba še tako ljuta
in strašna, ona je upravičena, ker bo
imela pred očmi eden veliki cilj in
eno praktično patriotsko svrhu — en-
krat za vselej onemogočiti Sustersi-
čeve eksperimente v Dalmaciji.«

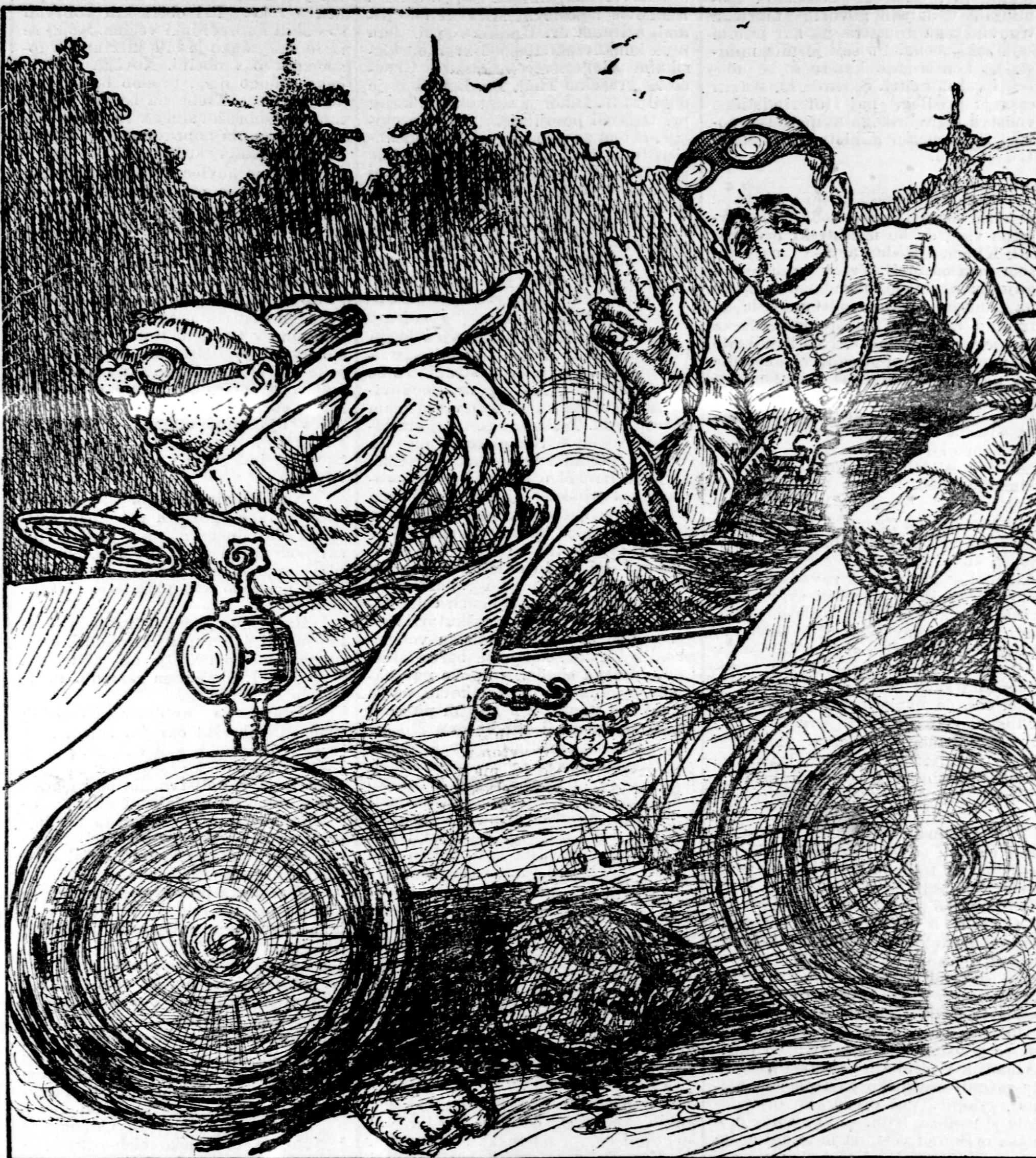
+ Cigan hvali svoje konje. Pod
tem naslovom čitamo v nekem dal-
matinskem listu to-le notico: Nedav-
no tega je spasiatelj hrvatskega nara-
da, a sicer znani lovec za ministrski-
mi portfelji in izkušen agent za na-
stavljanje državnih uradnikov, dr.
Sustersič, imel v Ljubljani gromovit

se nekateri Poljaki in Slovenci sesti-
li, se osebno spoznali in porazgovori-
li. Sicer pa se je na tem nedeljskem
sestanku jasno pokazala smer kra-
kovskega društva. A na temelju te
smeri ni mogoče izvesti sporazuma
med Jugoslavlani in Poljaki, ker je
ta smer klerikalna. V najboljšem slu-
čaju bi ta smer mogla zbrati okrog
sebe klerikalne Hrvate, Slovence in
klerikalne Poljake, ali ostali pretežni
del njih bi ne mogli vstopiti v to
društvo in podpirati njegovega delo-
vanja. Prav gotovo pa bi tega ne
mogli storiti niti Srbi, niti Bolgari.
Na te misli je nas napotilo dejstvo,
da je na nedeljskem mitingu v Kra-
kovu večina prisotnih bila klerikal-
na in da so na primer klerikalci na-
ravnost korporativno pošiljali brzo-
javne pozdrave, kakor tudi da so se
za delovanje v prilog slovenski vza-
jemnosti, započeto v nedeljo v Kra-
kovu, zainteresovali taki elementi, ki
sicer s Slovanstvom nimajo ničesar
skupnega. Ne samo, da je vodja slo-
venskih klerikalcev specialno po-
zdravil sestanek ter se opravičil, ker
ni mogel priti, nego z mitinga je bila
celo poslana dr. Sustersiču posebno
presrečna pozdravna brzojavka. Nava-
jamo nadalje brzojavne pozdrave bo-
jevitega klerikalnega petelina dr.
Alfireviča, od uredništva »Sloven-
ca«, od klerikalnih — mestnih ob-
činskih odborov Ljubljanskih in od
znanega prijatelja slovenskega —
»Hrvatskega Prava«. Mi bi želeli, da
se varamo, toda ta dejstva že dovolj
jasno govore, da Slovanstvo od de-
lovanja tega društva nima mnogo
pričakovati. »Slovenskega delova-
nja«, pri katerem sodelujejo klerikal-
ci in »Hrvatskega Prava«, se je treba
bati, zato je nam samo žal, da opa-
žamo med prisotnimi in funkcionarji
te skupščine tudi nekatera simpa-
tična imena. — Tako »Hrvatski
Pokret«. Iz tega je razvidno, da tudi
Hrvati pravilno ocenjujejo nedeljske
prireditve v Krakovu. Sicer pa je za
pomen teh prireditev dovolj značil-
no, da se jih ni udeležil niti eden
 Hrvat, da je izostal celo tisti Stjepan
Radić, ki so ga naši klerikalci na Hr-
vaškem podkupili in o katerem so za-
trjevali, da se prav gotovo udeleži
krakovskih »konferenc«.

+ Pritisk na župane. Klerikalci
obdelujejo sedaj župane, da morajo
agitirati za klerikalne državnozbor-
ske kandidate. Na župane pritiskajo
posebno z grožnjami, da je deželni
odbor klerikalen in da bo ta deželni
odbor nagajal vsakemu županu, ki ne
dela za klerikalce in ga preganjal
kolikor bo mogel. To je pač najhuši
terorizem in najgrja zloraba oblasti
deželnega odbora.

+ Se nekaj besedi na adresu kle-
rikalnih in nemških moralistov. Ka-
kor za stavo blatita sedaj v ginljivi
slogi za Rim goreči dr. Sustersič in
prečodrimovski dr. Eger našo Ljub-
ljano. Jasno je, da so ljubljanske vo-
litve ta dva gospoda zelo razočarale.
Kaj jima pomaga, če imata še toliko
mandatov, če pa niti oba skupaj ni-
mata odločujoče večine. In kako lep
načrt sta si brata zasnovala! Nemci
bi pomagali klerikalcem pobasati le-
po občinsko premoženje v žepe, kle-
rikalci bi pa za to Nemcem privolili
različne narodne koncesije. Spričo
dr. Sustersičeve kosmate vesti so si
smeli naši Nemci pa tudi zares lepih
pridobitev obetati. Če je smel dr. Su-
stersič dovoliti par kočevskim kroš-
njarem državnozborni mandat (slo-
venski Ljubljani ga sprva ni hotel
dati!), če je smel darovati pešiči
ljubljanskih Nemcev posebno višjo
gimnazijo, če je bil zadovoljen z Els-
nerjem in Luschanom in če je smel
nekaznovan dati ljubljanskim Nem-
cem kar sedem mandatov v obč. sve-
tu, tak človek bi bil v stanu zagrešiti
še mnogo hujša izdajstva, kakor jih
je že. S psihologičnega stališča je to-
rej umljivo, da sedaj oba brata, ki
sta drug drugega popolnoma vredna,
stresata svojo jezo nad junaškimi
branitelji Ljubljane, ki so jima pre-
prečili njune peklenko - zlobne na-
kane. Kdor prebira samo klerikalne
ali nemške liste, mora misliti, da
prebivajo v Ljubljani sami roparji
in razbojniki. In kaj se je zgodilo?
Vključno temu, da je bilo ljubljansko
prebivalstvo silovito razkačeno vsled
nečuvnih klerikalnih lumparji (ome-
nimo le, da so morale nune človeku
dr. Sustersičevega kalibra na ljubo
svojo strogo obljubo prelomiti), do-
godile so se lenodolžne demonstracije,
pri katerih se nobenemu človeku niti
las skrivil ni. V kolikor se zdaj kleri-
kalci smejo zgražati nad temi demon-
stracijami, pri katerih so padale sa-
mo ostre besede, pokazali so sami na
ženskem shodu v »Unionu!« Pesovke,
katere je metal dr. Sustersič na tem
shodu nevolilk, zlasti na ljubljanske
volilke, so bile tako umazane, da bi
se jih sramoval vsak kravji pastir. A
tudi debelo podčrtana izjava »Slo-
venčeva«, da bi razkačene zborovalke
na mestu ubile tiste tri ženske, ki so
zoper dr. Sustersičevo sirovost prote-
stirale, če bi hitro pet ne odnesle, si-
jajno dokazuje, po kaki krivdi se dela
ogorčeno klerikalno časopisje. To je
ono časopisje, ki pravi, da je katoli-

Tonetove jeruzalemske sanje.

Stoji, stoji Jeruzalem,
Jeruzalem prostani;
nedaleč stran je Betlehem.
za sivimi gorami.

V Jeruzalemu klošter je,
San Saluator z imenom,
zavetje iz Avstro - Ogrske
je brunnim vsem plemenom.

Pod palme vitke klošterske
naš Tone tam je sedel
in vino iz Getsemane
je pil in štruklje jedel.

V jeruzalemskih kloštrih so
kleti od vina breje.
Naš Tone božjo kapljico
le srka, — nič ne šteje.

Odprl je, bral je pol glasno
in rdeč kot rak postal je:
»Pogorel sem, strašno, strašno!«
to vest samo poslal je.

Kaj kmalu težka glava mu
med rame se je skrila
in v sanjah se je Tonetu
prihodnost vsa razvila.

Ljubljano žlindra žlindrasta
mu požlindrata bode,
mandate vse pohrustala
bo noter tja v Medvode.

Čez liberalne hrbe bo
prifural se v Ljubljano,
kar davi še je migalo
vse to bo pokončano.

Z avtomobilom hitrim se
v Ljubljano pelje rahlo,
meščane te bo šmentane
posadil vse na ka —

»Le dirjaj, dirjaj, avto moj
v znamenju krive palce,
ubijaj, hrustaj, da bo joj,
proklete liberalce!

Kosti pod kožo jim hrešče,
s trebuha črevo sili,
ni vrag, da jih té vragove
ne bomo vse pobili!

Tedaj med vrata klošterske
priftogar se je vstopil
od žlindre telegramček je
častitemu izročil.

Iz lima mu je lice šlo
ko listič je odpiral:
»Brez dvoma, žlindra zmago bo
samo telegrafiral!«

volilni govor. Docela naravno je, da
se je cigan spomnil pri kupčiji tudi
hrvaških konj, zato je v svojem go-
voru med drugim rekel tudi to-le: »Naj-
važnejši dogodek v zadnjem državno-
zbornem zasedanju je bil ta, da so
se pridružili »Slovenskemu klubu«
štirje hrvaški dalmatinski poslanci
stranke prava. Ti štirje možje so uvi-
deli, da je treba ožjega zblizanja med
Hrvti in Slovenci. Čudno je to, da
se nahajajo med Hrvati ljudje, ki jih
radi tega koraka še napadajo. To so
žal tisti, ki v obče nečejo imeti s Slo-
venci nobene skupnosti, če pa jo ho-
čejo, se družijo s tistimi liberalnimi
poslanci, ki pri nas pravzaprav nič-
esar ne pomenijo, ker so svojo vlogo
že popolnoma odigrali. Zares žalost-
no! Saj smo vendar Slovenci tudi Hr-

vati in se čutimo Hrvate.« Naši pra-
vaši radi tega poskakujejo od veselja
in navdušenosti, a mi se samo čudi-
mo, kako morejo biti ljudje tako na-
ivni, da vernejo v iskrenost in res-
nost takih bedastoč, izgovorjenih sa-
mo »pro domo«. Mara Sustersič Hr-
vate prav tako, kakor le-ti zanj. Si-
cer pa, kaj je ta »veliki mož« storil za
naš narod, da se toliko zanj ešofira?
Da, on misli, da so ljudje v Dalmaciji
tako zarukani, kakor njegovi doma-
či klerikalci, in da bodo kakor konji
v cirkusu padli preden na kolena.«

+ Hrvati in krakovske priredit-
ve. Zagrebški »Hrvatski Pokret« pi-
še: »V Krakovu se je osnovalo »Jugo-
slawistwo przyjaciel Slowian polud-
niowych«, ki je v poedinih točkah
dobro. Toda že v oklicu, ki ga je od-

bor tega društva razposlal listom in
predstavljajem posamnih slovan-
skih narodov, se je videlo, da bo delo-
vanje tega društva naperjeno proti
neoslavizmu, ali kakor se v tem okli-
cu emfimiistično naglašja, proti »zlo-
uporabi novoslovanske akcije. Toda
če ima to kak smisel, da-li bo iz tega
potekla kakšna korist za Jugo-
slavane in za Poljake in
zlasti če se uvažuje, da se dosedanji
uspeh novoslovanskega pokreta uika-
kor ne more zametavati. V kolikor bi
se lahko do gotovih mej simpatično
pozdravil program tega društva, v
toliko se morajo te simpatije znatno
ohladiti, ako človek motri rezultate
nedeljskega sestanka v Krakovu.
Stvarnih rezultatov pravzaprav niti
ni. Dobro na stvari je samo to, da so

sko, pa je 1. 1907 obmetavalo za Ljubljano nad vse zasluženega moža, kakor je Hribar, s takimi infamnimi psovskami, kakor jih ni zagrešil poprečno noben še tako smrdljiv list. Ravno tako po krivici, kakor klerikaleci, pa si tudi Nemci prisvajajo pravico, nam naprednjakom pridigovati o morali. Zlasti naj se preveč ne razburjajo radi zadnjih ljubljanskih demonstracij, dasi imajo v enem oziru — prav. Demonstracije tako nedolžnega značaja so po nemških mestih res nemogoče! To pa radi tega, ker Nemci demonstracij, pri katerih par nasprotnikom ne polomijo kosti ali pa jim vsaj za nekaj tisoč kron šip ne pobijejo, sploh za resne ne smatrajo! Na tem polju so češki, pa tudi naši alpski Nemci širom sveta priznani mojstri. Za danes pokličemo v spomin našim bralcem le demonstracije, ki so se dogajale po nemških krajih povodom inomoških dijaških kravalov. Kak huronski krik so zagnali Nemci tedaj, češ, Italijani so streljali iz samokresov. In vendar je sodna preiskava pozneje dognala, da so nemški dijaški sami vprizorili vse kravale. Sodniško je bilo konstatirano, da je nemški mob v zasedi prežal na dano znamenje, na kar je vdrl v prostore laške fakultete in tam vse razbil in razsekal na drobne kosce! Grozodejstva, ki so jih tedaj nemški kulturosovcji zagrešili, so bila tako strašna, da se je zgrajal ves kulturni svet. A Nemci se niso bili zadovoljni, da so se v Inomestu skazali take junake. Po celi Avstriji so se cel teden potem demonstrirali zoper Lahe! Kjer so iztaknili par Italijanov, pa so jim pobili šipe. Tako so v Gradu gostilničarju Simonetu pobili vsa okna in bi mu tudi razbili vse pohištvo, če bi policija energično ne nastopila. Pobili so okna tudi ljubljanskemu dijaškemu društvu. Najbolj so se pa postavili v Ljubnu, ko so nekemu Kočevarju, kojega so smatrali za Italijana, prevrnili ponev, kjer je pekel kostanj in mu vse blago pometali v blato. Kako znajo »demonstrirati« celjski, mariborski, pa tudi kočevski Nemci, je našim bralcem tudi dobro znano. Se en slučaj pa naj otmemo za danes pozabljenosti, da bo naša javnost vedela, s kako pravico se baš graški Nemci smejo zaletavati v nas naprednjake. Pred petimi leti je večja družba še pop. treznih dijakov iz zasede napadla mestnega stražnika, ga razorožila in ga skoraj celo uro tako neusmiljeno z bikovskimi pretepavala, da je bilo telo uboge žrtve ena sama velika rana. Zlasti glavo so mu popolnoma razbili in zmečkali. In to strašno hudodelstvo so graški listi le rahlo in prizanesljivo grajali! Slovenska javnost pa naj sedaj sama sodi, kak naslov zaslužijo oni, ki vidijo prašek v očeh svojega bližnjega, bruna v lastnem očesu pa ne opazijo.

+ Kandidati jugoslovanske socialno demokratske stranke za državnozbornske volitve so: a) Kranjsko, 1. Volilni okraj: Mesto Ljubljana: se razglasi pozneje. 2. Ljubljanska okolica: Anton Kristan, ravnatelj v Ljubljani. 3. Radovljica-Kranjska gora - Tržič: Dr. Anton Dermota, odvetniški kandidat v Gorici. 4. Kranjskojaka-Loka: Anton Udovč, uslužbenec ces. kr. državne železnice v Ljubljani. 5. Kamnik-Brdo: Ivan Tokan, strokovni tajnik v Ljubljani. 6. Vrhnika-Logatec-Idrija-Cerknica: Anton Kristan, ravnatelj v Ljubljani. 7. Postojna-Senožeče-Hirska Bistrica-Vipava-Lož: Josip Kopac, železničarski tajnik v Trstu. 8. Litija-Višnja gora-Radeče: Fran Bartl, upravitelj v Ljubljani. 9. Krško-Kostanjevica - Mokronog-Trebnje: Fr. Hrastovec, posestnik v Krškem. 10. Velike Lašče - Ribnica - Žužemperk (brez selske občine Smuka): Ivan Mlinar, tiskar v Ljubljani. 11. Metlika-Rudolfovo (brez selskih občin okraj 12. Črnomelj (brez občine Planina): Ivan Mlinar, tiskar v Ljubljani. b) Štajersko. 1. Sodni okraj Maribor južno od Drave: Alfred Pičnin, vojni mojster in posestnik v Pragerskem. 2. Ptuj-Ormož: Mihael Kosel, zasebni uradnik v Gradcu. 3. Celje - Vransko: Ivan Tokan, strokovni tajnik v Ljubljani. 4. Rogatec-Smarje-Kozje: Melhior Čobal, vodja kons. društva v Zagorju. 5. Brežice - Sevnica - Laški trg: Melhior Čobal, vodja kons. društva v Zagorju. 6. Marenberg - Sostanj-Slovenji Gradec: Ignac Sitter, rudarski tajnik v Trbovljah. c) Korosko. Volilni okraj Borovlje - Dobrlaves-Zelezna kaplja - Pliberk: Ignac Sitter, rudarski tajnik v Trbovljah. d) Goriško: 1. Goriška okolica: Dr. Henrik Tuma, odvetnik v Gorici. 2. Ajdovščina - Komen - Sežana: Josip Kopac, železničarski tajnik v Trstu. 3. Brdo - Cerkno - Kanal: Just Černe, železniški strojevodja. e) Trst: Tržaška okolica: Etbin Kristan, pisatelj v Ljubljani. Za Istro in Dalmacijo se razglase kandidature kasneje.

+ Tudi v našem Blejskem kotu se pripravljamo za državnozbornske volitve. Naš klerikalni bivši poslanec

Pogačnik je pač zastopal našo Gorenjsko precej let — a napeha njegovega poslanstva, pač ne vidimo nikjer. Za nas ni storil ničesar, on smatra poslanstvo le za svojo osebno preskrbo, klanja se povsod do tal, seveda le popom, agitatorjem za njegov mandat. V brambornem odseku se seveda šteli kot rezervni častnik v osprej, kjer so itak sami vladni kimovci, ki skušajo vsako militariistično željo vladi poprej izpolniti, kakor jo sploh zahteva! A za nas ni imel časa se nikdar pobrigati. Če ga je kdo prosil, naj posreduje, je mihal z ramo, češ: težko se bode dalo kaj napraviti! Proč s takim poslancem! Mi potrebujemo moža, ki ne skrbi samo zase, temveč neustrašnega naprednega boritelja, ki se hoče in zna za naše pravice potegniti! Može volilec divne Gorenjske, postavimo svojega kandidata, agitirajmo, odprimo oči našim možem, in propadel bode klerikalni kimovec! Ne spimo, sedaj je čas agitirati, po toči zvoni je prepozno!

+ Klerikaleci in draginja. Klerikaleci je postalo strah. Na kmetih rase nevolja proti klerikalcem. Ljudje so začeli spoznavati, kako neusmiljeno jih klerikaleci goljufajo s praznimi obljubami in začeli so misliti na odpor pri novih državnozbornskih volitvah. Najtrja prede dr. Sustersiču v ljubljanski okolici in da bi mu klerikalni agitatorji ugledili pot, so začeli kmetstvo ljudstvo hujskati, naj Ljubljancem mleko podraži. Ze danes je draginja v Ljubljani neznosna, da je ljubljansko prebivalstvo več ne zmagueje. Vse se je tekotom nekaterih let strahovito podražilo. In kdo je tega kriv? Edinole klerikaleci, ki celo zoper uvoz argentinskega mesa agitirajo z vsemi silami, samo da bi Ljubljancem stradal. In zdaj hočejo pridobiti zaupanje prevaranega kmetstva ljudstva s tem, da ščujejo na podražanje mleka. Kar na 40 vinarjev hočejo spraviti liter mleka. To je grozno, zlasti za ljudi skromnih dohodkov in zaslužkov. Tu pa se zopet vidi, kako škodljivi ljubljanskega mesta so klerikaleci in kako nujno je potreben neizprosni boj proti tej črni bandi.

+ Stalen odbor za avstrijske stanovanjske konference. Dne 26. aprila ustanovil se je na Dunaju pod predsedstvom bivšega pravosodnega ministra dr. Frana Kleina stalen odbor, čigar naloga je, sklicevati na raznih krajih naše države konference v ta namen, da se propaguje kar najizdatnejše misel stanovanjske reforme, kakor tudi, da se vrše na njih posvetovanja o posameznih problemih takojšnje reforme. V ustanovni seji sprejel se je tudi organizacijski statut. Člani stalnega odbora za avstrijske stanovanjske konference so poleg predsednika dr. Kleina še: Dr. Gustav Fiedler, župan mesta Moravska Ostrava, dr. Emil vitez Fürth, odvetnik na Dunaju, ravnatelj Ivan Hribar v Ljubljani, dr. Julij Leo, župan mesta Krakova, ravnatelj dr. Ivan Lošak v Pragi, dvorni svetnik dr. Rudolf Maresch na Dunaju, vseučilišni docent dr. Karel Pribram na Dunaju, dvorni svetnik profesor dr. Hinko Rauchberg v Pragi, odvetnik dr. Franc Ruckenstein v Linu in vseučilišni profesor dr. Hinko Schenk v Gradcu. Stalni odbor namerava dopolniti v prihodni seji s kooptacijjo.

+ Na naslov c. kr. okrajnega glavarstva v Novem mestu. Ze večkrat je poročal vaš list o raznih nerednostih in nepostavnostih pri novomeškem c. kr. davčnem uradu ter s tem ugodil nevolji davkoplačevalcev, ki so prejimali ob nepostavnih rokih poštne čeke, glaseče se na previsoko odmerjene pristojbine itd. — Slična nerednost je zadel pred kratkim tudi davčni občini Polhovca in Orehoveca. Usojamo se toraj vprašati sl. c. kr. okrajno glavarstvo v Novem mestu, na kak način je mogoče, da je računil davčni urad v Novem mestu za sestavo imenikov teh dveh davčnih občin vsoto 80 K, ko je pa občina Bela cerkev, — kakor smo izvedeli od merodajne osebe iz te občine — plačala samo znesek 30 K, v zvezi temu, da je ta občina dvakrat večja kot naša. Po našem mnenju se je morala zgoditi v tem slučaju pomota, da se je namreč znesek 80 K mesto občini Bela cerkev zaračunal nam in obratno. Tega pač ne moremo misliti, da bi se pri c. kr. davčnem uradu v Novem mestu vedoma vršile take čudne nerednosti. Sl. c. kr. okrajno glavarstvo v Novem mestu pa prosimo, da to zadevo po možnosti uredi. Virilit.

+ Blazna domišljavost nemškega cesarja. Znano je, da je nemški cesar skrajno domišljav. Sama domišljavost ga je. Vse hoče bolje znati kakor drugi. Biti hoče pesnik in skladatelj, znanstvenik in tehnik, režiser in pridigar, vojskovodja na suhem in na morju, in domišlja si seveda tudi, da je vladar vseh vladarjev. Zdal je pa priklopila njegova megalomanija na vrhunec. Dr. Krek je dobil zanesljivo obvestilo, da si nemški cesar zdaj že domišlja, da je —

deželni glavar na Kranjskem! Höher geht's nimmer!

— Zastrupljanje vode iz političnega sovražstva. Kako so klerikaleci nahujskali kmetstvo ljudstvo zoper ljubljansko prebivalstvo in kako divje, če tudi neutemeljeno sovražstvo so raznetili na kmetih proti ljubljanskemu mestu, priča naslednji slučaj: Ivan Čizman, ki stanuje na Velikem Stradonu v Ljubljani, ima pri Podpečih v najemu vodo Ljubljani. Ker je Čizman naprednjak, so mu zgolj iz političnega sovražstva in iz političnega maščevanja zastrupili vodo in pokradli ribe. Klerikalni zastrupilci in tatovi so napravili Čizmanu več sto kron škodo. Orožništvo že izsledilo krivce in jih je že menda okrog 30 zasledilo. O obravnavi bomo seveda poročali. Ta slučaj zopet kaže, kakšne sadove rodi klerikalno hujskanje.

— Vinska klet v Ljubljani. Če smemo verjeti uradnemu listu, hočejo zopet otvoriti vinsko klet. Naši gostilničarji morajo plačevati take davke in doklade, da komaj dihaajo, plačevati morajo drage lokale, posele in še vsega vruga, potem pa se jim še dela grda konkurenca z vinsko kletjo. Ta vinska klet nima drugega namena, kakor delati škodo krmarjem in zapeljavati ljudi v brezumno pijančevanje. Če bodo zopet začeli z vinsko kletjo, naj bodo pripravljeni na najodločnejši odpor vsaj od naše strani.

— Osuševanje ljubljanskega barja. Podjetnik Czezwiczka pravi namreč, da je imel lani pri osuševanju delih veliko škodo in zahteva, da se mu ta škoda povrne. Odbor za osuševanje delo na stališču pogodbe, ki je bila sklenjena s Czezwiczko, in ker po pogodbi ne gre podjetniku nikaka odškodnina za eventualne škodo, ki jih je imel, mu seveda tudi neče ničesar plačati. Czezwiczka je delo prevzel popolnoma na svoj riziko in nima ničesar zahtevati. Czezwiczka pa s tem ni zadovoljen, a ker ne more ničesar storiti, hoče vsa dela ustaviti.

— Prva majnikova slavnost slovenskih narodnih socialistov v Ljubljani bo jutri, dne 7. maja v Narodnem domu. Dopoldne je ob 10. manifestacijski shod, ob 3. popoldne ljudska veselica, zvečer ob 7. pa v areni dramatična predstava.

— Lajškim sodnikom za okrožje grškega nadsodišča je bil imenovan g. Josip Dacar, poslovodja tvrdke I. C. Mayer v Ljubljani.

— Letošnja avtomobilna tekma. se vrši od 13. do 16. maja in pasirajo tekmovalci v ponedeljek, dne 15. maja Ljubljano pri vožnji proti Trzinu in Ljubelju. Tekmovalna proga je 1500 km dolga in se bo voziti po najnevarnejših gorskih prelazih. Najutrudljivejši dan bo pa ravno dan 15. maja, ko bodo vozili avtomobilisti čez Učko goro - Trnovo - Postojno-Ljubljano - Tržič in Ljubelj na Celovec. Vožnja po Ljubelju je znana kot jako težavna, seveda pa so za to vožnjo izbrani posebni močni avtomobili. C. kr. avtomobilni klub na Dunaju je poslal v bitko najboljšje vozače ter so razpisana velika darila. Kranjski avtomobilni klub bode pod predsedstvom gospoda barona Borna pričakoval tekmovalce pri Sv. Ani na Gorenjskem ter tako prisostvoval interesantni in težavni vožnji čez Ljubelj. Natančna ura, ko vozijo tekmovalci po Tržaški cesti mimo Ljubljane, bomo ljubljanskemu občinstvu kasneje naznanili. Natančna pojasnila o tej tekmi daje tajništvo »Kranjskega avtomobilnega kluba« v Tourist - Office, Miklošičeva cesta 6.

— Vsem naprednjakom. Ze opevato smo vabili napredno občinstvo, naj se naroča na poljudno pisanje »Slovenski Dom«, ki izhaja vsak teden enkrat in stane s pošto vred samo tri krome na leto. V Ljubljani in na deželi bi ne smelo biti naprednjaka, ki bi ne bil naročen na ta list. Pozivljamo posebno naše gostilničarje, naj žrtvujejo to malenkostno vsoto in naroče list. Obrachamo se pa tudi na naše narodno ženstvo, naj vpliva pri svojih uslužbenkah, da zamenjajo razne »Domoljube« in »Bogoljube« s »Slovenskim Domom«.

— Nadzorništvo deželne naklade v Ljubljani in ž njim združeni boletni urad za ljubljansko okolico sta se preselila iz hiše št. 36, Miklošičeva cesta, I. nadst. hiš. št. 1 na Turjaškem trgu (nekdanji »Katoliški dom«) v Ljubljani, kjer uradujeta od 8. maja 1911 dalje.

— Iz pravosodne prakse. Najvišje sodišče je s svojim plenisimarnim sklepom z dne 31. januarja 1911 onim otrokom, ki jih je porodila zakonska žena v sedmem mesecu po sklenjenem zakonu, ali pa v desetem mesecu po moževi smrti, ali po popolni razrušitvi zakonske zveze odreklo pravico do izpodbijanja njihovega zakonskega rojstva. — Najvišje sodišče je izreko v eni svojih najvišjih razsodb, da od odposilatelja vojnemu listu pristavljena opazka »brez spremstva, na lastno odgovornost« ne oprošča železnice povračila one škode, ki je nastala po njeni krivdi, ne da bi bila ta škoda v vzročni zvezi z

izostalom spremstvom, čeprav bi bil spremlevalac morebiti preprečil neumestno in škodljivo ravnanje železniških organov. — Izvedenci morajo enako pričam zahtevati svoje pristojbine v 24. urah, ker so sicer izgubili pravico do uveljavljanja teh zahtevkov. Tako je razsodilo najvišje sodišče v nekem konkretnem slučaju. — Razjarjeno kljuse v Kopitarjevi ulici. Včeraj opoldne je prikrvrasalo razmršeno kljuse v Kopitarjevo ulico. Bog sam vеди, kaj mu je bilo, ali ga je zgrabila jeza, ker je videl pred sabo »Katoliško tiskarno«, ali je morda kaj drugega tako razburljivo vplivalo na njegove živce, skratka konjiček je jel razjarjeno biti s kopiti ob tla, da so se kar iskre kresale, ter brcati z nogami. In ker na eni izmed njegovih nog ni bila dobro pritrjena podkev, je sfrčala v velikem krogu v smeri proti Činkoletovi gostilni. Zaženketala so okna in predno so se v gostilni nahajajoči se gostje zavedli, kaj da je, je podkev tresčila v uro, visečo na nasprotni steni, ter z velikim ropotom padla na tla. Kljuse pa se je nato pomirilo ter spokorjeno, kakor bi se ne bilo ničesar prigodilo, nadaljevalo brez podkve svojo pot.

— Nič ni tako skrito, da bi ne postalo očito. Tako govori star pregovor. In čisto resničen je. Danes n. pr. je že vsakemu človeku — posebno vsaki gospodinjji dobro znano, da je najboljša »Kolinska kavnica« prides. Nič čudnega ni to, zakaj vsakdo, ki je to kavno primes poizkusil samo enkrat, je izprevidel, da je ni boljše. Videl je, da nobena druga ne da kavi tako lepe barve, tako izbornega okusa in tako prijetnega vonja, kakor ta, izkratka, da nobena druga kavna primes ni tako izdatna, kakor »Kolinska«. In ker je poleg tega vedel, da je Kolinska tovarna v Ljubljani, ki to kavno primes izdeluje, pristno domače podjetje, je »Kolinsko kavno primes« povsod priporočal. In tako se je zgodilo, da se je dober glas tega domačega blaga širil od dne do dne bolj. In zato ni danes nikomur več skrito, da je edino »Kolinska kavna primes« domačega izvira in edino ona v resnici izvrstno blago, ki ga nobeno drugo niti od daleč ne dosega. Zato pa danes že zelo težko najdeš gospodinjjo, ki bi ne kupovala naše »Kolinske kavne prime«.

Po naboru. Od nabora se vračajo fantje so čutili dne 4. maja v Spod. Siški potrebo, da se stopo. Ko so prišli orožniki, so se fantje razkropili, samo eden je ostal na mestu in so ga orožniki oddali sodniji, ker je svojim tovarišem grozil, da jih ubije.

Izlet v Pekel pri Borovnici je zaradi slabega vremena in nizkega barometra preložen, ker je deževje zadnjih dni pot proti »Peklu« precej omeščalo in še ni upati prihodnja dneva suhega vremena.

Iz Zabrova nam poročajo: Pri nas se je zgodil žalosten slučaj, ki pa jasno kaže narobe vzgojo naših klerikalnih fantov in možato samozvestnost »Čukov«. Anton Dovč, načelnik »Čukov«, je popival v četrtek cel dan s fanti in ko se je vračal potem z nabora proti večeru domov, seveda hudo pijan, je začel razgrajati in preklinjati, da kletvie niti ne moremo ponoviti. Nato je hotel vzeti iz omare revolver in ker ga ni našel, je šel pod streho, vzel tam kito iz slame, ki je bila pripravljena za slavnike, in se je obesil.

Tatvine. Pred kratkim so ukradli tatovi posestniku v Golem Brdu Josipu Bergantu kolo, vredno 200 K, do 60 m modrega platna za predpasnike, 15 raznih kravat, več kosov prekaženega svinjskega mesa ter 18 kurjih jajc. — Ani Prelogar v Florjanski ulici v Ljubljani je ukradel nekdo iz predala v trgovini 20kronski bankovec.

Nov odvetnik. V Ribnici otvori dne 15. maja svojo odvetniško pisarno gosp. dr. Stefan Rajh.

Umrla je v kostanjeviškem kloštru gospa Luiza Belle, vdova po rentmojstru. Pogreb se vrši v nedeljo, dne 7. maja ob 5. popoldne.

Umrl je v petek v Šmarju, dne 1. septembra 1820. rojeni učitelj Matije Kračman, sin splošno znanega »šmarskega šomaštra«. Slovel je kot eden najboljših organistov takratne dobe. Služboval je kot učitelj 3 leta v otroškem vrteu pri Sv. Florijanu v Ljubljani, zatem je bil nekaj časa pomočnik očetu doma v Šmarju. Iz Šmarja je odšel na Krko, od tu v Žalno, kjer je služboval 17 let. — 60 let star je bil vsled bolezni vpokojen, a živel še 30 let v pokoju. Ker je bil pokojnik blaga duša, je bil splošno priljubljen. Večna luč naj mu sveti!

Nasilen sin. 22letni Josip Sinkovec, samski pekovski pomočnik iz Spodnje Idrije je zelo nasilen fant. Pred kratkim se je spozabil nad svojo lastno materjo ter jo večkrat udaril s pestjo po glavi. Zaraditega sinovskega obnašanja mu je prisodilo okrajno sodišče v Idriji teden zapora. Ko je prišel Sinkovec po razpravi domov, se je zopet sprl s svojo materjo, razmetal po sobi opravo in grozil

svoji materi, da jo ubije. Mati je prestrašena zbežala iz hiše in se skrila pri sosedovih. Nato je šel Sinkovec k sosedu Franu Lapajnetu in se začel brez pravega povoda z njim posrepati. Končno se je Lapajnetu posrečilo, da se je iztrgal iz njegovih rok in zbežal. Sinkovec pa je začel metati na hišo kamenje ter razbil več šip. Ko so prišli orožniki, se je obnašal tudi proti njim skrajno sivo in jih je obkladal z raznimi psovskami. Le s težavo so ga mogli pripeljati v špeli-kamro.

Tatvine. Pred par dnevi se je splazil neznan tat v podstrešje pri Gašperju Erženu v Jeličnem vrhu pri Idriji, vlomil tam v zaboj in ukradel niklajsto uro z verižico. Franu Gnezdi ravnotam je ukradel najbrže isti tat iz omare v prvem nadstropju en 50kronski in en 20kronski bankovec in črne hlače.

Cigani. V zadnjem času so se pojavili v več okrajih na Kranjskem cigani, ki so ljudi na vse mogoče načine nadlegovali. Seveda so se dogajale tudi tatvine. Tako so ukradli posestniku Antonu Klunu v Strugi 700 kron vrednega konja in posestniku Lovru Šesku iz Nadgorice voz. Voz in konja so jim vzeli orožniki te dni na Koroskem, cigani sami pa so odnesli pete. — Ivan Marold iz Zgoranje Zadobrove se je peljal dne 27. aprila z objoženim vozom v spremstvu dinarja Frana Marna domov. Nedaleč od Hrastja so trije cigani ustavili voz in hoteli izpreči konja. Marolt pa je zaklical svojemu spremlevalcu: »Daj mi sekiro!« nakar so cigani zbežali. Drugi dan so jih izsledili orožniki pri Sneberjih.

Ameriške novice. Društveno z a s t a v o je slovesno razvilo v »Narodnem domu« v Čikagi v nedeljo, dne 23. aprila društvo »Slovenski dom«. Slavnosti se je udeležilo lepo število ameriških Slovencev. — Kotel se je razletel v destilaciji Fleischman v Riverside - Ohio. Ubilo je nekega Kristijana Peiperja, trije delavci pa so bili težko ranjeni. — Izpod strehe vsneg je vrglo sodišče nekega mizarja Fortnerja z družino, petimi otroci v St. Louisu. Revez je bil brez dela in ni mogel plačati stanovanja. Sedem ur je prezebala družina v sneženem viharju na planem. Ze vse ozeble je sprejel v varstvo eden njegovih prijateljev. — Vlak je povozil v Clevelandu Slovenca, 20letnega Franca Satterja, doma iz Roje na Dolenjskem. V Ameriko je prišel lansko leto skupno z očetom. — Umrla so: I. Klavs, star 32 let iz Hudegakovca na Dolenjskem, 73letni I. Zrimšek iz Kranjske in Franc Terkaj iz Trebelna na Dolenjskem, 22letna Franciška Zurga iz Loške police na Notranjskem in 32letni I. Hočevar iz Male Korenje na Dolenjskem. — Slovenska občina v Ameriki. V samostojni občini Rockola blizu Jolietta je bil izvoljen za šolskega nadzornika Slovenec Fr. Bolte, v občinskem svetu pa so na odločilnih mestih tudi Sloveni ci A. Leš, M. Žagar in W. Koreva. — Izlet v staro domovino priredel ameriški Slovenci dne 29. julija t. l. Odpeljejo se s parnikom »Martha« Washington. Prijavilo se jih je že toliko, da je izlet zagotovljen. — Ponesrečena Slovenca. V Frontenacu je ožgal med delom smodnik Slovenca Franca Omerza tako hudo, da je vsled dobljenih opeklin v kratkem umrl. Bil je star 26 let, doma iz Rajhenburga na Spod. Štajerskem, 25letnega Jožefa Gruma, doma iz Brezovega pri Višnji gori pa je zadušilo v rovu kamenje, ki se je nanj sesulo. — Slovenska javna ljudska knjižnica v Clevelandu šteje 650 slovenskih knjig.

Elektrodiograf »Ideal«. Vsak terek, petek in soboto nov spored. Od sobote 6. do ponedeljka 8. maja t. l. Popoldanski spored: Volčjeglavka. (Komično.) Vožnja na japonski reki. (Naravni posnetek v barvah.) Lov na mlade severne medvede v polarnih krajih. (Velezanimiv naravni posnetek.) Čudesni balzam. (Iz življenja.) Spomini srca. (Jako zanimiv pouk.) Bor je ganjen. (Komično.) Večerni spored ob 7., 8. in 9. uri: Samo za odrasle! Vroča kri. Najsenzacionalnejša drama, kar se jih je kdaj kazalo. Igra traja 50 minut. K sklepu komična novost.

»Vroča kri« v kinematografu »Ideal« se predstavlja še v soboto, nedeljo in ponedeljek vedno od 7. zvečer. Drama je, kakor se je večeraj videlo res izborno delo. Prava umetniška je prevzela glavno vlogo nezveste žene in se uglobila v vse tako različne nijanse burnih položajev in jih igrala s tako naravnostjo, da ji je občinstvo nehoti moralo izreči največje priznanje. Slika je jako mirna in točna. Barve so tako ugodno razdeljene, da se nam zdi res, da sedimo v gledišču. Med predstavo igra šramel, ki je že znan v Ljubljani. Po drami sledi še velekomična burka, med katero se preseli godba v kinematografski vestibul, kjer igra na prihodnjo predstavo čakajočemu občinstvu. Obisk je izredno izplačljiv in se vobče priporoča.

Izkaznice za nadomestno dežel-
nozborsko volitev v Ljubljani so jeli
danes po pošti dostavljati.

Umrli je v Budimpešti v bolniš-
nici znan ljubljancin Albert Kor-
desch, ki je bil prehodil skoraj cel
svet ter se nazival za doktorja. Na-
stopal je kot žurnalista, profesor, gla-
dališki igralec ter imel razna preda-
vanja. Može je bil zaradi klaviriststva
zelo dobro seznanjen s kazenskim za-
konom in je mnogo sedel po raznih
zaporih, odkoder je prišel v svoje
rodno mesto vedno z nepravilnim
sprejemstvom — po odgonu. Sedaj
je pa sklenil svoje življenje v tujini,
katero je zelo ljubil.

Priporočljiva gosta. Prednoč-
njem sta prišla v neko gostilno na
Resljevi cesti dva gosta, ki sta se ga
precej haskala. Ko je bil čas, da bi
plačala, sta vprizorila velik kraval.
Začela sta vpiti in stole premetavati
po gostilni. Nato je pri mizi eden za-
spal, drugi pa jo je odkuril v neko
gostilno v Kolodvorski ulici, kjer so
ga pa takoj postavili pod kap. Silno
raztogoten zaradi tega, se je zunaj
lotil stražnika in začel nad njim
vpiti, da mu je ukradel 14 K. Ker pa
tudi ta ni dolžan prenesti teh žaljk,
je napravil mir s tem, da ga je odve-
del v zapor.

Nepoteno najditelj. Pred kratkim
je izgubila neka dama na Bleiweisovi
cesti zlato žepno uro z dolgo veržico,
v skupni vrednosti 300 K, katero je
našel 54letni dninar Jernej Macur in
jo hotel spečati pri nekem tukajš-
njem urarju. Ta je pa kot poštnjak
zadevo ovrnil policiji, ki je Mačurja
izsledila. Po predpreiskavi so nepo-
štenjaka izpustili na prosto in se bo
moral zaradi tega zagovarjati pred
sodiščem.

Nedopustno maščevanje. Ker je
nek gospodar na Cesti na Rožnik
stranki, nekemu delavcu, odpovedal
stanovanje, se ta sedaj maščuje na ta
način nad njim, da vsak večer, ko
pride domov, pred hišo silno razgra-
ja. Ker pa gospodar tega koncerta ni
niti voljan, niti dolžan poslušati, je
storil napram razgrajcu primerne
korake.

Karambol. Snóti sta na križpot-
ju Selenburgove in Prešernove ulice
nasproti pripeljala nek častnik z mo-
torjem, nek delavec pa s kolesom ter
trčila skupaj, pri čemur je zadobil
delavca na levi roki neznatno poškod-
bo in tudi kolo se mu je nekoliko po-
kvarilo.

Kar je iskal, je našel. Nek fija-
kerski hlapec je prejšnjo noč na Igr-
škem trgu silno vriskal in ko je vi-
del, da se bliža stražnik, je naglo iz-
ginil v bližnjo gostilno. To se je pa
tako dolgo ponavljalo, da je slednji
razgrajec prišel stražniku v roko in
bil aretiran.

Družbi sv. Cirila in Metoda
je poslala g. Ida Toplakova, podružni-
ca blagajničarka v Ptuj, 54 K 55 v,
čisti dobček od predstave »Matie«
pod vodstvom častite rodoljubke go-
spe učiteljice Valentine Kauklerjeve.
Hvala!

Utonila je v Črni vasi včeraj po-
poldne v domači cisterni 4letna po-
sestničkova hči Frančiška Vidmarje-
va, katere je bila ob času nesreče sa-
ma doma. Njeno truplo so položili na
mrtvaški oder doma.

Brezsrčnost. Na Resljevi cesti je
nek hlapec izvolal na drevesu gnez-
do, v katerem so bili trije mladi ščir-
kovi. Brezsrčnost je vrzel gnezdo in
vse tri mladičke na cesto. Stražnik je
tistega sovražnika izsledil in pre-
skrbljeno je, da dobi zato tudi zaslu-
ženo plačilo.

V znamenju alkohola. Včeraj po-
poldne je nek pijanec po Sv. Petra ce-
sti toliko časa zmerjal in z dežnikom
bil moidoče, da je prišel k prizoru
stražnik in nerodnoča odvedel v špe-
hovko.

S ceste. Včeraj zjutraj je nek
hlapec po Gajevi ulici tako naglo in
neprevidno vozil, da je zadel v kan-
delaber s tako silo, da se je vsled sun-
ka plinovka popolnoma razbila.

Izgubila je gšč. Frančiška Fa-
bianova zlato brožo in črn dežnik. —
Delavka v tobačni tovarni Analija
Mrakova je izgubila črno žensko kri-
lo. — Delavec Rudolf Kambič je iz-
gubil zlato iglo. — Sodnijski paznik
g. Albin Rakuš je izgubil bankovec
za 10 K. — Izgubljeni ste dve hra-
nišnične knjižice Kranjske hranilni-
ce z večjima vlogama. Začetni črki
lastnice sta G. B. in ima prva knjiž-
ca številko 189119, druga pa 192527.
Pošteni najditelj naj jih odda pri
mestnem magistratu.

Srebrno žepno uro so našli v Na-
rodni kavarni. Lastnik jo dobi pri
blagajni istotam.

Narodna obramba.

Jurjevanje na ljubljanskem gra-
du dne 30. m. m. je vrglo šentpeter-
skima podružnicama Ciril-Metodove
družbe vključ skrajno neugodnemu
vremenu vendar še čistih K 204.29,
ki so se izročile glavnemu vodstvu.

Zapuščina umrlega župnika g.
Ivana Černeta v Barkovljah je reali-
zirana. Družba sv. Cirila in Metoda

dobi volilo 1163 K 67 v. Častit spo-
min blagopokojnemu rodoljubu Čer-
netu!

Zmaga narodno napredne stran-
ke 23. aprila t. l. je dala družbi pri-
spevek »za eno mašo«, plačal g. Šir-
nik na Osojah. G. advokat dr. Ant.
Švigelj je poravnal kar pravdo F.
M. ca. F.M., iz te poravnave je dobi-
la C. M. družba 10 K. Hvala lepa!

Pozor! V nedeljo vse na C. M.
veselico v Štepanji vasi »Na Gričku«,
da izkažemo priznanje zavednim na-
šim volilem, ki so 23. t. m. neustra-
šeno glasovali za narodno in napred-
no stvar!

V nedeljo, 7. maja vsi v Štepanjo
vas! Ciril - Metodova podružnica v
Štepanji vasi, ki je lansko leto dose-
gla jako lep uspeh, se zaveda tudi le-
tos svoje naloge in jo hoče kolikor
mogoče častno rešiti. Radi tega pri-
redi takoj začetkom spomladi, 7. ma-
ja, zelo zanimivo veselico na novo
ozelenem vrtu g. Antona Novaka
v Štepanji vasi. Štepanjski na-
rodni delavci so se tudi to pot potru-
dili, da bo nudila prireditve kar naj-
več zabave in razvedrila. Kakor ka-
žejo priprave, bo ta veselica prekaša-
la vse prejšnje. Toda, kaj bi vam na-
prej pravili! Najbolje naredi vsakdo,
če se pride sam pripravi. In mi tudi
upamo, da bodo poohiteli imenovani
dan ljubljancini polnoštevilno med
nas, da se navžijejo pomladanskega
veselja v krasni naravi in se navdu-
šijo z nami za narodno delo. Pridite
torej vsi, da se razvedrite v naši sre-
dini!

Podružnica sv. Cirila in Metoda
na Bledu zboraže v nedeljo 7. maja
1911 ob 5. popoldne v hotelu »Tri-
glav« ob kolodvoru.

Društvena naznanila.

»Društvo slov. profesorjev« ima
danes ob 8. uri zvečer sestanek v
»Narodnem domu«.

Društvo za pospeševanje obdelo-
vanja ljubljanskega barja je imelo
včeraj popoldne v hotelu »Ilirija«
svoj XI. občni zbor. Predsednik g.
ravnatelj Ivan Hribar je v svo-
jem pozdravnem govoru očrtal lep
razvoj društva v prvem desetletju
svojega obstoja. Članov je 647, de-
narni promet je pa l. 1910 dosegel
skoraj 100.000 kron. Društvo je vpo-
rabilo za gojenje na ljubljanskem
barju v preteklem letu 40 vagonov
umetnih gnojil. Barjani so vsled vpli-
vanja društva prišli do prepričanja,
da se more njihovo gospodarstvo sa-
mo racionalnim potom povzdigniti.
Največ zaslug za procvit društva
ima društveni tajnik. To mesto je
opravljal prekmurci umrli dr. Kra-
mer, po njem jo pa opravlja inž.
Turk. Predsednik se spominja še raz-
nih korporacij, ki so podpirale dru-
štvo, predvsem mestne občine ljub-
ljanske, deželnega odbora in pa po-
ljedelskega ministrstva, spominja se
tudi umrlih društvenih članov Karla
Kotnika, Jakoba Tomca in Gamsa.
Končno predlaga, naj se izvoli nad-
zornik za močvirno kulturo v c. kr.
poljedelskemu ministrstvu g. Julij
Koppens za častnega člana. Pred-
log je bil sprejet, g. inž. kem. Turk
je poročal o delovanju in o denarnem
poslovanju društvu. Na ljubljanskem
barju se zdaj vporabi deseti del
vseh umetnih gnojil, ki se vporabijo
na Kranjskem. Umetna gnojila in
različna semena se prodajajo članom
za izdatno nižanje cene. Društvo je
izvrševalo številne gnojilne in druge
nasadne poskuse, bavilo se je s sadje-
rejo in poljedelstvom ter je izdalo
bogato ilustrovano letno izvestje. —
Denarnega prometa je bilo 97.258 K
68 vin in sicer 49.530 kron 12 v do-
hodkov in 47.728 kron 56 v izdatkov.
Na predlog g. Lenarčiča se je iz-
rekla zahvala tajniku in blagajniku
g. inž. Turku za temeljito poročilo,
kakor tudi za sestavo izvestja, na
predlog predsednika Hribarja se
je pa izrekla zahvala tudi g. Trša-
rju, ker je brezplačno upravljal dru-
štveno zalogo na Vrhniki. Potrebšči-
ne za prihodnje leto so proračunjene
na 9351 kron 20 v, pokritja pa je
9044 kron 55 v, torej 306 kron 65 v
primanjkljaja. Na to je bil dosedanji
odbor s predsednikom Hribar-
jem na čelu per acclamationem iz-
voljen. Za revizorja sta bila izvolje-
na gg. komisar Švigelj in nadko-
misar Semen. G. Jelovšek je
predlagal, naj se izvoli ravnatelj
Hribar za častnega društvenega
člana. Predlog je bil soglasno sprejet.
Pri slučajnostih je inž. Turk nagla-
šal potrebo, naj se ustanove zadru-
ge v svrhu nakupovanja poljedelskih
strojev, ki naj se potem prepuščajo
posameznim zadružnikom. G. pred-
sednik Hribar je obljubil, da bo
odbor na to deloval, da dobi društvo
primerne subvencije od c. kr. polj.
ministrstva za nakup strojev. Med
drugim se je tudi naglašalo, da je
skrajno potrebna regulacija Želim-
ljišice. Inž. Turk je izjavil, da se
te regulacije toliko časa ne more iz-
peljati, dokler niso regulirani pritoki
Ljubljanice. G. predsednik Hribar
je izjavil, da bo odbor pri dež. odboru

na to deloval, da se tudi Želimljišica
obehem z drugimi dotoki Ljubljanice
regulira. Na to je bil občni zbor za-
ključen.

Odbor društva odvetniških in no-
tarskih uradnikov za Kranjsko se je
v zadnji svoji seji nastopno konstitu-
iral: Predsednik Josip Christof, pod-
predsednik Rihard Tavčar, tajnik Jo-
sip Zajc, blagajnik Franc Stor, od-
borniki brez izrecnega delokroga: Jo-
sip Habe, Lavrenčak Henrik, Selan
Fran, Stopar Davorin; preglednika
in nadzornika društva: Cimerman
Milan in Kočmur Alojzij. — V tej
svoji odborovi seji sklenilo se je, je-
tegovati se z vsemi društvu pristoj-
nimi pravicami in vzajemno z držav-
no organizacijo avstrijskih odvetni-
ških in notarskih uradnikov in z ozi-
rom na to, da se je odvetniški tarif
med drugim tudi vsled pritožbe od-
vetnikov, da imajo vsled nezno-
sne draginje povisati svojemu uradništvu
plače, zvišal dne 1. julija 1909. — po-
tegovati se za zboljšanje in uvedbo
enotnih plač v vseh kranjskih odvet-
niških in notarskih pisarnah. Zaeno
se je tudi sklenilo, potegovati se za
preuredbo uradnih ur po angleškem
sistemu, to je za uvedbo nepretrganega
uradovanja od 8. ure zjutraj do
2. ure popoldne. — Obe te akciji ste
se že zopeteli, ter je vložilo društvo
pri odvetniški zbornici kranjski ute-
meljeno prošnjo za zboljšanje in
uvedbo enotnih plač v vseh kranjskih
odvetniških pisarnah, zaeno pa tudi
na predstava višje deželne sodnije
v Gradcu, deželne in okrajne sodnije
v Ljubljani. Utemeljeno prošnjo za
uvedbo nepretrganega uradovanja
od 8. do 2. ure.

Opozarjamo ponovno na zabavni
večer, ki ga priredi dramatični odsek
nar. soc. izob. društva »Bratstvo« v
areni »Narodnega doma« jutri ob 7.
zvečer. Na sporedu sta dve igri, prva
je »Čitalnica pri branjevi« druga
pa »Raztresenica«. Poleg tega poje g.
Trebar kuplet »Zviti Jaka«. Po igri
je prosta zabava in ples. Vstopnina je
samo 30 v. Vrš se pri pogrnjenih mi-
zah. Torej jutri zvečer pridite vsi v
areno »Narodnega doma«, kjer se bo-
mo prav dobro zabavali in veselili.

Ljubljanski diletanti prirede
svojo prvo predstavo v soboto, dne
6. maja v areni »Narodnega doma«.
Vprizore Fr. Ks. Meškov narodni
igrokaz iz življenja koroških Slove-
cev »Na smrt obojeni«. Po predstavi
prosta zabava in ples.

Avstrijsko mornariško društvo.
Ze pred dobrim letom smo v daljšem
članku obrazložili pomen tega dru-
štva, ki dela na to, da se kolikor mo-
goče pomnoži naša vojna in trgov-
ska mornarica in tako razširi naš
vpliv na morju in v inozemstvu. Ni
nam treba poudarjati, kake važnosti
je za naše rojake izselence, ki so raz-
treseni po vseh delih sveta, če se v
njih kraju često pokaže mogočno av-
strijsko brodogrje in vsakdo ve, ka-
ko mogočno raste trgovski vpliv, če
se sedaj tu, sedaj tam pokaže naše
velike trgovske ladje, ki si pridobi-
vajo vedno več prekomorskih zvez.
Dolžnost vsakega rodoljuba, naj si
pripada katerikoli narodnosti ali
stranki je torej, da podpira težnje
našega mornariškega društva. To
ima v Ljubljani že nad sto članov, ki
pa dosedaj niso bili združeni v po-
sebni krajevni skupini. Na prizade-
vanje osrednjega odbora na Dunaju
se bo v kratkem ustanovila krajev-
na skupina ljubljana. Morda že ta
mesec bodo v Trstu spustili v morje
naši prvi drednot »Viribus unitis«.
Pri tej slavnostni priliki bodo za čla-
ne avstr. mornariškega društva po-
stavili posebno tribuno. Ta dan, ko
splava v morje naša najmočnejša
bojna ladja, ki se lahko kosa z naj-
večjimi ladjami ostalih velesil, zbe-
rejo naj se v Trstu odposlanci vseh
naših kronovin in stolnih mest. Ta-
ko se bo manifestiralo, da je ta mo-
gočna ladja, ki se bo na izrečno željo
cesarja imenovala »Viribus unitis«
res zgrajena z združenimi močmi. —
Ustanovno zborovanje krajevne sku-
pine ljubljana avstr. mornariškega
društva se bo vršilo v nedeljo, dne
14. t. m. Zvečer pa se v veliki dvor-
ni hotela Union priredi koncert, ki
obeta postati prava družabna senza-
cija. O koncertu bomo še poročali.

Člani avstr. mornariškega dru-
štva uživajo razne udobnosti. Tako
so jim vse naše večje parobrodne
družbe, kakor »Lloyd« v Trstu in
»Adria« v Reki priznale popuste pri
voznih cenah. Dalje so jim dovolila
popuste skoraj vsa dunajska gledali-
šča in mnoge trgovske firme. Dotični
seznam dobiti je proti odškodnini 10
vin. v pisarni društva na Dunaju
IX., Schwarzschanerstrasse 15. —
Članarina znaša — kakor pač vsa-
ko sam presoja svoje razmere — po
25, 10 ali 5 K na leto. Vsi člani dobi-
vajo brezplačno bogato ilustrovani
mesecnik za pomorske interese »Die
Flagge«. Posamezne objave in važ-
nejše številke tega lista se bodo pri-
občevale tudi v slovenskem jeziku,
kakor društvo sploh strogo varuje
pariteto avstrijskih narodov. Tako-
zvani »deležniki« društva pa plaču-

jejo po 2 K na leto. Prijave sprejema
za sedaj iz prijaznosti »The Oliver
Trading Office« v Bambergovih hiši
na Miklošičevi cesti.

Vrhnški »Sokol« priredi v ne-
deljo, dne 7. maja popoldanski peš-
izlet čez Žažar v Podlipo. Zbirališče
v gostilni Mantova. Odhod točno ob
1. popoldne.

Slovensko bralno društvo v Ze-
lezniških tem potom naznanja, da je
deželna vlada potrdila spremenjena
društvena pravila. Vsled tega se vrši
v nedeljo, dne 14. maja t. l. ob 4. uri
popoldne v salonu g. Thalerja; dru-
štveni redni letni občni zbor na pod-
lagi novih pravil, z navadnim spore-
dom. Vsi člani in članice se vljudo
vabijo, da se tega zborovanja gotovo
polnoštevilno udeležijo. Obenem pa ob
tej priliki vabimo one napredne go-
spode, gospe in gospodične v Zelezni-
kih; (o katerih je sicer znano, da z
društvom simpatizirajo in ga tudi
podpirajo) da se niso člani istega; da
blagovolijo vstopiti v društvo kot
redni člani oziroma članice. Čim več
nas bo, tem lažje bo društvo izvrševa-
lo delo katero izvršuje že nad 25 let,
in tem več bo storilo za ljudsko pro-
sveto. Torej na delo ker resnobni so
dnevi!

Prosveta.

Vstopnice h koncertu »Glasbene
Matice« se dobivajo v predprodaji
pri g. Češarkovi v Selenburgovi uli-
ci. Besedilo brezplačno istotam. Ob-
činstvo opozarjamo, da se pravočas-
no oskrbi z njimi, ker utegne biti h
temu koncertu naval, kakor čujemo.

Ze zopet bosanski jezik = bos-
niške Sprache! »Osterr. Rund-
schau«, zvezek XXXVII, 3 od 1.
majnika letos ima pod zaglavjem
»Bücher« neko kritiko na novo iz-
dane knjige »Hrvatsko - srbsko
pismo« v Bosni-Hercegovini, spisal
dr. Dragutin Prochaska, real. pro-
fesor v Zagrebu. — V tej kritiki pravi
pisec, da je omenjeni profesor doka-
zal, da je bosanski jezik najlepši med
vsemi južnoslovanskimi narečji! Go-
spod kritik, kje ste pa pustili herce-
govski jezik, ker se nam zdi, da bi
radi imeli za vsako provincijo pose-
ben jezik, ali ne? — Nehajte vendar
že enkrat objavljati take budalosti
po znanstvenih revijah — sicer se
vam bodo smejale ...!

Uniforme in uradne obleke na
gledaliških odrih. Deželno predse-
stvo za Kranjsko je odredilo, da se
smejo na odru uporabljati le unifor-
me in uradne obleke, ki se v barvi in
v kroju bistveno razločujejo od pred-
pisanih uniform in uradnih oblek in
zaukazalo, da morajo gledališka ra-
vnanstva, gledališka društva, prire-
ditelji diletantskih predstav itd. za-
eno s predložitvijo vsakokratne pred-
metne igre v cenzuro predložiti pri-
stojni oblasti tudi barvne črteže uni-
form, oziroma uradnih oblek, ki se
hočejo vporabljati, in oblastveno odo-
brenje. Na gledaliških odrih je pre-
povedana uporaba cesarskih in dr-
žavnih emblemov na portepijah, čep-
icah, čakah, gumbih itd. Ti pred-
meti morajo biti ali s temno tvarino
prevlečeni ali pa morajo sploh odpa-
sti. Istotako je prepovedano vporab-
ljati zvezde pri vojaških uniformah
ter se morajo zvezde nadomestiti z
rozetami. — To ne velja samo za de-
želno gledališče, temveč za vse gle-
dališke predstave. Opozarjamo torej
naše čitalnice, bralna in druga dru-
štva, naj upoštevajo to odredbo c. kr.
deželne vlade, da ne bodo imela more-
bitnih neprilik.

Razgled po slovanskem svetu.

Kriza v hrvaškem narodnem
gledališču. Kakor listi poročajo, bo
sedanji intendant zagrebškega narod-
nega gledališča pl. Treščec v krat-
kem odstopil in bo imenovan za pod-
župana v upravni službi. Na njegovo
mesto bo imenovan neki ugledni hr-
vaški pisatelj, ki je že mnogo deloval
na dramskem polju.

Izlet Srbov v Rusijo. V Bel-
gradu se je osnoval odbor, ki si je
nadel naloge, da priredi velik srbski
izlet v Rusijo. Poleg privatnikov se
bodo tega izleta udeležili: razna pev-
ska društva, zveza srbskih sokolskih
društev »Dušan Silni« in razne dru-
ge prosvetne korporacije. Izletnike
bo spremljala godba kraljeve garde.
Čas tega izleta še ni določen.

Bolgarska narodopisna raz-
stava v Pragi. Bolgarski društvi
»Majka« in »Jekaterina Simičeva«
ter etnografski muzej v Sofiji prire-
de v Pragi pod naslovom »Bolgarska
žena« razstavo raznih del bolgarskih
žena. Pristav etnografskega muzeja
Kostov nabira material za razstavo
po Bolgarskem, profesor Iširkov pa
po Makedoniji. Naučni ministar S.
S. Bobčev je dal komiteju za prire-
ditev razstave v Pragi iz državnih
sredstev na razpolago 14.000 levov.

Poljaki v pruski Šleziji.
Vključ nasilni germanizaciji napre-

dujejo Poljaki v pruski Šleziji na
vseh poljih ter iztiskujejo Nemce iz
njihovih pozicij. Do l. 1903. je imel
nemški katoliški centum vseh 12
državnoborskih mandatov v Gornji
Šleziji v svojih rokah. Tega leta so
Poljaki izvojevali proti centru prva
dva mandata — v Bitomi in Katovi-
cah. Pri volitvah l. 1907. so Poljaki
pridobili nadaljne štiri mandate, da
jih imajo sedaj izmed 12 polovico. A
sedaj je narodna zavednost med Po-
ljaki že tako napredovala, da je toli-
ko kakor gotovo, da bodo pri prihod-
njih volitvah še trije nadaljni man-
dati prešli v njihove roke, zakaj že
pri zadnjih volitvah so kandidati
katoliškega nemškega centra znaga-
li samo z neznatno večino.

Velik proces v Rusiji. V Pe-
trogradu se te dni prične proces pro-
ti 26 obtožencem, ki pripadajo tako-
zvani stranki »maksimalistov«. Ob-
toženci so obdolženi, da so namera-
vali umoriti velikega kneza Nikola-
ja Nikolajeviča in več drugih viso-
kih oseb. Obtoženci so visokošolci,
studente in gimnazijalci. Med njimi
se nahaja tudi hčerka podpolkovnika
Viškovskega.

Razkritja o zagrebškem »ve-
leizdajniškem« procesu. »Hrvatski
Pokret« in »Srbobran« pričobujeta
senzacionalen članek pod naslovom
»Iz Nastičevog arhiva«. V tem član-
ku je dokumentarno dokazano, da je
znani vohun in kronski svedok v »ve-
leizdajniškem« procesu Gjorgje prav
Risto Nastić imel od sodišča dovolje-
nje, da je smel sodni zapisnik o svo-
jem pričevanju naknadno popravlja-
ti in falsificirati, kakor se mu je zde-
lo primerno in potrebno. V dokaz te
svoje obdolžitve pričobujeta »Po-
kret« in »Srbobran« faksimile tipka-
ne stenograma o Nastičevi izpovedi,
ki ga je Nastić svojerodno »popra-
vil« in ki je na to izšel kot uradni
protokol o procesu v uradnem listu
»Narodne Novine«. Dotični po Nastić-
ev svojerodno »popravljeni« pasus
stenograma je bil tiskan na 4257.
strani stenografskega zapisnika o
»veleizdajniškem« procesu. V dokaz,
da so dotični »popravki« potekli v
resnici izpod Nastičevega peresa,
pričobujeta »Srbobran« in »Pokret«
še faksimile pisma, ki ga je vohun
Nastić svojerodno pisal dne 26. okto-
bra 1907. Milanu Pribeževiću. To
razkritje je naravno v vsi javnosti
napravilo kolosalno senzacijo, saj je
s tem razkritjem do kosti blamirana
ne samo vlada, marveč tudi vsi oni
hrvaški sodniki, ki so imeli posla v
»veleizdajniškem« procesu.

Dr. Hinković pod obtožbo.
Znano je, da je državno pravdištvu
v Zagrebu dvignilo proti zagovorniku
v »veleizdajniškem« procesu dr. Hin-
koviću obtožbo radi nekaterih časopis-
nih člankov, nanašajo se na »vele-
izdajniški« proces. V teh člankih je
namreč državno pravdištvu izsledilo
hudodelstvo obrekovanja proti dr-
žavnim organom. Proti tej obtožbi se
je dr. Hinković pritožil na banski
stol. Kakor »Pokret« sedaj javlja, je
banski stol to pritožbo zavrnul, vsled
česar pride že v kratkem do razpra-
ve proti dr. Hinkoviću, ki bo gotovo
prinesla marsikatero senzacijo.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred okrajnim
sodiščem.

Nevarna razvada ljubljanskih
hlapcev. V zadnjem času se jako po-
gosto dogajajo slučajji, da zapuščajo
hlapci svoje gospodarje brez prave-
ga slovesa, obenem pa zanje še kaj
iztirjajo ali prodajo, zakar jim pa ne
vrnejo denarja. Tako postopanje je
jako nevarno, ker je sodišče ravno
radi pogostih podobnih slučajev, za-
čelo v tem oziru kaj strogo postopati.
Današnji obtoženec J. J. je prodal
svojemu gospodarju V. K. za 9 kron
premoega in odšel iz službe. Tistih 9
kron je seveda zapravil, kar je sam
pripoznal. Poleg tega je bil ovaden,
da je v Pavškovi gostilni na Ambro-
zevem trgu jedel in popival, pa nič
plačal. Drugo krivdo obtoženec za-
nika, kar potrdi tudi priča gostilni-
čarka, ki odločno izjavi, da mora biti
pomota v ovadbi, ker je to zakrivil
drugi hlapec G. K. Obtoženec oblju-
bi svojemu bivšemu gospodarju, da
je pripravljen svoj dolg tedensko od-
plačevati. Sodnik ga je radi ponever-
jenja obsodil na 1 teden zapore, po-
ostrenga z 2 postoma.

Radi dveh palic. V. D. doma
nekje od Kranja, rojen decembra le-
ta 1881. je prišel k posestniku D. po
2 svoji polici. Vzel jih je, med potjo
pa je naletel na gospodarja. Prijel
ga je glasom ovadbe za vrat in ga
hotel zadaviti. Gospodar pa ga je v
silobranu sunil z ročem gnojnih vil
v desno oko. Navedene priče krivde
niso mogle potrditi, obtoženec pa tr-
di, da je gospodarja prijel le za ramo
in mu rekel: Midva imava še nekaj
za govoriti. Nato pa ga je gospodar
brez nadaljnega povoda sunil in po-
škodoval na očesu tako močno, da je
ležal 1 teden v bolnici. V. D. je bil se-
veda oproščen. Ko pa pride iz bolni-

Izkaznice za nadomestno dežel-
nozborsko volitev v Ljubljani so jeli
danes po pošti dostavljati.

Umrli je v Budimpešti v bolniš-
nici znani ljubljane Albert Kor-
desch, ki je že prehodil skoraj cel
svet ter se nazival za doktorja. Na-
stopal je kot žurnalista, profesor, gle-
dališki igralec ter imel razna preda-
vanja. Mož je bil zaradi klativiteva
zelo dobro seznanjen s kazenskim za-
konom in je mnogo sedel po raznih
zaporih, odkoder je prišel v svoje
rodno mesto vedno z neprostovolj-
nim spremstvom — po odgonu. Sedaj
je pa sklenil svoje življenje v tujini,
katero je zelo ljubil.

Priporočljiva gosta. Predsnoč-
njem sta prišla v neko gostilno na
Resljevi cesti dva gosta, ki sta se ga
precej nasrkal. Ko je bil čas, da bi
plačala, sta vprizorila velik kraval.
Začela sta vpiti in stole premetavati
po gostilni. Nato je pri mizi eden za-
spal, drugi pa jo je odkuril v neko
gostilno v Kolodvorski ulici, kjer so
ga pa takoj postavili pod kap. Silno
raztogoten zaradi tega, se je zunaj
lotil stražnika in začel nad njim
vpiti, da mu je ukradel 14 K. Ker pa
tudi ta ni dolžan prenesti teh žaljk,
je napravil mir s tem, da ga je odve-
del v zapor.

Nepošten najditelj. Pred kratkim
je izgubila neka dama na Bleiweisovi
cesti zlato žepno uro z dolgo veržico,
v skupni vrednosti 300 K, katero je
našel 54letni dninar Jernej Macur in
jo hotel spečati pri nekem tukajš-
njem urarju. Ta je pa kot poštnjak
zadevo ogradil policiji, ki je Mačurja
izsledila. Po predpreiskavi so nepo-
štenjaka izpustili na prosto in se bo
moral zaradi tega zagovarjati pred
sodiščem.

Nedopustno maščevanje. Ker je
nek gospodar na Cesti na Rožnik
stranki, nekemu delavcu, odpovaldal
stanovanje, se ta sedaj maščeje na ta
način nad njim, da vsak večer, ko
pride domov, pred hišo silno razgra-
ja. Ker pa gospodar tega koncerta ni
niti voljan, niti dolžan poslušati, je
storil napram razgrajcu primerne
korake.

Karambol. Sinoči sta na križpot-
ju Selenburgove in Prešernove ulice
nasproti pripeljala nek častnik z mo-
torjem, nek delavec pa s kolesom ter
trčila skupaj, pri čemur je zadobil
delavec na levi roki neznatno poškod-
bo in tudi kolo se mu je nekoliko po-
kvarilo.

Kar je iskal, je našel. Nek fija-
kerski hlapec je prejšnjo noč na Igr-
škem trgu silno vriskal in ko je vi-
del, da se bliža stražnik, je naglo iz-
ginjal v bližnjo gostilno. To se je pa
tako dolgo ponavljalo, da je slednjič
razgrajec prišel stražniku v roko in
bil aretiran.

Družbi sv. Cirila in Metoda je
poslala g. Ida Toplakova, podružni-
ca na blagajničkarko v Ptuj, 51 K 55 v,
čisti dobitek od predstave »Matie«
pod vodstvom častite rodoljubke go-
spe učiteljice Valentine Kauklerjeve.
Hvala!

Utonila je v Črni vasi včeraj po-
poldne v domači cisterni 4letna po-
sestnikova hči Franciška Vidmarje-
va, katere je bila ob času nesreče sa-
ma doma. Njeno truplo so položili na
mrtvaški oder doma.

Brezsrčnež. Na Resljevi cesti je
nek hlapec izvohal na drevesu gnez-
do, v katerem so bili trije mladi ščin-
kovci. Brezsrčnež je vrzel gnezdo in
vse tri mladičke na cesto. Stražnik je
tistega sovražnika izsledil in pre-
skrbnjeno je, da dobi zato tudi zaslu-
ženo plačilo.

V znamenju alkohola. Včeraj po-
poldne je nek pijanec po Sv. Petra ce-
sti toliko časa zmerjal in z dežnikom
bil mimoidoče, da je prišel k prizoru
stražnik in nerodno ga odvedel v špe-
hovko.

S ceste. Včeraj zjutraj je nek
hlapec po Gajevi ulici tako naglo in
neprevidno vozil, da je zadel v kan-
delaber s tako silo, da se je vsled sun-
ka plinovka popolnoma razbila.

Izgubila je gđc. Franciška Fa-
bianova zlato brožo in črn dežnik. —
Delavca v tobačni tovarni Analijsa
Mrakova je izgubila črno žensko kri-
lo. — Delavec Rudolf Kambič je iz-
gubil zlato iglo. — Sodnijski paznik
g. Albin Rakus je izgubil bankovec
za 10 K. — Izgubljeni ste dve hra-
nilnične knjižice Kranjske hranilni-
ce z večjima vlogama. Začetni črki
lastnice sta G. B. in ima prva knjiži-
ca številko 189119, druga pa 192527.
Pošteni najditelj naj jih odda pri
mestnem magistratu.

Srebrno žepno uro so našli v Na-
rodni kavarni. Lastnik jo dobi pri
blagajni istotam.

Narodna obramba.

Jurjevanje na ljubljanskem gra-
du dne 30. m. m. je vrglo šentpeter-
skima podružnicama Ciril-Metodove
družbe vključ skrajno neugodnemu
vremenu vendar še čistih K 20429,
ki so se izročile glavnemu vodstvu.

Zapuščena umrlega župnika g.
Ivana Černeta v Barkovljah je reali-
zirana. Družba sv. Cirila in Metoda

dobi volilo 1163 K 67 v. Častit spo-
min blagopokojnemu rodoljubu Čer-
netu!

Zmaga narodno napredno stran-
ke 23. aprila t. l. je dala družbi pri-
spevek »za eno mašo«, plačal g. Sir-
nik na Osojah. G. advokat dr. Ant.
Švigelj je poravnal kar pravdo F.
M. ca. F.M., iz te poravnave je dobi-
la C. M. družba 10 K. Hvala lepa!

Pozor! V nedeljo vse na C. M.
veselico v Štepanji vasi »Na Gričku«,
da izkažemo priznanje zavednim na-
šim volilcem, ki so 23. t. m. neustra-
šeno glasovali za narodno in napred-
no stvar!

V nedeljo, 7. maja vsi v Štepanjo
vas! Ciril - Metodova podružnica v
Štepanji vasi, ki je lansko leto dose-
gla jako lep uspeh, se zaveda tudi le-
tos svoje naloge in jo hoče kolikor
mogoče častno rešiti. Radi tega pri-
redi takoj začetkom spomladi, 7. ma-
ja, zelo zanimivo veselico na novo
ozelenem vrtu g. Antona Novaka
v Štepanji vasi. Štepanjski na-
rodni delavci so se tudi to pot potru-
dili, da bo nudila pririditev kar naj-
več zabave in razvedrila. Kakor ka-
žejo priprave, bo ta veselica prekaša-
la vse prejšnje. Toda, kaj bi vam na-
prej pravili! Najbolje naredi vsakdo,
če se pride sam prepričati. In mi tudi
upamo, da bodo pohiteli imenovani
dan ljubljanski polnoštevni med
nas, da se navžijejo pomladanskega
veselja v krasni naravi in se navdu-
šijo z nami za narodno delo. Pridite
torej vsi, da se razvedrite v naši sre-
dini!

Podružnica sv. Cirila in Metoda
na Bledu zboruje v nedeljo 7. maja
1911 ob 5. popoldne v hotelu »Tri-
glav« ob kolodvoru.

Društvena naznanila.

»Društvo slov. profesorjev« ima
danes ob 8. uri zvečer sestanek v
»Narodnem domu«.

Društvo za pospeševanje obdelo-
vanja ljubljanskega barja je imelo
včeraj popoldne v hotelu »Ilirija«
svoj XI. občni zbor. Predsednik g.
ravnatelj Ivan Hribar je v svo-
jem pozdravnem govoru očrtal lep
razvoj društva v prvem desetletju
svojega obstoja. Članov je 647, de-
narni promet je pa l. 1910 dosegel
skoraj 100.000 kron. Društvo je vpo-
rabilo za gnojenje na ljubljanskem
barju v preteklem letu 40 vagonov
umetnih gnojil. Barjani so vsled vpli-
vanja društva prišli do prepričanja,
da se more njihovo gospodarstvo sa-
mo racionalnim potom povzdigniti.
Največ zaslug za procvit društva
ima društveni tajnik. To mesto je
opravljal prekmurci umrli dr. Kra-
mer, po njem jo pa opravlja inž.
Turk. Predsednik se spominja še raz-
nih korporacij, ki so podpirale dru-
štvo, predvsem mestne občine ljub-
ljanske, deželne odbora in pa po-
ljedelskega ministrstva, spominja se
tudi umrlih društvenih članov Karla
Kotnika, Jakoba Tomeca in Gausa.
Končno predlaga, naj se izvoli nad-
zornik za močvirno kulturo v e. kr.
poljedelskemu ministrstvu g. Julij
Koppens za častnega člana. Pred-
log je bil sprejet. G. inž. kem. Turk
je poročal o delovanju in o denarnem
poslovanju društva. Na ljubljanskem
barju se zdaj vporabi deseti del
vseh umetnih gnojil, ki se vporabijo
na Kranjskem. Umetna gnojila in
različna semena se prodajajo članom
za izdatno nižanje cene. Društvo je
izvrševalo številne gnojilne in druge
nasadne poskuse, bavilo se je s sadje-
rejo in poljedelstvom ter je izdalo
bogato ilustrovano letno izvestje. —
Denarnega prometa je bilo 97.256 K
68 vin in sicer 49.530 kron 12 v do-
hodkov in 47.728 kron 56 v izdatkov.
Na predlog g. Lenarčiča se je iz-
rekla zahvala tajniku in blagajniku
g. inž. Turku za temeljito poročilo,
kakor tudi za sestavo izvestja, na
predlog predsednika Hribarja se
je pa izrekla zahvala tudi g. Tršar-
ju, ker je brezplačno upravljal dru-
štveno zalogo na Vrhniki. Potrebšči-
ne za prihodnje leto so proračunjene
na 9351 kron 20 v, pokritja pa je
9044 kron 55 v, torej 306 kron 65 v
primanjkljaja. Na to je bil dosedanji
odbor s predsednikom Hribar-
jem na čelu per acclamationem iz-
voljen. Za revizorja sta bila izvolje-
na gg. komisar Švigelj in nadko-
misar Semen. G. Jelovšek je
predlagal, naj se izvoli ravnatelj
Hribar za častnega društvenega
člana. Predlog je bil soglasno sprejet.
Pri slučajnostih je inž. Turk nagla-
šal potrebo, naj se ustanove zadru-
ge v svrhu nakupovanja poljedelskih
strojev, ki naj se potem prepuščajo
posameznim zadružnikom. G. pred-
sednik Hribar je obljubil, da bo
odbor na to deloval, da dobi društvo
primerne subvencije od e. kr. polj.
ministrstva za nakup strojev. Med
drugim se je tudi naglašalo, da je
skrajno potrebna regulacija Želim-
ljišice. Inž. Turk je izjavil, da se
te regulacije toliko časa ne more iz-
peljati, dokler niso regulirani pritoki
Ljubljanice. G. predsednik Hribar
je izjavil, da bo odbor pri dež. odboru

na to deloval, da se tudi Želimljišica
obenem z drugimi dotoki Ljubljanice
regulira. Na to je bil občni zbor za-
ključen.

Odbor društva odvetniških in no-
tarskih uradnikov za Kranjsko se je
v zadnji svoji seji nastopno konstitu-
iral: Predsednik Josip Christof, pod-
predsednik Rihard Tavčar, tajnik Jo-
sip Zajc, blagajnik Franc Stor, od-
borniki brez izrečnega delokroga: Jo-
sip Habe, Lavrenčak Henrik, Selan
Fran, Stopar Davorin; preglednika
in nadzornika društva: Cimerman
Milan in Koemur Alojzij. — V tej
svoji odborovi seji sklenilo se je, po-
tegovati se z vsemi društvu pristoj-
nimi pravicami in vzajemno z držav-
no organizacijo avstrijskih odvetni-
ških in notarskih uradnikov in z ozi-
rom na to, da se je odvetniški tarif
med drugim tudi vsled pritožbe od-
vetnikov, da imajo vsled nezno-
sne dragine povišati svojemu uradništvu
plače, zvišal dne 1. julija 1909. — po-
tegovati se za zboljšanje in uvedbo
enotnih plač v vseh kranjskih odvet-
niških in notarskih pisarnah. Zaeno
se je tudi sklenilo, potegovati se za
preuredbo uradnih ur po angleškem
sistemu, to je za uvedbo nepretrgan-
ega uradovanja od 8. ure zjutraj do
2. ure popoldne. — Obe te akciji ste
se že započeli, ter je vložilo društvo
pri odvetniški zbornici kranjski ute-
meljeno prošnjo za zboljšanje in
uvedbo enotnih plač v vseh kranjskih
odvetniških pisarnah, zaeno pa tudi
na predsedstva višje deželne sodnije
v Gradcu, deželne in okrajne sodnije
v Ljubljani. Utemeljeno prošnjo za
uvedbo nepretrganega uradovanja
od 8. do 2. ure.

Opozarjamo ponovno na zabavni
večer, ki ga priredi dramatični odsek
nar. soc. izob. društva »Bratstvo« v
aren »Narodnega doma« jutri ob 7.
zvečer. Na sporedu sta dve igri, prva
je »Čitalnica pri branjevi« druga
pa »Raztresenec«. Poleg tega polje g.
Trebar kuplet »Zvili Jaka«. Po igri
je prosta zabava in ples. Vstopnina je
samo 30 v. Vrš se pri pogrnjenih mi-
zah. Torej jutri zvečer pridite vsi v
areno »Narodnega doma«, kjer se bo-
mo prav dobro zabavali in veselili.

Ljubljanski diletanti prirede
svojo prvo predstavo v soboto, dne
6. maja v areni »Narodnega doma«.
Vprizore Fr. Ks. Meškov narodni
igrokaz iz življenja koroskih Sloven-
cev »Na smrt obsojeni«. Po predstavi
prosta zabava in ples.

Avstrijsko mornariško društvo.
Ze pred dobrim letom smo v daljšem
članku obrazložili pomen tega dru-
štva, ki dela na to, da se kolikor mo-
goče pomnoži naša vojna in trgov-
ska mornarica in tako razširi naš
vpliv na morju in v inozemstvu. Ni
nam treba poudarjati, kako važnosti
je za naše rojake izseljenice, ki so raz-
treseni po vsih delih sveta, če se v
njih kraju čisto pokaže mogočeno av-
strijsko brodograd in vsakdo ve, ka-
ko mogočno raste trgovski vpliv, če
se sedaj tu, sedaj tam pokaže naše
velike trgovske ladje, ki si pridobi-
vajo vedno več prekomorskih zvez.
Dolžnost vsakega rodoljuba, naj si
pripada katerikoli narodnosti ali
stranki je torej, da podpira težnje
našega mornariškega društva. To
ima v Ljubljani že nad sto članov, ki
pa dosedaj niso bili združeni v po-
sebni krajevni skupini. Na prizade-
vanje osrednjega odbora na Dunaju
se bo v kratkem ustanovila krajeva
skupina ljubljana. Morda že ta
mesec bodo v Trstu spustili v morje
naš prvi drednot »Viribus unitis«.
Pri tej slavnostni priliki bodo za čla-
ne avstr. mornariškega društva po-
stavili posebno tribuno. Ta dan, ko
splava v morje naša najmočnejša
bojna ladja, ki se lahko kosa z naj-
večjimi ladjami ostalih velesil, zbe-
rejo naj se v Trstu odposlanci vseh
naših kronovin in stolnih mest. Ta-
ko se bo manifestiralo, da je ta mo-
gočna ladja, ki se bo na izrečno željo
cesarja imenovala »Viribus unitis«
res zgrajena z združenimi močmi. —
Ustanovno zborovanje krajevene sku-
pine ljubljana avstr. mornariškega
društva se bo vršilo v nedeljo, dne
14. t. m. Zvečer pa se v veliki dvor-
ni hotela Union priredi koncert, ki
obeta postati prava družabna senza-
cija. O koncertu bomo še poročali.

Člani avstr. mornariškega dru-
štva uživajo razne udobnosti. Tako
so jim vse naše večje parobrodne
družbe, kakor »Lloyd« v Trstu in
»Adria« v Reki priznale popuste pri
voznih cenah. Dalje so jim dovolila
popuste skoraj vsa dunajska gledali-
šča in mnoge trgovske firme. Dotični
seznam dobiti je proti odškodnini 10
vin, v pisarni društva na Dunaju
IX., Schwarzschanerstrasse 15. —
Članarina znaša — kakor pač vsa-
do sam presoja svoje razmere — po
25, 10 ali 5 K na leto. Vsi člani dobi-
vajo brezplačno bogato ilustrovani
mesečnik za pomorske interese »Die
Flage«. Posamezne objave in važ-
nejše številke tega lista se bodo pri-
občevale tudi v slovenskem jeziku,
kakor društvo sploh strogo varuje
pariteto avstrijskih narodov. Tako-
zvani »deležniki« društva pa plaču-

jejo po 2 K na leto. Prijave sprejema
za sedaj iz prijaznosti »The Oliver
Trading Office« v Bambergov hiši
na Miklošičevi cesti.

Vrhniki »Sokol« priredi v ne-
deljo, dne 7. maja popoldanski peš-
izlet čez Zazar v Podlipo. Zbirališče
v gostilni Mantova. Odhod točno ob
1. popoldne.

Slovensko bralno društvo v Ze-
leznikih tem potom naznanja, da je
deželna vlada potrdila spremenjena
društvena pravila. Vsled tega se vrši
v nedeljo, dne 14. maja t. l. ob 4. uri
popoldne v salonu g. Thalerja; dru-
štveni redni letni občni zbor na po-
lagi novih pravil, z navadnim spore-
dom. Vsi člani in članice se vjdno
vabijo, da se tega zborovanja gotovo
polnoštevno udeležijo. Obenem pa ob
tej priliki vabimo one napredne go-
spode, gospe in gospodične v Zelezn-
ikih; (o katerih je sicer znano, da z
društvom simpatizirajo in ga tudi
podpirajo) da si niso člani istega; da
blagovolijo vstopiti v društvo kot
redni člani oziroma članice. Čim več
nas bo, tem lažje bo društvo izvrševa-
lo delo katero izvršuje že nad 25 let,
in tem več bo storilo za ljudsko pro-
sveto. Torej na delo ker resnobni so
dnevi!

Prosveta.

Vstopnice h koncertu »Glashene
Matice« se dobivajo v predprodaji
pri g. Češarkovi v Selenburgovi uli-
ci. Besedilo brezplačno istotam. Ob-
činstvo opozarjamo, da se pravočas-
no oskrbi z njimi, ker utegne biti h
temu koncertu naval, kakor čujemo.

Ze zopet bosanski jezik — bos-
nishe Sprache! »Oesterr. Rund-
schau«, zvezek XXXVII, 3 od 1.
majnika letos ima pod zaglavjem
»Bücher« neko kritiko na novo iz-
dane knjige »Hrvatsko - srbsko
pismo« v Bosni-Hercegovini, spisal
dr. Dragutin Prochaska, real. profes-
or v Zagrebu. — V tej kritiki pravi
pisec, da je omenjeni profesor doka-
zal, da je bosanski jezik najlepši med
vsemi južnoslovanskimi narječji! Go-
spod kritik, kje ste pa pustili herce-
govski jezik, ker se nam zdi, da bi
radi imeli za vsako provincijo pose-
ben jezik, ali ne? — Nehajte vendar
že enkrat objavljati take budalosti
po znanstvenih revijah — sicer se
vam bodo smejale ...!

Uniforme in uradne obleke na
gledaliških odrih. Deželno predse-
dstvo za Kranjsko je odredilo, da se
smejo na odru uporabljati le unifor-
me in uradne obleke, ki se v barvi in
v kroju bistveno razločujejo od pre-
pisanih uniform in uradnih oblek in
zaukazalo, da morajo gledališka ra-
vnanstva, gledališka društva, prire-
ditelji diletantskih predstav itd. za-
eno s predložitvijo vsakokratne pred-
metne igre v cenzuro predložiti pri-
stojni oblasti tudi barvne črteže uni-
form, oziroma uradnih oblek, ki se
hočejo vporabljati, v oblastveno odo-
brenje. Na gledaliških odrih je pre-
povedana uporaba cesarskih in dr-
žavnih emblemov na portopejih, če-
picah, čakah, gumbih itd. Ti pred-
meti morajo biti ali s temno tvarino
prevečeni ali pa morajo sploh odpa-
sti. Istotako je prepovedano vporab-
ljati zvezde pri vojaških uniformah
ter se morajo zvezde nadomestiti z
rozetami. — To ne velja samo za de-
želno gledališče, temveč za vse gle-
dališke predstave. Opozarjamo torej
naše čitalnice, bralna in druga dru-
štva, naj upoštevajo to odredbo e. kr.
deželne vlade, da ne bodo imela more-
bitnih neprilik.

Razgled po slovanskem svetu.

Kriza v hrvaškem narodnem
gledališču. Kakor listi poročajo, bo
sedanji intendant zagrebskega narod-
nega gledališča pl. Treščec v krat-
kem odstopil in bo imenovan za pod-
župana v upravni službi. Na njegovo
mesto bo imenovan neki ugledni hr-
vaški pisatelj, ki je že mnogo deloval
na dramskem polju.

Izlet Srbov v Rusijo. V Bel-
gradu se je osnoval odbor, ki si je
nadel nalogo, da priredi velik srbski
izlet v Rusijo. Poleg privatnikov se
bodo tega izleta udeležili: razna pev-
ska društva, zveza srbskih sokolskih
društev »Dusan Silni« in razne dru-
ge prosvetne korporacije. Izletnike
bo spremljala godba kraljeve garde.
Čas tega izleta še ni določen.

Bolgarska narodopisna raz-
stava v Pragi. Bolgarski društvi
»Majka« in »Jekaterina Simičeva«
ter etnografski muzej v Sofiji prire-
de v Pragi pod naslovom »Bolgarska
žena« razstavo raznih del bolgarskih
žena. Pristav etnografskega muzeja
Kostov nabira material za razstavo
po Bolgarskem, profesor Iširkov pa
po Makedoniji. Naučni minister S.
S. Bobčev je dal komiteju za prire-
ditev razstave v Pragi iz državnih
sredstev na razpolago 14.000 levov.

Poljaki v pruski Šleziji.
Vkljub nasilni germanizaciji napre-

dujejo Poljaki v pruski Šleziji na
vseh poljih ter iztiskujejo Nemce iz
njihovih pozicij. Do l. 1903. je imel
nemški katoliški centum vseh 12
državnozbornih mandatov v Gornji
Šleziji v svojih rokah. Tega leta so
Poljaki izvajali proti centru prva
dva mandata — v Bitomi in Katovi-
cah. Pri volitvah l. 1907. so Poljaki
pridobili nadaljne štiri mandate, da
jih imajo sedaj izmed 12 polovico. A
sedaj je narodna zavednost med Po-
ljaki že tako napredovala, da je toli-
ko kakor gotovo, da bodo pri prih-
dnjih volitvah še trije nadaljni man-
dati prešli v njihove roke, zakaj že
pri zadnjih volitvah so kandidirali
katoliškega nemškega centra zina-
li samo z neznatno večino.

Velik proces v Rusiji. V Pe-
trogradu se te dni prične proces pro-
ti 26 obtoženecem, ki pripadajo tako-
zvani stranki »maksimalistov«. Ob-
toženci so obdolženi, da so namera-
vali umoriti velikega kneza Nikola-
ja Nikolajeviča in več drugih viso-
kih oseb. Obtoženci so visokošolci,
studentke in gimnazijalci. Med njimi
se nahaja tudi hčerka podpolkovnika
Viškovskega.

Razkritja o zagrebskem »ve-
leizdajniškem« procesu. »Hrvatski
Pokret« in »Srbobran« priobčujeta
senzacionalen članek pod naslovom
»Iz Nastičevog arhiva«. V tem član-
ku je dokumentarno dokazano, da je
znani vojun in kronski svetovod »ve-
leizdajniškem« procesu Gjorgje prav
Risto Nastić imel od sodišča dovolje-
nje, da je smel sodni zapisnik o svo-
jem pričevanju naknadno popravlja-
ti in falsificirati, kakor se mu je zde-
lo primerno in potrebno. V dokaz te
svoje obdolžitve priobčujeta »Po-
kret« in »Srbobran« faksimile tipka-
nega stenograma o Nastičevi izpovedi,
ki ga je Nastić svojerodno »popra-
vil« in ki je na to izšel kot uradni
protokol o procesu v uradnem listu
»Narodne Novine«. Dotični po Nasti-
ću svojerodno »popravljeni« pasus
stenograma je bil tiskan na 4257.
strani stenografskega zapisnika o
»veleizdajniškem« procesu. V dokaz,
da so dotični »popravki« potekli v
resnici izpod Nastičevega peresa,
priobčujeta »Srbobran« in »Pokret«
še faksimile pisma, ki ga je vojun
Nastić svojerodno pisal dne 26. okto-
bra 1907. Milanu Pribečeviću. To
razkritje je naravno v vsi javnosti
napravilo kolosalno senzacijo, saj je
s tem razkritjem do kosti blamirana
ne samo vlada, marveč tudi vsi oni
hrvaški sodniki, ki so imeli posla v
»veleizdajniškem« procesu.

Dr. Hinković pod obtožbo.
Znano je, da je državno pravdištvu v
Zagrebu dvignilo proti zagovorniku v
»veleizdajniškem« procesu dr. Hin-
koviću obtožbo radi nekaterih čas-
opisnih člankov, nanašajo se na »vele-
izdajniški« proces. V teh člankih je
namreč državno pravdištvu izsledilo
hudodelstvo obrekovanja proti dr-
žavnim organom. Proti tej obtožbi se
je dr. Hinković pritožil na bankski
stol. Kakor »Pokret« sedaj javlja, je
bankski stol to pritožbo zavrnil, vsled
česar pride že v kratkem do razpra-
ve proti dr. Hinkoviću, ki bo gotovo
prinesla marsikatero senzacijo.

Izpred sodišču.

Kazenske razprave pred okrajnim
sodiščem.

Nevarna razvada ljubljanskih
hlapcev. V zadnjem času se jako po-
gosto dogajajo slučajni, da zapuščajo
hlapci svoje gospodarje brez prave-
ga slovesa, obenem pa zanje še kaj
iztirjajo ali prodajo, zakar jim pa ne
vrnejo denarja. Tako postopanje je
jako nevarno, ker je sodišče ravno
radi pogostih podobnih slučajev, za-
čelo v tem oziru kaj strogo postopati.
Današnji obtoženec J. J. je prodal
svojemu gospodarju V. K. za 9 kron
premoaga in odšel iz službe. Tistih 9
kron je seveda zapravil, kar je sam
pripoznal. Poleg tega je bil ovaden,
da je v Pavškovi gostilni na Ambro-
ževem trgu jedel in popival, pa nič
plačal. Drugo krivdo obtoženec za-
nika, kar potrdi tudi priča gostilni-
čarka, ki odločno izjavi, da mora biti
pomota v ovadbi, ker je to zakrivil
drugi hlapec G. K. Obtoženec oblju-
bi svojemu bivšemu gospodarju, da
je pripravljen svoj dolg tedensko od-
plačevati. Sodnik ga je radi pover-
jenja obsodil na 1 teden zapore, po-
ostrelega z 2 postoma.

Radi dveh palic. V. D. doma
nekje od Kranja, rojen decembra le-
ta 1881. je prišel k posestniku D. po
2 svoji polici. Vzel jih je, med potjo
pa je naletel na gospodarja. Prijel
ga je glasom ovadbe za vrat in ga
hotel zadaviti. Gospodar pa ga je v
silobranu sunil z ročem gnojnih vil
v desno oko. Navedena priče krivde
niso mogle potrditi, obtoženec pa tr-
di, da je gospodarja prijel le za ramo
in mu rekel: Midva imava še nekaj
za govoriti. Nato pa ga je gospodar
brez nadaljnega povoda sunil in po-
škodoval na očesu tako močno, da je
ležal 1 teden v bolnici. V. D. je bil se-
veda oproščen. Ko pa pride iz bolni-

ce druga ovadba, bo prišel današnji tožnik radi telesne poškodbe pred sodišče kot obtoženec.

Dobro pritiska za vašim možem! Vse tri so soproge železniških uslužbencev, obtoženka Franciška Slovnik, tožiteljica Antonija Apih in glavna priča I. Grudnova, obener žena hišnega gospodarja preje navedenih. Franciška Slovnik je obdolžila Apihovo, da ima ljubavno razmerje z gospodarjem Grudnom. Čaka ga za vogalom, daje mu listke in pisma. Grudnovi je rekla s prijateljskim naglasom, obžalujem vas, povedala bi vam, pa me bodo za jezik lovili. Toda prepozno se vam bodo oči odprle. Dobro pritiska za vašim možem. Obtoženka dejanje pripozna. Najprvo namerava doprinesiti dokaz resnice, toda ko jo sodnik opozori, da ima zato premalo dokazov, po daljšem premišljevanju vse obdolžitve preklicuje. Zaveže se tudi poslati za Ciril-Metodovo družbo do meseca avgusta 5 K, s pogojem, da se tožba obnovi, ako do takrat obljubljenega darila ne plača.

Sramota za dekle Marijine družbe, da hujška otroke in meče kamnje in polena za svojo tovarišico. Tako je rekla Urša Zitnikova Mariji Sterletovi iz Vina. Mar. Sterletova je obdolžena, da je vrgla proti Zitnikovi »porajkel«, ki je razbil okno in priletel v hišo. Ona pa se zagovarja, da ni mislila niti okna ubiti, se manj pa Zitnikovo poškodovati, marveč je imela samo namen jo odpoditi. Trdi namreč, da jo je Zitnikova vprico nedoraslih otrok grdo zmerjala in ji očitala omožene, ker fant ne more dobiti. Zitnikova pa izpove precej drugače. Prišla sem domov pravi, in naletela na dvorišču pri vodnjaku na otroke in Sterletovo. Ta je začela takoj mene napadati in hujškala otroke naj me napade s kamni. Pobrala je tudi sama kamen in mi ga zagnala v glavo. Razbil mi je glavnik v lasih na tri kose. Skočila sem v hišo. Vežni ključ je bil slučajno od zunaj vrnil in Sterletova me je v hišo zaklenila. Sli sem v »štibelet« in čakala, da bi napadalec odšel. Čez nekaj časa odprem okno, da bi pogledala če je še kdo zunaj. V tem trenutku vrže Sterletova v okno proti meni »porajkel«, ki je razbil šipo in priletel v hišo. Mene ni zadela, ker sem se pravočasno umaknila. Zmerjali sva se pa med tem obe. Ker je Zitnikova s tem več povedala, kot je navedla orožnikom, se je zdelo sodniku sumljiva, da laže. Zapisregel jo je in se enkrat zasljal. Zitnikova pa je pod prisogo dosledno isto in ravno tako izjavila kot preje. Z ozirom na več olajševalnih okoliščin je bila ta hrabra Marijina devica s »porajklom« obsojena na 10 kron globe.

Zaprta semenj v Višnjigori — 10.000 kron škode. Posesnika A. Kastelje in Jan. Zajec iz Sapa pri Smarju sta se pripravila v Penkovi gostilni v Smarju. Med prepričim je očital Zajec v družbi z M. Vidicom Kastelju, da ima zleht jezik. Napravil si mi po krivici sramoto, mu je rekel Zajec, da ne vem, kam bi se dejal. Kastelje ga vpraša kaj mu je zakrivil. Zajec pa mu razjarjen pravi; ali veš, tisti dan na sejmu v Višnjigori, ko so bili zdravi volji v kontumacu. Povedal bom pa pri sodnji če bo treba. Vidic pa mu pritrdi in pravi Kastelju, če bi ga ne bil ti obrekoval, pa ne bi te Zajec prijel. Kastelje je tožil oba radi žaljenja časti. On trdi odločno, da ni o Zajcu prav nič žaljivega govoril. Zajec nastopi dokaz resnice. Stvar je bila namreč ta. V Višnjigori je bil semenj. Ljudje so pripeljali veliko živine, prišlo je tudi dokaj dobrih kupcev in na kolo-dvoru je bilo naročenih 32 živinskih voz. Tudi Zajec je prignal na semenj tri vole. Živinozdravnik je vole preiskal in konstatiral, da je en vol bolan in okužen. Radi tega je zaprl semenj. Sejmariji so bili vsi vprek ogorjeni in se jezili nad Vidicom, češ da je oškodoval vse sejmarije za najmanj 10.000 kron. Seveda Zajec tega ni bil kriv, kar pravi tudi, da je pozneje višji živinozdravnik v Ljubljani g. Pavlin konstatiral, da so bili vsi njegovi volji zdravi. No in pri tej priki je baže Kastelje rekel neki priči, ki je Zajca sama povedala, da mu je Zajec na sejmu v Dobrem polju rekel, da ni pripeljal volov, ker je baže eden bolan. Iz tega je sledilo seveda dejstvo, da je Zajec res vedel, da je vol bolan, ga kljub temu pripeljal na semenj in s tem res zakrivil škodo. Priča pa je pod prisogo izpovedala, da je Kastelje povedal le to, da je govoril z Zajcem v Dobrem polju pač o volih. Izrazil pa se je le, da ima vole, pa jih ne bo gnal na semenj. To izključuje seveda vsako krivdo Kasteljevo, kakor tudi Zajčevo. Da niso bili možakarji tako trmast, pogovorili bi se bili lahko doma in ne bi jim bilo treba sodišča za tolmača. Poravnali so se seveda, kajti krivde ni niti na eni niti na drugi strani. Stroške pa bodeta plačala seveda obtožena Zajec in Vidic.

Razne stvari.

* Kuga. Na otoku Javi je abolelo v preteklem tednu 153 ljudi za kugo, od katerih je umrlo 111.

* Nevarna razvada je polivati ogenj s petrolejem. Neki gospodinj v Moha v bruseljskem predmestju se je vnela v roki steklenica, se razletela in zanetila naenkrat ogenj po celi kuhinji. Zgorela je ona, njen soprog in enoletno dete.

* Blaznost nezadosten vzrok ločitve zakona. Najvišji sodni dvor na Dunaju je v neki zadevi glede ločitve zakona odločil, da blaznost, ki se pojavi pri možu ali pri ženi med zakonom, še ni zadosten vzrok za ločitev.

* Dedščina 18 let brez dedičev. Leta 1893. je umrl na Dunaju generalmajor Štefan Bus, ki se je bil povzpel od navadnega kmečkega fanta do generala in zapustil 12 milijonov kron. Do sedaj se ni oglasil noben dedič, v zadnjih dneh pa se je oglasilo več daljnih sorodnikov ki hočejo nastopiti s tožbami proti erjarju.

* Sola za tatove. V četrtki je berlinska kriminalna policija izsledila v kleti hiše trgovca Seriga solo za tatove. Serig je sprejemal ubegle mladostnike proti odškodnini in jih je podučeval v tatinski stroki. Inel je celo nastavljen razne učitelje za posamezne predmete, kakor odpiranje ključavnice, žepna tatvina, brezhrupno rezanje oken. V šolskem načrtu ni bilo verovanja.

* Deževno drevo. V gozdovih Loreto v Peru raste drevo, ki bi bilo prava dobrota za kraje, kjer vlada pogosto vročina. To drevo je popolnoma razvito podobno navadnim listnatim drevesom. Doseže pa višino 18 metrov in zraste jako košato. Ima pa to izbornost, da vsesava v dežju neprimerno veliko vode. Ta voda se nabira v mesnatem delu debla in vejevja, da, celo v listih. Ko dež preneha in nastopi vročina, se začne ta voda odtekat. Okrog in okraj pada pod drevesom pravi pravcati dež in namoči zemljo daleč na okoli. Vlada namerava ta deževna drevesa umetno izgojiti in jih zasajati v krajih, kjer povzroča suša veliko škodo.

* Nesrečni veliki petek. Ljudje pravijo petek slab začetek. Ta babje-verna prislovica se je pri nas zelo udomačila in dokaj jih je, ki res neradi začnejo kako večje delo v petek. Za nekoga strojevodjo pa je bil veliki petek slučajno naravnost usoden. Pred dvema letoma mu je odtrgalo na veliki petek pri sklopljenju voz dva prsta. Lansko leto na veliki petek mu je strl železniški voz, ki ga je pritisnil k stroju eno rebro. L. toš pa ga je na veliki petek vsled nepredvidnosti povzročila lokomotiva. Obledel je na mestu mrtev. Čuden je tak slučaj, vendar pa s tem se ni rečeno, da bi bile s podobnimi dogodki, ki se vrše in so odvisni popolnoma le od slučajja, potrjene zgoraj omenjene babjeverne prislovice, katere je skoval nabožno babjeverno ljudstvo ravno na podlagi podobnih slučajev.

* Lepe razmere na nunski ženski gimnaziji. Na dekliški gimnaziji v Kraljevih Vinohradih, kjer vodijo poduk nune, morajo vladati res lepe razmere. Vobče velja pri ljudeh tega kalibra prislovica, da vrana vrani ne izkljuje oči. Toda v tem slučaju niti to ne drži. Prednica, ki mora biti nekak monstrum rimsko-klerikalne nune, hinavsko pobožna in skrajno sirova postopa tako sirovo s svojimi nunami, da sta ji v zadnjem času že dve ušle. Tudi posle tako šikanira ta posvečena tiranka, da se je poskusila pred kratkim neka dekla radi sirovega ravnanja pod streho obesiti. Nesrečnico so pravočasno rešili. Prva nuna je ušla skozi okno na cesto, druga pa se je izmuznila svojim spremljevalkam na kolodvor. Peljalo so jo namreč v neki samostan, kamor jo je prednica kazensko prestavila. Misli si je lahko kako vpliva vse to na gojenke, ne ve pa se kako in kaj se pri takih razmerah z njimi dela.

* Koliko vrst rastlin poznamo. Prvi botanik pred približno 2200 leti neki Theophrastus je poznal 500 različnih rastlin. Po preteku 300 let jih je našel Dioskorides približno 600. Okoli leta 1650 jih navaja Bauhin že 5266 in Line v sredi 18. stoletja 8551. Ze v letu 1819. je pa poskočilo, kakor navaja de Candolle, število rastlin s cvetom na 30.000, po Sindleyu v letu 1845 na 80.000 in po Duchartreju na 100.000. — S evetnim, kalnim prahom pa je našel 25.000 vrst. Sedem let pozneje pozna neki Saccardo že 174.000 rastlinskih vrst. In danes navaja profesor Bessey, botanik na vseučilišču Nebratka število rastlinskih vrst, ki so botanikom vobče znane na 210.000. Kako skromno je število pred komaj poldrugim stoletjem 8551 proti 210.000. In še s tem številom rastlinske vrste niso izčrpane. Še bolj bogata je zemlja v tem oziru. Bessey sam trdi, da je prepričan, da

maša število vseh na zemlji se nahajajočih rastlinskih vrst približno 400.000, tako da nam jih je že pri tem kolosalnem napredku znana šele komaj dobra polovica.

Telefonska in brzoljubna poročila.

Smrt igralca - umetnika.

Praga, 6. maja. Danes ob pol 2. zjutraj je umrl sloviti češki igralec Jindřich Mošna, najznamenitejši češki komik, ki je igral svoj čas tudi v »Narodnem divadlu«. Star je bil 75 let.

Cesar in prestolonaslednik.

Budimpešta, 6. maja. Cesar je sprejel večeraj prestolonaslednika Frana Ferdinanda v več kakor 1 uro trajajoči avdijenci. Splošno se sodi, da je bila ta avdijenca v zvezi z bramboro reformo. Prestolonaslednik se je nato ob 5. popoldne zopet odpeljal. Pri svojem slovesu je izjavil, da se skoro vrne v Budimpešto. Najbrže bo vodil prestolonaslednik v Budimpešti takozvano pomladansko parado in zastopal cesarja tudi pri raznih slovesnostih. Cesar se je odpeljal danes v Gödöllő, kjer ostane skoro 3 tedne.

Izpremembe v ogrskem ministrstvu.

Budimpešta, 6. maja. Cesar je poslal finančnemu ministru Lukacsu lastnooročno pismo, v katerem mu je poveril vodstvo agend umrlega trgovskega ministra Hieronymija. Ta provizorij bo trajal do jeseni, nakar šele vstopi novi trgovski minister v kabinet.

Vstaja v Albaniji.

Carigrad, 6. maja. Turški poslanik v Sofiji se je v imenu svoje vlade pritožil pri bolgarski vladi, da podpira bolgarska vlada vstaje v Albaniji ter zagrozil, da prerušiti porta vse diplomatske stike z Bolgarsko. Albanski akcijski komite je sestavil in razposlal vsem velesilam proklamacijo, v kateri so zabeležene vse zahteve in želje Albancev. Posebno poudarjajo zahtevo po samostojnosti kot samostojen turški vilajet.

Carigrad, 6. maja. Črnogorski poslanik se je pritožil pri turški vladi zaradi obmejnih dogodkov na črnogorsko-turški meji ter je v svoji pritožbi izrecno naglašal, da je Turčija sama kriva na ponovnih spopadih ob meji. Končno je zahteval črnogorski poslanik, da Turčija garantira Črni gori ohranitev statusa quo.

Rusko - kitajski spor.

Petrograd, 6. maja. Iz Charbina poročajo, da se je rusko-kitajski napetost v zadnjem času zelo oblažila. »Novoje Vremja« je mnenja, da se je razmerje poboljšalo samo vsled napetih razmer med Kitajsko in Japonsko.

Ustava na Portugalskem.

Lizbona, 6. maja. Listi zatrjujejo, da grozi v portugalskem ministrstvu izbruhniti kriza zaradi diference, ki vladajo med ministri glede ustave, ki jo naj dobi portugalska republika. Eni so za uvedbo parlamentarne sistema po vzoru vlade na Francoskem, drugi pa se zavzemajo za obliko s predsedništvom, kakor je uvedena v Zedinjenih državah severnoameriških.

Avstrijski prestolonaslednik pojde v Petrograd.

Berolin, 6. maja. V diplomatskih krogih zatrjujejo z vso gotovostjo, da obišče avstrijski prestolonaslednik Fran Ferdinand še letos in sicer najbrže v jeseni, ruski dvor v Petrogradu.

Stolypin.

Berolin, 6. maja. »Deutsche Tageszeitung« izve iz Petrograda, da so vse vesti, da bi bilo stališče Stolypina omajano, popolnoma izmišljene. Stolypin dobi najbrže v najkrajšem času od carja nov izraz zaupanja, ki bo obstojal v tem, da ga bo car imenoval za državnega kancelarja, kar se od časa grofa Grčkova še ni zgodilo.

Vstaja v Mehiki. — Severna Amerika hoče intervenirati.

London, 6. maja. Severna Amerika je poslala v razna mehičanska pristanišča bojne ladje in opravičuje ta svoj korak s tem, da so povsod v onih pristaniščih ogroženi interesi Severne Amerike. Predsednika Diaz se z Zedinjene države obvestile, da naj pospeši mirov. pogajanja z vstajši ter so zahtevali, da morajo biti mirovna pogajanja tekom 48 ur končana, sicer bi bila Severna Amerika primorana intervenirati. Kakor poročajo socijalistični listi iz Washingtona, namerava Severna Amerika poslati dne 20. maja 15.000 mož regularne vojske v Mehiko, kjer upa, da se tem vojem pridruži še kakih 200.000 prostovoljcev.

Gospodarstvo.

— Perutninarški tečaj na Grmu. Kmetijska šola na Grmu priredi ob nedeljah popoldne 14. in 21. maja t. l. perutninarški tečaj s sledečim sporedom. V nedeljo 14. maja od 3. do 5. popoldne: Važnost perutninarstva. Dohodki kokošereje. Napeke pri kokošereji. Vrednost kokošjih plemen. Odbiranje kokoši za plemo. V nedeljo 21. maja od 3. do 5. popoldne: Zboljšanje kokošereje. Krmljenje kokoši. Strežba kokoši. Bolezni pri kokoših. Zboljšanje kurnikov. Zadržno pospeševanje perutninarstva. Poduk bo združen s praktičnim razkazovanjem. Tečaj je namenjen gospodinjam in kmetiskim dekletom.

— Premijsko srečanje 3% avstr. zemljiško-kreditnih srečk II. emisije iz l. 1889. Glavni dobitek s 60.000 K odpade na serijo 7288 štev. 18, drugi dobitek s 4000 K na serijo 2411 št. 30, po 2000 K pa na serijo 2004 št. 18 in na serijo 5614 št. 12.

Zavarovalne vesti.

C. kr. priv.

Zavarovalnica Riunione Adriatiche di Sicurtà v Trstu.

Občni zbor zavarovalne družbe »Riunione Adriatiche di Sicurtà« v Trstu, kateremu so se predložili za pretečno leto računski zaključki, se je vršil dne 22. aprila. Za poslovno leto 1910 povzamemo sledeče bistvene podatke:

V oddelku za zavarovanja na življenje je bilo vloženih ponudb za 84.458.860 K zavarovalne glavnice, a polje je bilo izgotovljenih za 74 milijonov 104.189 K, proti 67.022.909 K v lanskem letu. Stanje je znašalo konec leta 1910 okroglo 473 milijonov zavarovalne glavnice in 1.367.171 kron zavarovalnih rent. Za slučaje smrti, doživljenja in rent se je plačalo skupaj 9.560.327 K. Rezerve premij za življenjski oddelek znašajo konec leta 132.204.286 K, oziroma po odbitku pozavarovanja 121.735.623 kron ter izkazujejo proti lanskemu letu prirastek 9.179.055 K.

V oddelku zavarovanja proti požaru so znašali premijski prejemki 26.603.229 K, v prevoznem oddelku 2.803.764 K in v oddelku proti tatinskemu vlomu 611.676 K. Za pozavarovanje v elementarnih oddelkih se je potrebovalo 13.538.087 K na premiji. Za škode se je plačalo skupaj 17 milijonov 535.961 K, po odbitku pozavarovanja K 9.343.336 K. Premijske rezerve elementarnih oddelkov znašajo skupaj 19.600.682 K, oziroma za račun družbe 10.728.356 K.

Nakazalo se je pomožni premijski rezervi za znižanje obrestne mere v življenjskem oddelku 700.000 K, izredni rezervi za škode v elementarnem oddelku 600.000 K in razpoložljivi rezervi 200.000 K. Uradnikom družbe se je dovolil 7 1/2% delež dobička. Dividenda se izplača po 320 K za akcijo.

Družbene rezerve znašajo konec leta 1910, ne glede na rezerve škod v skupnem znesku čistih 4 milijone 112.744 K, okroglo 144 1/2 milijonov kron, in sicer: premijske rezerve za življenjski oddelek čistih 119 milijonov 735.623 K, premijske rezerve za elementarni oddelek čistih 10.728.356 K, pomožne premijske rezerve za znižanje obrestne mere 2 milijona kron, izredne rezerve za škode 1 milijon kron, rezerve za kurzo menjavo 2.066.679 K, razpoložljive rezerve 3 milijone kron, rezerve specialnega dobička v življenjskem oddelku 2.000.000 K, splošni rezervni fond 4.000.000 K. Premoženje pokojninske, hranilne in oskrbne blagajne uslužbencev znaša 3.205.033 K.

Pri tem običnem zboru so se vršile tudi privrkat volitve v nanovo ustanovljeni upravni svet, ki se je po zadnji spremenitvi statuta uvedel poleg ravnateljstva. 1621

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pastoaleček.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril-Metodovo družbo: M. Tavčar, Ježević 2 K prigodom naprednezmagev beli Ljubljani; plačilni natak Narodne kavnice 5 K 80 v nabral v veseli družbi pri Dolničarju v Šmartnem; Ferdinand Souvan 20 kron mesto venca na grob svojemu prijatelju Fran Begorščku in rodbini Viktor Rohrmannova, tu 10 K mesto venca na kredo blagopokojne rodoljubkinje gospe Lujize Belletove v Kostanjevici. Skupaj 37 K 80 v. Živeli nabiraleci in darovalci!

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 6. maja 1911.

Termia.

Pšenica za maj 1911	za 50 kg	12.62
» » oktober 1911	» » » »	11.50
RZ za maj 1911	» » » »	9.45
Koruza za majnik 1911	» » » »	6.56
Koruza za julij 1911	» » » »	6.71
Oves za maj 1911	» » » »	9.92
Oves za oktober 1911	» » » »	7.64

Elektriv.

Neizpremenjeno.

Mnogostanska poraba. Gotovo ni domaćega zdravlila, katero se da tako mnogostansko porabiti, nego »Mollo-vo francosko žganje in sol«, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kako to zdravlilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopečim. Steklenica K 2.-. Po poštnem povzetju pošljite to zdravlilo vsak dan lekarnar A. MULL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je zahtevati izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z vamostno znamko in podpisom. 6 18

Sardelna omaka. 3—4 jedilne žlice masti naj se segreje in zarumeni srednje rjavo notri toliko moke, kolikor je mast lahko sprejme, se na to primerno okusu dodanejo 3—4 kosti očiščene fino sesekljane sardele, nekoliko citrone in to na mlačni vodi pol ure dolgo kuha, dokler je omaka gladka in gosta. Predno se dene na mizo naj se vlije v omako nekoliko Maggijeve zabele.

V resnici poljudno je postalo domače zdravlilo, ki ga imajo mnoge rodbine vedno pri rokah že več kot 50 let, in to Praško domače zdravlilo iz lekarnar B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. To je najboljši dokaz, da se uspešno uporablja pri vseh ranitvah in da se obvaruje nevarnih komplikacij vnetja, tako, da se rane kmalu zacelijo vsled bolečine olajšujočega in hladilnega učinka. Praško domače mazilo se dobi tudi v tukajšnjih lekarnah.

Zdravilišče Gleichenberg. Znana je prekrasna, zavetna in gozdovita lega tega zdravilišča, dalje mlo njega podnebje, najbolj pa še sloviti zdravilni vreli. Seveda je vse zdravilišče najmodernejše opremljeno. Poglavitno se tamkaj zdravljuje katari sopil in prebavilnih organov ter so se na tem polju dosegli že glasoviti uspehi. V zabavo občinstvu pa služijo različne prireditve ter razvedrila, tako da vsakomur ostanejo tedni, ki jih prebijajo v Gleichenbergu v najlepšem spominu.

ERESIT
Najzanesljivejši način proti vodnim škodam vseh vrst
18 REFERENCE Avstr. patent PROSPEKT IZSTAVA
Avstr. ceresitna družba r. o. o. Dunaj, XVIII/4
Martins-Strasse 71. Telefon 22288

Jesih & Windischer
Ljubljana
Stari trg 1
(prej bazar)
postaja elektr. železnice.

KINTA
Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so
KINTA kolesa.
Najboljše jastvo. Iztroženi ceniči brezplačno.
K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Special. trgovina s kolesnim posam. deli.
Izposojevanje koles.

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nič nas ne tišči želodec, odkar r'imo izborne Fellerjeve kroglice z rabarbarom in znamko »Elzine kroglice«. Povemo Vam po izkušnji, poizkusite tetudi, uravnavajo telesno odvajanje in pospešujejo prebavo. 6 škatlic poštne prosto samo 4 krome. Izdelovalec samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elzin trg št. 238 na Hrvatem

Svila za neveste

od 1 K 35 vpi. meter naprej v vseh barvah. Franko in se ocarinje se pošilja na dom. Bogata izbira vzorov se pošlje s prvo pošto. Tovar na svile K. Meberg, Zürich.

Ustna voda
KALODONT
Zobna krema

!! Svarilo !!

Société papirja Abadie. 1015
Ker poslednji čas prihajajo na trg različne ponaredbe naše splošno znane in priljubljene znamke za stročnice.
Riz Abadie (Riz doré)
prosim svoje p. n. odjemalce, naj natančno pazijo na ime Abadie, katero ponaredbo skrajno nadomestiti z različnimi drugimi imeni. Svarimo pred nakupom kakovostno manjvrednih ponaredb, ker bomo proti tem ponaredbam zastopili z vsemi zakoniti sredstvi. Société papirja Abadie.

Gotovo govejo juho
najfinejšega okusa dajo

MAGGI JEVE kocke

5 h

Pazite natančno na ime MAGGI in na varstveno znamko zvezdo s križcem. Druge kocke niso od firme MAGGI.

Proti 168
zobobolu in gnjilobi zob
izborbo deluje dobro znana antiseptična
Melusine ustna in zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg Franc Jozefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborno delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjanje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mašo Kaurinovič, kr. pošte meštar.

Nihče več ne godrnja
čez slabosti in težave.
Ako

FLORIAN

spozná,
ki drži želodce zdrave!

Najboljše krepčilo želodca,
potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost 1 liter K 240.
Kabinetska kakovost 1/2 l. 120.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Kašljajoče opozarjamo na inerat o Thymomel Scillae, preizkušen izdelek, ki ga zdravniki večkrat priporočajo.

Mnogo je preizkušena
MARTON
GISSHÜBLER
alkalična kislina
pri kamenu in boleznih mehurja kot sredstvo spojilno s sečno kislino.

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 300-2. Srednji zračni tlak 736-0 mm

Maja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetovi	Nebo
5.	8. pop.	731-0	16-9	sl. jvzh.	oblačno
6.	9. zv.	732-1	12-2	"	"
6.	7. zj.	733-1	12-0	brezvetr.	"

Srednja včerajšnja temperatura 12-8° norm. 12-7°. Padavina v 24 urah 1-3 mm.

Otvoritev trgovine.
Naznanjam sl. občinstvu v Celju in okolici, da sem otvorila dne 5. maja v Celju, Ring (nova posojilnična hiša) **konfekcijsko trgovino** za gospode in dečke.
1652 Helena Kuharič.

Iščem izurjenega in solidnega **mašinista** za lokomobilno sistem „Wolf“. — Biti mora dober mehanik in ako mogoče neoženjen.
1656 **Andrej Jakil**
: Rupa pri Mirni, Goriško. :

Dr. Štefan Rajh
vljudno naznanja, da otvori s 15. majnikom 1911

1651

odvetniško pisarno
— v Ribnici na Kranjskem. —

Zahvala in priporočilo!
Podpisana si usojava sl. občinstvu in vsem cenjenim gostom izreči najpriskrbnejšo zahvalo za mnogobrojen obisk v gostilni Perles ter se priporočava obenem vsem p. t. gostom za nadaljni poset v
novi gostilni na Martinovi cesti št. 21,
katero sva otvorila v čisto prenovljeni hiši. Postrezala bova z najpriskrbnejšimi vini in vedno svežim pivom. V priznani dobri kuhinji pa bodo vedno na razpolago dobra gorka in mrzla jedila po najnižji ceni. V prijetno zabavo se vam nudi električni pianino in ruski biljard. Cenjenim spremljevalcem pogrebov in obiskovalcem Sv. Križa ter izletnikom priporočava najino gostilno.
Sprejemajo se tudi naročila na hrano.
1653
Za obilen obisk se priporočava s spoštovanjem udana
Meščanska kuhinja. P. in I. Košak. :: Pristna vina. ::

Prevzetje gostilne.
Vljudno naznanjam, da prevzamem dne 6. maja dobro znano **gostilno na Rimski cesti 11.**
Skrbela bodem za najboljšo postrežbo cenj. gostom. Pri gostilni je tudi majhen vrt in prostor za balinanje. Sprejemajo se naročila na kosilo in večerjo.
Toči se tudi čez ulico.
Za prijazen obisk se priporoča
Marija Dražil, gostilničarka
1596
V soboto zvečer in nedeljo ves dan vinska poskušnja.
Mrzla in gorka jedila.

Dvonedstropna hiša

v Slomškovi ulici, ki uživa še nekaj let davčno prostost, je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Natačneje se poizve v pisarni o. kr. notarja Aleksandra Hudovernika v Ljubljani. 1649

Hiša ki nosi letno 900 K, leži 10 minut od Ljubljane, s 4 stanovanji, kletjo in vrtom, ki je pripraven za stavbišče, se proda za 14.800 kron. Plača se takoj polovico. Proda se tudi hiša v Ljubljani. Poizve se pri **Ivanu Kercu, Hilsnerjeva ulica št. 12 v Ljubljani.**

Sprejme se učenka
iz dobre poštene rodbine, najraje iz mesta, v boljso modno trgovino v Ljubljani. Nekoliko nemškega jezika se zahteva. — Ponudbe do 15. t. m. pod „poštenost“, poštno ležeče Ljubljana. 1654

Otroško igranje
je opravljanje domačega perila, ako rabimo

Persil
samostojno pralno sredstvo
Zajamčeno neškodljiv! Ni klor!
Po polurnem kuhanju.
bleščeče belo perilo!
Persil varuje tkanine in perilo se v kotlu obeli kakor od solca na trati.
Tovarnica:
BOGOMIL VOITH, Dunaj III/1.
Dobiva se povsod. 1622

Zmožna tvornica gorčice (ženot) išče za Ljubljano in okolico **spretnega krajevnega zastopnika**
ki bi eventuelno tudi lahko imel komisijsko zalogo. — Ponudbe na **G. F. Piering, c. kr. priv. tvornica gorčice, Praga, Karlin.**

Prevzetje gostilne.
Slavn. občinstvu prijazno naznanjava, da sva prevzela staroznano **gostilno „pri Perlesu“** v Prešernovi ulici.
Točila bodeva pristna dobra vina in vedno sveže pivo. Posebne sobe. Lep senčnat vrt in veranda. Lepo urejeno kegljišče se odda za družbe. Mrzla in gorka jedila so vedno na razpolago. Sprejemajo se naročniki na kosilo in večerjo.
:: Postrežba točna in prijazna. ::
Za obilen obisk se priporočata s spoštovanjem
Josip in Marija Petan.

Edino velika izbira
najnovejših svilenih in listrastih dežnih plaščev za dame, kakor tudi krila in najmodernejše bluze.
Panamski slammiki od K 6.— naprej. — Vsa spomladanska oblačila po najnižjih cenah.
Velika zaloga oblek za gospode in dečke iz najmodernejših chateclairskih vzorcev.
1650
„Angleško skladišče oblek“, O. BERNATOVICH
:: Ljubljana, Mostni trg št. 5. ::

Majhna hiša
s prostorom za vrt ob Bohinjskem jezeru se po ugodnih cenah takoj proda. — Pojasnila: Dunaj XIX, Sickenberggasse 12. Müller. 1641

Gostilna
z okoli 10 orali zemlje, na veliki cesti s fundusom: 2 kravi, krma, svinje itd. se za ceno 15.000 kron proda. Vpraša se pri **Mariji Korent, Maribor, Kasarnaplaz 7, I.**

Mlad trgovec
z dobro idočo trgovino se želi seznaniti s trgovsko izobraženo gospico z nekaj tisoč premoženjem od 20—24 let staro. Ponudbe s sliko pod „pomlad 11“ na upravo „Sl. Naroda“. 1647

Kleparskega :: pomočnika
sprejemem takoj v trajno delo.
Nikola Pernik, limar, Krapina (Hrvatsko).

Lepo stanovanje
s 4 sobami, sobico, prednjo sobo, kuhinjo, drvarnico in podstrešjem 1639 **se odda za avgust** na Starem trgu št. 30, v Plautzevi hiši.
Sprejme se **takoj ali pozneje pomočnik** za trgovino mešanega blaga, kateri mora biti dober prodajalec, ter ne pod 20 let star. Istotako sprejemam **2 učenca** iz boljše hiše. — Ponudbe na tvrdko **ANTON VERBIČ, Sevnica ob Savi.**

Dijaški vestnik.

Naš svetovni nazor.

(Izveček iz predavanja v akad. društvu »Savi«.)
(Dolje.)

Začetek novega veka je tudi začetek novega življenja v filozofiji. Humanizem je zbudil zanimanje za klasično znanost in s tem se je zbudil tudi svobodni grški in rimski duh. Nemški humanisti Reuchlin, Erasmus in Melancthon so pripravili tla veliki verski reformaciji, humanizem je ubil sholastiko, meščanstvo se je otrslo cerkve, vzbudila se je narodna ideja.

Nov procvet filozofije je bil provzročen vsled emancipacije misli od cerkvene avtoritete in vsled napredka naravoslovja. Poleg velikih zemljepisnih odkritij so pospešile duševno evolucijo tudi odkritja Kopernika (umrl 1543), Keplerja (umrl 1630) in Galileja (umrl 1642). Neznatna mistika je padla pred zmagojočim empiričnim znanstvom, vsi predsodki in zmote so izgubile ves vpliv, mesto slepe vere v avtoriteto, je prišla doba samostojnega mišljenja in mesto ortodoksije skepsa.

Novi pričetek filozofskega življenja ima zopet monistično tendenco in res je takoj v začetku nastopil kot odločen nasprotnik dualističnega naziranja Giordano Bruno, katerega nauk je materialistično prepeljal panteizem. Svoj filozofski sistem je naslonil na stoični nauk o svetu kot živem bitju. Razmerje univerzalnega razuma (= boga) do materije razlaga Giordano Bruno na aristotelični način kot aktualiteto in potencialiteto. Notranja energija reprezentira obliko, materija pa je nositeljica te oblike.

V ilustracijo zanimiv citat Bruno: »V naravi ne nastajajo predmeti kakor v človeški tehniki z razstavljanjem in sestavljanjem, ampak z ločenjem in razvojem. Tako so učili najbolj učeni možje med Grki in pri Mozesu, opisujejo pričetek stvari govori univerzalno delujoče bitje: »zemlja naj rodi žive živali, voda naj rodi svoje životinje«, kakor da bi rekel, da to rodi materija.

Pri Mozesu je namreč materialni princip stvari voda in zato pravi, da je tvorec delujoči razum, ki ga je imenoval duh, plaval nad vodami in s tem, da je tem podelil moč ustvarjanja, je nastalo stvarstvo. Vsi ti hočejo tedaj, da nastajajo stvari ne s sestavljanjem, ampak z delitvijo in razvojem in vsled tega materija ni brez oblik, temveč ima vse te v sebi, s tem pa, da odkriva, kar nosi zakrito v sebi, je v resnici ona vsa narava in mati vsega živčnega.

Sicer je tudi Aristotel učil, da je v stvarih materija in forma eno, vendar pa je materiji pripisoval samo možnost postati to, kar napravi iz nje oblika. Giordano Bruno pa je snovi sami pripisoval možnost tvoriti iz sebe oblike. To je čisti monizem, da celo materializem bi lahko nazvali Brunovo trditve v tej točki, če ne bi smatral kot pojem oduševljenega sveta boga. Zato pa definiramo Brunov sistem kot panteizem.

Za svoje prepričanje je moral pretrpeti Giordano Bruno, kakor njegov sovrstnik Vanini (1586 do 1619) smrt na grmadi. Cerkevno sodišče ga je namreč degradiralo in ekskomuniciralo, nato pa ga po štiriturnem zaporu izročila svetni oblasti s prošnjo, »da naj ga kolikor mogoče milo in brez prelivanja krvi obsodijo«, kar je pomenilo smrt na grmadi. 17. februarja 1600 je izdihnil mučenik svojega boljšega prepričanja na rimskem Campotiore, kjer so mu Rimljani sedaj postavili spomenik. Giordano Brunove besede ob naznanilu njegove obsodbe: »Morda ste z večjim strahom izrekli sodbo, kakor jo sprejemam jaz« so v nezadržni regeneraciji osvobodnega človeškega duha našle svoje potrjenje. Kajti nastopili so Bacon, Descartes, Gassendi, Hobbes in cela vrsta materialistov, ki so v nasprotju z idealistično smerjo, ki gre preko Leibniza, Kanta, Fichteja, Schellinga in Hegla, dovedli svoje nazore do neporečene zmage.

Nas zanima nadaljni razvoj panteistično-monističnega naziranja, ki temelji na Kartezijevi podmeni o obeh substancah. Kartezij je definiral substancno kot ono, kar obstaja, ne da bi za svojo eksistenco rabilo kaj drugega izven sebe. V tem oziru je bila Kartezijeva bog ta substancna. Obstajata pa še dve ustvarjeni substanci, misleča in telesna, duh in materija, kot substanci v širšem pomenu. Vendar sta ti dve substanci v svojem obstoju odvisni od boga. Vsaka teh substanc ima svoj atribut, materija razsežnost, duh pamet. Vse drugo izhaja iz teh atributov, ki sta si popolnoma različna in se negirata medsebojno. To teorijo, ki sta jo razpredla Geulinx in Malebranche do obeh ekstremov ni težko spoznati kot

nenaravno, sploh nemogočo. Da sta duh in materija enkrat substanci, enkrat pa v razmerju z bogom akциден- ci je gotovo kontradiktorno. Treba je bilo tedaj konsekvntno pripisovati le prvi substanci resnično eksistenco, vse drugo pa kot akциденjaliteto iz- gine v božji substanci-jaliteti. V tem smislu je izpolnil Kartezijansko filo- zofijo Spinoza.

Baruh Spinoza je substancno de- finiral enako Karteziju, a s pristav- kom, da razven te edine substance ne more obstajati ničesar. To substancno imenuje Spinoza bog, pa z izrecno pripombo, da ta bog ni skladen s kr- ščanskim, kajti nemogoče da je pri- pisovati bogu kak namen in stvar- stvo zemlje.

Ker je Spinozi vsaka determina- cija substance že njena negacija, ni pozitivno definiral njenega bistva, ampak le povedal, da je neustvarje- na in brezmejna. Tej substanci pri- pišuje Spinoza brezštevno atribut- ov, od katerih mi poznamo dva, duh in razsežnost, ker sta pozitivna in izražata realiteto. Bistvo substance seveda ne obsežata, ker bi bila druga- če substancna določena in omejena. Ta dva atributa sta torej določila, v katerih se subjektivnemu spoznanju prikazuje substance. Zato definira Spinoza atribut kot ono, kar zaznava razum na substanci kot izpolnitev njenega bistva. Substancja je tedaj duh, če ga opazujemo s stališča raz- uma ali snov, če jo opazujemo s sta- lišča atributa razsežnosti. Substan- cja nad atributi absolutno brezmejna. Posamezne stvari so opazovane s strani duha ideje, s strani razsež- nosti pa telesa. Te individualne oblike imenuje Spinoza modus. Substancja deluje prosto, modi pa so medsebojno odvisni.

Pri Karteziju (Descartes) ne- razumljivo razmerje duha do telesa je pri Spinozi naravno. Tudi v člove- ku je duševnost in telesnost nerazloč- ljiva. Duh je zavest, katere predmet je telo in po čutilih spoznan zunanji svet, telo pa je materialni organi- zem, katerega afekcije se v duši za- vestno reflektirajo. Telo in duša sta tedaj ista stvar. Na podlagi tega je Spinoza pravilno vsled njene notra- nje narave negiral prostost volje.

Spinozi je tedaj pojem sveta (uni- versum) skladen s pojmom boga. Ta- ko je njegov panteizem obenem čisti monizem in zato je tudi Spinozino naziranje podlaga moderni substan- ni teoriji, po kateri zaznavamo na univerzalni substanci (materializir- ani Spinozin bog) dva fundamen- talna atributa: materijo (substanc- no razsežnost) in energijo (substanc- na duševnost). Vsi individualni ob- jekti na svetu so tedaj le prehodne forme substance, torej akциденce ali modi. Modi so materialna telesa, če jih presojamo s stališča atributa raz- sežnosti in sile (ideje), če jih razmo- trivamo s strani atributa duševnosti (energije). Ta substancijski zakon mora imeti vsled principjalne enotnosti veljavo v vsej organski in neorganski naravi. Tako smo dobili vsled kavzal- ne skupnosti vseh pojavov glede nj- hovih izključno mehanskih vzrokov obenem s fundamentalnim kozmolo- škim zakonom splošni kavzalni za- kon.

(Dolje prihodnjik.)

»Slovenec« in narodno-napredni akademiki. Klerikalno pogorišče ob občinskih volitvah je »Slovenec«, ki je že renomiral o svoji zmagi na otročje-smešen način, pripravilo popolnoma ob pamet. V svoji nepremiš- ljeni besnosti se je spraval zopet na narodno-napredno dijaštvo in ga dol- ži izgrediv in prehudega »delovna- njak«. Katoliški falsifikatorji so vedo- ma napačno prepisali odlomek iz zad- njega »Dijaškega vestnika« in lagali o našem »boju do noža« z nasproti- ki. Da je sleparstvo glavna čednost »Slovenca«, nas kot star fakt pusti hladne, veseli nas le, da so se naši akademiki pokazali kot resni sodelo- valci pri boju za ohranitev naših po- zicij in to tudi »Slovenec« s svojimi napadi v največji meri potrjuje. Na psovke brezčastnih urednikov »Slo- venca« žal ne moremo primerno re-agirati, le toliko povemo »Slovenec« z vso odločnostjo v obrambo pred lažnjivimi napadi na naše dijake, da bomo brez pardona pričeli pisati o nedovoljenih mahinacijah katoliških »akademikov« pri volitvah, o agiti- ranju »Marijanišnikov« učiteljiš- nikov, o navdušenem sodelovanju klerikalnih srednješolcev pod vod- stvom svojih suplentov iz ljubljans- ke c. kr. I. drž. gimnazije na »žen- skem protestnem shodu«, o volilnih sleparstvih Mahrovega Pegana itd.

Na ljubljanskem ženskem učite- ljiškem vladajo čudne razmere. Kleri- kalna nenasična maščevalnost in zlobnost se nikakor ne more zado- voliti samo s preganjanji učiteljev in šikanami najodurnejše vrste, ampak je začela sedaj, v času režima kleri- kalnega dež. šolskega sveta in ko po- leg Črnice vladat katehet Kržiž in njegova boljša polovica Štupica, si- stematično agitacijo za klerikalizem

in slomkarijo, ki se ne ustraši naj- bolj demoralizirajočih pripomočkov. Tako slomkarske kandidatke brez strahu že javno agitirajo za telovad- bo pri »čukih«, petje pri »Ljubljani«, za razne »kurze« pri »krčankosoci- jalni zvezi« itd., med tem, ko je dru- gum prepovedana v resnici dobra in nedvomljiva izvenšolska izobrazba. Klerikalne agitatorice so celo tako nesramno predrzne, da v naprej ob- ljubljajo svojim žrtvam »vorzūg- lich« v verouku! Klerikalna korifeja Modic Izidor (pobožni kmet) je celo tako goreč, da stika za tem, kdo bere »Učiteljskega Tovarisa«, med tem, ko »Slovenec« in »Domoljub« nemo- teno kurzirajo po zavodu. Tako skrbe klerikalci, da bodo mladino vzgajale mesto dobre učiteljice, neznačajne, od duhovnov izprijene slomkarice. Nič boljše je nič moškemu oddeiku.

Vsi oni, ki trpijo na kašlju, bronhijalnem kataru ter na zastarelem in zanemarjenem revmatizmu naj čitajo sledeče.

Z lahko vestjo spričujem, da je zdravilo od »Goudron-a de Guyot« uspešno sredstvo in deluje kar najbolje proti boleznim, za ka- tere je bilo priporočeno.

Ze več let sem bil napadan od nekega krvničnega kašlja, ki je začel redno v jeseni in je dospel po zimi do take stopinje da sem potreboval celo poletje da sem se okrepljal, izaspravno me ta kašelj ni nikoli popolnoma zapustil.

No dobro »Goudron de Guyot« prekaša vse druge preparate, sirupe, pastilje i. t. d. Potem ko sem zavel samo nekaj, je tako močan kašelj, ki mi je večkrat, lom- ljenje provzročal in me je prisilil, da sem moral cele noči sedeti prebediti, ta popolnoma prenehal; in zato jaz na tem mestu izražam svojo hvalečnost. Vse moje zdravljenje je tr- ajalo deset dni in ono zdravilo mi je zadobilo popolno zdravje, za katero sem se boril več let. Vsi oni, ki so v istem stanu, naj se za- tečejo k temu sredstvu, jaz sem gotov, da se

Franc Berghem.

bodo potem veselili z menoj, ker zadobili bodo zopet mirno spanje in dober tek, edina dva faktorja za si pridobiti telesno moč.

Jaz sem pripravljen zgoraj omenjeno potrditi s prisego in izrekom še enkrat svojo hvalečnost izumitelju tega zdravila.

Naslovljen: Franc Berghem, Kosslaru, Nemčija, 3. febr. 1896.

Zaporedno uživanje zdravila »Goudron- Guyot« v vseh jedilih, v množini kavine žlice na vsak kozarec vode ali kakoršne si boji pijače, ki se jo navadno pije, zadostuje, da ozdravi najhujši revmatizem in najbolj zastarele bronkite. Večkrat se namerava usta- viti napredek jetike in ozdraviti jo. Ker ka- tran ustavi razdelitev tuberkelnov v pljučah uničujoč bacile, ki so vzrok te razdelitve. Priprasto, toda resnično.

Najmanjši zanemarijen revmatizem ima lahko za posledico bronkite in zato ne mo- remo nikoli zadostno priporočiti bolnim, naj si v začetku pomagajo z zdravilom »Gou- dron-Guyot«.

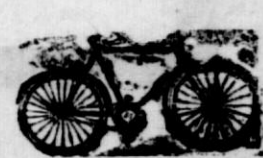
Ako bi se Vam hotelo prodajati ta ali oni produkt namesto pravega »Goudron- Guyot« ne zaupajte, ker se gre edino za do- biček. Je brezpozojno potrebno, če hoče kdo ozdraviti od bronkitov, katarjev, starih in zanemarijenih revmatizmov in jetike, da za- hteva pravi »Goudron Guyot«. Dela se iz katrama, neke posebne vrste obrežne smreke, ki rase na Norveškem in je napravljeno od izumitelja raztopljivega katrama; in to zado- stuje v dokaz, da je uspešnejše kot vsaka podobna sredstva. K zaključku, za preprečiti vsake zmešnjave, pazite na znamko. Pravi »Goudron-Guyot« ima ime Guyot natisnato v velikih črkah in svoj podpis v treh barvah: v vijoličasti, zeleni in rdeči po črto kot na- slov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

Zdravljenje stane samo 10 vin. na dan in tudi ozdravi.

P. T. — Oni, ki se ne morejo privaditi okusu katrama, lahko nadomestijo »Goudron- Guyot« s »Kroglicami Guyot« iz norveškega katrama obrežne smreke, vzemsi po dve ali tri kroglice pri vsaki jedi. Na ta način si lahko pridobite iste zdravstvene učinke in tudi enako zdravje. Zavzete pred jedjo in tudi vmes, te kroglice so lahko prebavljive skupno z jedmi in delujejo kar najbolje na želodec in telo sploh. Prave »Kroglice Guyot« so bele in podpis Guyot je črno natis- kan na vsaki kroglici.

Glavna zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris. Nadalje se še dobiva v leka- nah: Gabriel Piccoli, Sušnik, Ub. pl. Trn- kocz in v vseh boljših lekarnah.

!! Pozor kolesarji !!

Namesto kron 110— samo po kron 80— s prostim tekom »Tor- pedo« po kron 95— prodajam za reklamo nova vozna kolesa prve vrste, znamke »Styrian-Gradec«, modeli 1911 z dve- letnim jamstvom, sveži močni plašči po K 5—, 6—, 7—. Vse potrebščine, po- prave, emajliranje in ponikanje najce- nejše! Razpošilja se po povzetju. Kupčije na obroke izključene. Cenovniki gratis in franko. Tvojniška zaloga vozniških koles in šivalnih strojev.

A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23./IV.
1377

Zjutraj

vidimo v vsaki hiši v rabi

francosko žganje

Diana

Zakaj ravno to?

1. Ker so ljudje vajeni, svoje telo vtirati s francoskim žganjem, da ga utrdijo proti dnevnim naporom, da pospešuje delova- nje kože, krepijo cirkulacijo krvi in ojačuje živce.
2. Kdor se nagiblje k potenju, mora zjutraj nepogojno otirati truplo s cunjico, pomočeno v francosko žganje Diana, da se opisani ne- dostatek odpravi.
3. Kdor zjutraj v vodo za umivanje dene francoskega žganja Diana, lahko prebije brez drugih toa- letnih pripomočkov.
4. Proti lomljivosti las in luskinam je francosko žganje Diana prav izvrstnega učinka.
5. Vsled prijetnega duha in okusa francoskega žganja Diana ter njegovih razkužujočih lastnosti je to izborna voda za zohe in grgranje.
6. Kdor zjutraj ponjuha na vodi nekaj kapljic francoskega žga- nja Diana, odstrani pogostno zagaatenje nosnih kanalov in iači nosne sleznice.

Francosko žganje Diana

torej jači, utrjuje, lajša bolečine, hladi, razkužuje.

Vonja je prijetnega in je

francosko žganje Diana

zaradi tega izvrstno primerno za osveženje zraka v sobi.

Zahtevajte izrečno

francosko žganje Diana

z nastopno registrirano varstveno znamko, da se varujete ponaredeb.

Francosko žganje Diana

se dobiva po lekarnah, drogerijah in pri trgovcih.

Cene: Stklenica št. 1 K —50
Stklenica št. 2 K 1·20
Stklenica št. 3 K 2·40

Proizvajanje francoskega žganja DIANA

zadruga z omejeno zavozo

Dunaj I., Hohenstauffeng. 3.

Jaz sem domač : gorski tkalec :

razpošiljam po povzetju različno blago, 40—50 metrov l. kako- stanke vosti K 22— zajamčeno pralno, brezhibno: kanafase, delene, platno, polplatno, rumbrsko tkanino, krisete, bri- sače, bele gradele, oksforde, zefire, satin, modrotiske, lastnorčno izdelane, zelo lepe in trpežne v dolgotrajno 3 do 15 metrov.

Fr. Marschik, Česká Čermá,
pošta Nachod, Adlergebirge. 1297

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir. 2815

Kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; bol- šega 2·40 K; prima polbelega 2·80 K; belega 4 K; belega puhačega 5·10 K; kg. velefinega sne- žnobelega, pulje- nega, 6·40 K, 8 K; kg. puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinjši prsi puh 12 K.

Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, mo- drega, belega ali rumenega nankinga, per- nica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3·50, 4 K, 4·70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. Natančni cenovniki gratis in franko.

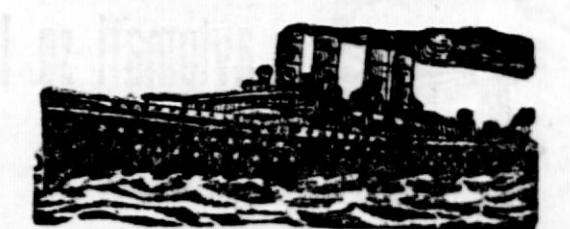
S. Benisch, Dešenice št. 767, Češko

Seydlin

Najbolje za zohe

V Ameriko in Kanado

pripravna, cenena in zanesljiva vožnja

Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trsta:

Pannonia 2. maja 1911.
Carpathia, 16. maja 1911.
Saxonia, 23. maja 1911.

Iz Liverpoola: 274

Največji in najlepši parnik sveta.

Lusitania, 29. aprila, 20. maja, 10. ju- nija, 8. julija, 29. julija 1911.

Mauretania, 13. maja, 3. 24. junija, 22. julijaj 1911.

Pojasnula in vozne karte pri

Andr. Odasek

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 25,

poleg cerkve Srca Jezusovega.

Vozna cena Trst-New York III. razred K 180

za odraslo osebo z davkom vred in 100 K

za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Ranitve

vseh vrst naj se akutno varujejo vsakega onetženja,

ker se s tem lahko najmanjša ranitev razvije do prav hudih, težko celjivih ran. Ze 40 let se prednja domača sanidlo obnaša kot omecujoče obvezno sredstvo, ki vleče in rane. Varuje rane, lajša vnetje in bolečine, hladi in pospešuje saračenje in zacelitev.

!!! Po pošti se pošilja vsak dan.

Cel lonček 70 hel. Kdor pošlje po pošti naprej 3 K 16 h dobi 4, kdor 7 K pa 10 lončkov postilnine pristo na vsako postajo Avstro-Ogrske.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in var- stveno znamko. Pristno samo po 70 h.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. k. dvorni dobavitelj,

lekarna pri »Ornemu Otzu«, Praga, Malá strana,

ogol Nerudova ul. št. 203.

Zaloga po vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani: lekarna J. J. Mayr, dr. G. Pivetti, J. J. Štampar.

4026

Mebilirana soba s hrano

se išče v Ljubljani ali okolici.

Ponudbe v nemškem jeziku z navdobo pogojev pod „T. V.“ v Maribor, glavna pošta restavracije. 1577

V Kraljeviči, zraven parobrodskaja postaja se daje v najem

dvonadstropna hiša

za hotel eventualno samo restavracijo.

Zakupnik bi moral vse sam urediti. Ponudbe na naslov: **Ludmila Cihlar, Kraljeviča (Portoroč).** 1526

„Ottoman“ tukej, „Ottoman“ tam,

povsod me iščejo,
povsod me ljubijo.

VII 386

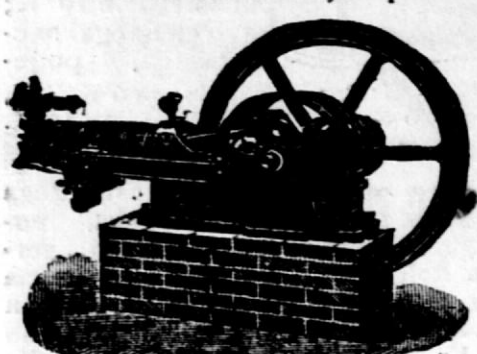
„SLAVIJA“

„...“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi. „...“
Rezervni fond K 48.812.797 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.356.800 —
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa poslanila dalje: Čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

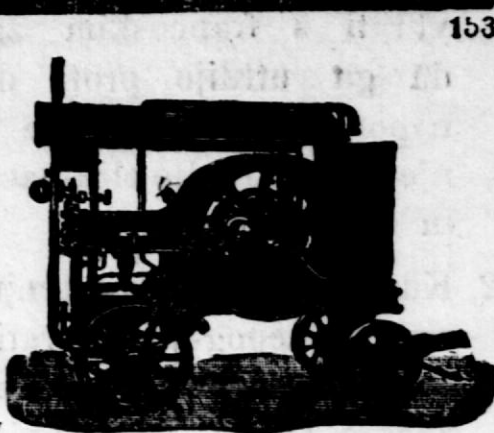
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnokoristne namene.

do 2 vinarja obratnih stroškov na uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pritiskom in za surovo olje od 16 HP naprej;
4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2—10 HP tudi stoječe motorje.

Tvornica motorjev I. WARCHALOWSKI Dunaj III., Paulusova 1.
Na tisoče motorjev v ratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji

Ustanovljeno leta 1873

Najboljše **apno** prodaja

I. Tauter, starej. Zagorje ob Savi.
cene zmerno, postrežba solidna. 1408

C. Kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Svoje dobro obiskano

trgovino

s skladiščem, če treba tudi s stanovanjem vred, na jako ugodnem kraju,

oddam takoj v najem.

Več pove oddajalec 1554

Matko Kobal, vinotrzec v Idriji.

Svoj izdelek ostro žgane strojne zidne in zarežane strešne

prve vrste **OPEKE** prve vrste

priporoča

J. KNEZ V LJUBLJANI.

Sprejme tudi zastopnike za razprodajo zarežanih strešnikov.

! Pozor gospodinje !

Za samo 6 K pošljem na vsako postajo Avstro-Ogrske franko poštni zavitek z najfinjšimi delikatesami in sicer:

Zbirka šte. 15		Zbirka šte. 17	
1/2 kg najfin. čokolade	lonček najfinjšega špargla, fižola	lonček mešanega kompota	steklenica najfin. likerja
zavitek „Popovega čaja“	„mešanega kompota“	liter „belega vina“	lonček „sardin“
lonček „sardinskih obročkov“	„štajerskega malinovega soka“	zavitek „Cakes“	steklenica „štajerskega malinovega soka“
kos „Camenbertovega sira“	1/2 kg gorčice, francoske ali kremške.		
steklenica najfin. olja			

Vsaka zbirka samo 6 kron.

Franc Hrdlitschka Dunaj III., Grossmarkthalle 77/78.

Vseh vrst praško sušeno meso. Sir, salame, pristne krakovske in tirolske klobase, sardine, kompoti itd. po najnižjih tržnih cenah. Po železnici in po pošti se pošilja samo po povzetju!

Najnižje cene za preprodajalce!

Zahtevajte ponudbe cen.

Naznanilo in priporočilo.

P. n.

Naznanjamo s tem, da smo v naši lasti se nahajajočo zalogo blaga, tiskovin in založnih knjig
Zvezna trgovina v Celju
Rotovška ulica št. 1

s 1. majem t. l. prodali tvrdki
Gričar & Leskovšek v Celju
katera bode obrat še nadalje vodila v polnem obsegu pod tvrdko

Zvezna trgovina
(Goričar & Leskovšek)

Zahvaljujemo se cenj. odjemalcem za izkazano nam zaupanje ter prosimo, da je ohranite naši naslednici, katero v vsakem oziru najtopleje priporočamo.

Zvezna trgovina.

1635

P. n.

Cenjenim odjemalcem, vsem uradom, šolam in denarnim zavodom vljudo naznanjamo, da smo s 1. majem t. l. prevzeli pod tvrdko

Zvezna trgovina v Celju
Rotovška ulica št. 1

obstoječo trgovino s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, tiskovinami, knjigami i. t. d. ter bode isto pod tvrdko

Zvezna trgovina
(Goričar & Leskovšek)

vodili naprej. — Sklicujemo se na poleg stoječe naznanilo ter prosimo, da nam prejšnji tvrdki :: izkazano zaupanje ohranite tudi zanaprej. ::

Z odličnim spoštovanjem

Goričar & Leskovšek.

Stampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavčkovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franko. 235

Nič ne pomaga!

Moji gramofoni in godbeni avtomati so le najboljši

A. RASBERGER

Ljubljana

3067

Sodnijska ulica št. 5.

Carl Kronsteinerja

proti vremenom odporne apnene

façadne barve
oblastveno varovane.

V 50 različicah, od 24 h kilogram naprej. Ze desetletja najbolj preizkušene, prekašajo vse ponaredbe. Edini primerni pleskalni material za že pobarvana pročelja.

Emajline fasadne barve, ki se ne od-
jo se umivati, krijejo z eno potezo, brez
grundiranja, emajlno trde, porabne
samo pomešane z mrzlo vodo. Raz-
kuževalne, nestrupene, porodne. Idealno
barvanje za notranje prostore, še ne
podbarvane fasade, lesene stavbe, ka-
kor kolnice, paviljone, plotove itd.
Dobivajo se v vseh niansah, stroškov
za štirjaški meter 5 vinarjev. Knjige
z vzorci in prospekti zastoj in poš-
nine prosto. 1912

Carl Kronsteiner, Dunaj III., Hauptstrasse 120
Glavna zaloga za Ljubljano: Brata Eberl.

Mlad mož

1587

36 let star, več slovenskega in nemškega jezika, oženjen, išče službo za oskrbnika, nadzorovalca delavcev ali kaj sličnega. — Ponudbe pod „F. 75“ pošto ležeče, Novo mesto.

Proda se

na spodnjem štajerskem

lepo posestvo

oddaljeno trideset ure od kolodvora. Sestoji iz dveh hiš z obokanimi kletmi, z dobro ohranjenim gospodarskim poslopjem, milnom in kovačnico. Pri posestvu je še uporabna vodna sila. Vinogradov, njiv, travnikov in gozda je 33 hektarov. V hiši, ki stoji ob glavni cesti, je vpeljana gostilna in se lahko izvršuje vsaka obrt. 1602

Natančneje se poizve pri Mariji Kralj, Dvorko pri Rajchenburgu ali pri Jožetu Sever v Ljubljani, Florjanska ul. 3. II.

Pristna brnska sukna.

Pomladna in poletna sezija 1911.

Kupon	1 kupon	7 kron
Metr. 3'10 dolg	1 kupon	10 kron
za kompletno	1 kupon	12 kron
moško obleko	1 kupon	15 kron
(suknja, hlače, te-	1 kupon	17 kron
lovnik) stane samo	1 kupon	20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistski loden, svilnati kamgarn itd. itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana 472

zaloga tvorne sukna

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorce gratis in poštne prosto.

Prednosti privatnih odjemalcev, ako blago naroča direktno pri firmi Siegel-Imhof so precejšnje.

Zaradi silnega prometa blaga vedno največja izbira popolnoma svežega blaga. — Stalna najnižja cena.

— Tudi najmanjša naročila se po vzorcu vestno izvrše.

Varstvena znamka: Sidro. 179

Siniment. Capsici comp.

Nadomestilo za

PAIN-EXPELLER s sidrom

priznana izborna, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd. po 80 h, K 1'40 in 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jem jejo le originalne steklenice v škatljicah z našo varstveno znamko „sidrom“, potem je vsakdo prepričan, da je dobil originalni izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna

pri „Zlatem levu“

v Pragi. Eliškina št. 5. npr.

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 22 (nasproti kavarni „Evropa“)

koncesion. podjetje za električne naprave, napeljava električne luči in prenos moči, telefonske in brzojavne naprave. Dobava in montiranje motorjev na benzin in petrolin ter Diesellovih motorjev. — V zalogi vedno v veliki izbiri: elektromotorji, ventilatorji, oblačnice, žarnice, telefonti, vsakovrstni inženirski materiali, maslila, olja in masti, sesalniki, svetilniki, električni in plin ter sploh vse tehnične potrebščine.

Mehanična delavnica

sprejema vsakovrstna mehanična dela in popravlja vsakovrstnih strojev. Dela se izvrše solidno, točno in po najnižjih cenah. Proračuni zahtevajo zastoj. 1386

Ženski vestnik.

Za žensko volilno pravico.

V ameriških ženskih listih govorijo zastopnice ženskega prava veliko o možitvi zastopnice ameriških prvoboriteljic za žensko pravico. Inez Miholland. Senzacija pa ni vzbudila to dejstvo, da se je omožila, marveč to, koga je vzela.

Pred vsem moramo pripomniti, da ni bila gospodična Miholland boriteljica za ženska prava v onem smislu, kakor to navadno razumevamo. Ni bila boriteljica v onem kričavem in dostikrat smešnem oziru, kakor to vidimo mnogokje med boriteljicami za žensko pravico. Zastopala je ono stališče, ki zahteva za ženo enakopravnost z moškimi v tem smislu, kakor je žena prizadeta na skupnem delu. Zahtevala je za ženo onih političnih pravic, ki ji tudi grejo.

Bila je predsednica lige ameriških boriteljic za žensko volilno pravico. Ni se omejevala na to, da zahteva od moških pravico glasu, ni stremila za tem, da prireja hrupne demonstracije po ulicah. Imela je popolnoma drugo taktiko, kakor njene vrstnice na Angleskem, ki s svojo borbo za svoje pravice odvrčajo ljudi od sebe in od svoje ideje. Izbrala si je popolnoma drugo taktiko, in sicer najboljše, ki si jo je mogla izbrati. Ona osvaja, ona ne sili! — Osvaja ljudi brez hrupa, osvaja jih s svojimi plamtečimi govori, osvaja jih s svojim peresom, s svojim življenjem in s celim svojim bitjem. Ne nosi razpuščenih ali kratko ostrizanih las, pač pa lepo moderno frizuro. Ne nosi hlačenega krila žalostnega spomina, oblači se elegantno in vede popolnoma primerno ženski. Miholland je ljubezniva, dražestna dama, mlada krasotica, ki pa ima poleg vseh svojih vrlin tudi lep dar govora, razumno glavo in globoko prepričanje o svojih idejah. Tem svojim idejam se nikdar ni izneverila, tudi ne v svoji ljubezni in v svoji poroki.

Gospodična Miholland je imela nebroj častilcev in snubačev. Ona pa jih je vse po vrsti odbila. Izjavila jim je kategorično, da se ne more omožiti s človekom, ki nima njenih nazorov, niti da ga more ljubiti. Njen mož mora biti boritelj za ženska prava in se mora skladati z njo v vseh nazorih. S svojo poroko ni hotela postaviti na laž, celo svojo preteklost, ki je bila posvečena borbi za ženske pravice.

Miss Miholland se ni priučila svojim nazorom, črpala jih je iz dela in iz življenja. Še kot mlada deklica je občutila krutost boja za obstanek. In takrat se je začela baviti s socialnim vprašanjem žene v družini in v državi. Takrat se je posvetila študiju in kot študentka se je začela baviti s politiko, in prvi vrsti pa s socializmom.

Nekega dne je šla s svojim očetom v London in tu je stopila v živo zvezo s socialisti. Takrat se je posvetila svojem apostolstvu, kakor je imenovala svojo misijo. Hodila je po najtemnejših kotih Londona in tu propovedovala ter v svojih govorih podučevala zanemarjene in nepoučene žene.

Ko se je vrnila v svojo domovino, se je popolnoma posvetila ženski gibanju. Na univerzi je zahtevala v vseh društvenih enako pravico z moškimi. V to svrhu je nekoč sklicala skupščino študentov, toda rektor je zabranil zborovanje. Miss Inez pa se ni dala strašiti. Sklicala je tajejn shod žena in to ponoči, in ker se niso upale žene nikjer drugod sestati, jih je sklicala na pokopališče. Ponoči, v temi so se sestale mlade, oduševljene žene na pokopališču, kjer jim je govorila Miss Inez nad grobovi v plamenečih besedah o življenju žene, o njenih pravicah in o njenih dolžnostih. Shoda se je udeležilo samo 16 poslušalk. Bile so to najhrabrejše, vredne svoje kolegije Miss Inez. Ker je rektor zabranil skupščino, je nagovoril tudi starše, da ne pustijo svojih hčera iz hiš, zahteval je tedaj pravi hišni arest. Ponoči pa so se deklice vedele splaziti z doma, poskakale so skozi okna, ali na drug način prelomile ta zapor in so šle na shod na pokopališče. Tam je onih 16 neustrašenih deklic sklenilo ligo za ženske pravice in izbralo Miss Inez za svojo predsednico. Od tedaj je ostala Miss Miholland ideal ženskih prvoboriteljic. Liga je našla pot v vse kroge. Članice so hodile v dekliška društva, na javne zabave, na čajeve večere, pojavljale so se v saloni na sestankih umetnikov in umetnic, na plesih in dinerjih. Povsod so se pojavile, ne da delajo reklamo, marveč da osvajajo. In osvajale so, osvajale na gladkem parketu pri zvokih valčka, v intimnem razgovoru na čajevih večerih in v siromašnih krogih delavstva, skratka v vseh krogih in v vsakem krogu na drugačen način. Miss Miholland pa je bila voditeljica te male čete, ki je vedno bolj in bolj napredovala in dobivala vedno več pristašev.

Zelo zanimiv je dogodek, ki karakterizira način, kako je Inez Miholland vedela pridobiti nasprotnika. Nekega dne so priredili pristaši predsednika Tafta njemu v čast veliko svečanost. Ko se je vračala množica skozi neko ulico, zaključila z nekega balkona več žena: »Dajte nam žensko volilno pravico! To pa je nekatere ljudi silno ujezilo. Naskočili so hišo in pridrveli do sobe, kjer jih je čakala sredi sobe Miss Inez. »Častita gospoda!« jim je zaklicala nasprotni in nasprotniki so obstali, ona pa je začela govoriti, kako rade bi tudi žene slavile to slavnost z moškimi, pa jim ni moglo, ker nimajo volilne pravice. Njen govor je trajal 15 minut in napadaleci so zapustili sobo izpreobrnjeni.

Nič čudnega zato tudi ni, da je poroka te obče znane dame vzbudila v vsem ženskem svetu v Ameriki največjo pozornost. Še nekaj pa je velikega pomena pri tej poroki.

Miss Miholland se je poročila z g. L. Batesom, znanim nasprotnikom boriteljice za ženske pravice. Bil je svoj čas član kanadskega parlamenta. Sicer pa je politik in pisatelj, ki je boriteljice za ženske pravice časih hudo napadal in jim napravil mnogo neprimlik. Nekega dne se je sestala z njim pri čaju ob 5. popoldne. Tu sta se oba nasprotnika prvič spoznala in takoj sta se začela prereketi o svojih nazorih. Leto dni potem se je Miss Inez poročila s svojim nasprotnikom. Ni pa odložila svojega orožja. Že mesec dni pred svojo poroko je začel Bates pisati v mnogo milejšem tonu o ženskih političnih pravicah in tik pred svojo poroko je javno priznal, da je živel v zmoti.

Omožila se je, in v kratkem nastopita oba na enem shodu za žensko volilno pravico.

Beda indijske žene.

Položaj žene v Indiji se da najbolje karakterizirati, ako se reče: V Indiji ni mladih deklic, niti ni devišta. To pa je obenem obsodba celega indijskega življenja. Žena je sužnja. Ne more se navžiti mladosti, ne svobode, ne more se razveseljevati pri igri ali pri kakih zabavi. Niti samja se ji ne o svobodi in o življenju. Njena mladost je temna in brez solnca. Moški ima pravico, da uživa svojo svobodo dokler hoče, ni se mu treba ženiti, in če se ženi svoje svobode prav nič ne prikraja. Nobena organična vez ne drži moškega na družino, on je prost in svoj gospodar. Drugače pa je z ženo. Ona se mora omožiti takoj, kakor hitro dozori. To je nepisani zakon za siromake in za bogataše. Zato najdemo v Indiji prav mnogo mladih ženskih bitij, ki bi jim prisodili na prvi pogled, da so nedolžne, dozdevajo se nam še kakor otroci, in vendar so že matere in marsikatera nosi že vse dolžnosti gospodinjstva. Obleka indijske žene je preračunjena na to, da kaže vse lepote njenega telesa, posebno pa krasi indijsko ženo nakit v lasih. Indijsko mlado žensko spoznaš na širokem obroču, ki ga nosi na nadlehtju, da je žena. Evropejec, ki poseti indijske tkalnice, se začudi koliko je tu otrok, še bolj pa se začudi vsak, ki ve kaj pomeni oni obroč na nadlehtju. Vsi ti otroci pa so že mlade žene. 12 do 13 let stare, nekatere celo že 10 let stare se omože in nosijo potem vsa bremena, kar ima za posledico, da kaj hitro fizično opešajo. Naravno je, da se je začel proti tem običajem ljut boj.

Reformo indijskega življenja je započela že leta 1829. Anglija s tem, da je prepovedala sežiganje vdov na grobeh svojih mož. Takrat se je uprlo 37 indijskih knezov, da se bojujejo za »sveti zakon« požiganja vdov. Vendar je prodrli ta zakon, indijski brahmini pa so si izmislili drugo kazen za vdovstvo. Vdova se mora odločiti od vsega sveta in dobiva samo enkrat na dan nekaj jesti, toliko ravno, da ne umre gladi. To je še mnogo hujše kot sežiganje. Večina teh vdov izvrši samomor, mnogo jih tudi zblazni.

Že leta 1807 so zasnovali reformatorji med plemenom Parsov prvo šolo za deklice in pred nedavnim časom so praznovali v Bombayu 100-letnico prvega poskusa ženske izobrazbe. Sedaj je v Indiji že nekaj ženskih šol. Leta 1909. pa je bilo v celni Indiji še samo 1208 deklic, ki so se izobraževale malo več kakor jim je dala najprimitivnejša elementarna šola izobrazbe. Razveseljivo pa je vendar dejstvo, da je posečalo te elementarne šole kakih 560.000 deklic. Število ženskih analfabetov v Indiji pa je še vedno tako visoko, da znaša 97 do 98% vsega žensstva.

Naprednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
Pred Škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET
zlatar v Ljubljani
nasproti glavni pošti
priporoča svoje trgovine vsakovrsne
zlatnine
ter precizijskih žepnih ur.
Lasna delavnica.
Kupuje staro zlato in srebro.
Cene zmerno.
Solidna in realna postrežba.

Ustanovljeno 1845.
Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apertura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
Velika zaloga
steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov
i. t. d.
Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Važno! za Važno!
gospodinjje, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, konjarije, solišča, evetja, korenine itd. tudi po Knapi, usne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine kirurškega obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in pasto za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel. Oblastv. konc. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno pripravljeno: grenka sol, dvojna sol, soliter, ovoj, holmoz, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.
Drogerija
ANTON KANC
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.
(Kupuje po najnižji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd.)

FR. SEUNIG
Ljubljana,
Kolodvorska ulica št. 28.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strele po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustrirani cenik na zahtev.
Voznih koles tvornica Janus.
3 letno jamstvo.
Najboljši nakupni vir za vozna kolesa, sivalne stroje, pnevmatike in pritlikine. Kolesa „Janus“ s triletnim jamstvom od K 95— naprej. Plašči od K 450, zračne cevi, prima, ne iz več kosov, od K 3—, acetilenske svetilke od K 2—, kolotečni zvonci od K 1—, ročni zvonci od 30 vinarjev naprej. Držalniki od 30 vin., verižice, prima od K 270 naprej. Prostotčna pesta, sedla, torbice, osi in kone za vse sisteme, kočniki, cevi vseh razsežnosti itd. najceneje. **Lasni zavod za popravila, ponikanje in emailiranje.** Vsak dan se razpošilja po pošti. Zahtevajte krasni katalog 1911 gratis in franko. Uvozna trdnja za industrijo vozni koles 605
MAKS SKUTEZKY, Dunaj, I. Stubenring 6.

Lepa gostilna
s posestvom prve vrste, ob drž. cesti in železniški progi, za vsako obrt priprava, 5 minut od kolodvora, 10 minut od šole in 15 minut od cerkve, v zelo prijetnem manjšem slovenskem mestu na Spodnjem Štajerskem, z velikim novo in močno zidanim poslopjem s 6 velikimi sobami, kuhinjo, shrambo, kletjo, velikim gospodarskim poslopjem ter najlepšimi travniki in njivami ob hiši. Lahko se zmeraj redi 12 glav živine, krav in konj in je posebno pripravno za mlekarstvo, kakor tudi za trgovino z lesom in senom. Vse to se takoj zavoljo bolezni za 62.000 kron proda in je pri kupnini treba izplačati samo 15 do 20 tisoč kron. 1371
Natančneje pove **Franc Petelin** iz Zgornje Polskave pri Pragerskem, Štajersko.

Ako imate krave
pa Vam pri Vašem gospodinjstvu ne sme manjkati delazmožni, stanoviti
separator Diabolo
ker je to najboljši separator, ki dela mlekarstvo dobičkonosno in je prav cenov. Na uro predela 120 litrov. Cena samo K 125—.
Zahtevajte prospekt št. 125 ter jamstvene pogoje gratis in franko od trdnje
PH. Mayfarth & Co.
Dunaj II., Taborsstrasse 71.
Zastopniki so istočno.

Izvrstna prilika za potovanje
Ameriko
je in ostane z novimi parniki
velikani:
Kaiserin Auguste Victoria . 25.000 ton
Amerika . . . . . 24.000 „
Cleveland . . . . . 20.000 „
Cincinnati . . . . . 20.000 „
Pres. Lincoln . . . . . 20.000 „
Pres. Grant . . . . . 20.000 „
Brezplačna pojasnila daje
FR. SEUNIG
Ljubljana,
Kolodvorska ulica št. 28.

Velikani:
Kaiserin Auguste Victoria . 25.000 ton
Amerika . . . . . 24.000 „
Cleveland . . . . . 20.000 „
Cincinnati . . . . . 20.000 „
Pres. Lincoln . . . . . 20.000 „
Pres. Grant . . . . . 20.000 „
Brezplačna pojasnila daje
FR. SEUNIG
Ljubljana,
Kolodvorska ulica št. 28.

velikani:
Kaiserin Auguste Victoria . 25.000 ton
Amerika . . . . . 24.000 „
Cleveland . . . . . 20.000 „
Cincinnati . . . . . 20.000 „
Pres. Lincoln . . . . . 20.000 „
Pres. Grant . . . . . 20.000 „
Brezplačna pojasnila daje
FR. SEUNIG
Ljubljana,
Kolodvorska ulica št. 28.

Dolbilni stroj
(Stemmaschine)
za mizarje, se po ceni prodaja.
Kje, pove upr. Sl. Naroda. 1528
Oblastveno dovoljena 1584
posredovalnica za službe
se odda v najem.
Kdo? pove upravništvo »Sl. Naroda«

„Nulsol“
trdnje 451
Bergmann & Ko. Dččin na L.
je in ostane slej ko prej nedosežen vsled svojega presenetljivega prirodnega barvanja las in brade.
Dobiva se svetel, rjav in črn steklenica po K 250 v
drogeriji Anton Kanc in pri brivcu A. Fettich-Frankheimu

POZOR!
Najnovejši in najtinejši
pletilni stroj
za jopice, nogavice, in druge pletenine nudi vsakomur brez razlike trajen in dober zaslužek.
Glavno zastopstvo in prodaja za Kranjsko, Primorsko itd. 232
Franc Kos
mehanična industrija pletenja
modne konfekcije
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3.
Prospekti in ceniki brezplačno.

Od leta 1868 se
Bergerjevo medicinsko kotranovo milo
na ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah z odličnim uspehom uporabljajo proti
vsake vrste izpuščajem
zlasti proti kroničnim tišajem in paraz. izpuščajem, daje proti rdečici na nosu, ozeblam, potenju nog, luskam na glavi in v bradi. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini.
Pri polnih boleznih ravba jako uspešno
Bergerjevo kotranovo zvepleno milo.
Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje vse nesnage s polti,
proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nadadkritivno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi
Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,
v katerem je 35 odstotkov glicerina in ki je parfumirano.
Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje z izvrstnim uspehom
Bergerjevo boraksovo milo
in sicer proti ogrojam, ogorenju, nekam mozoljem in drugim neprijetnim kožnim.
Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 80 vin.
Zahtevajte po lekarnah in zadnjih trgovinah izključno **Bergerjevo kotranovo milo** in pazite na poleg stoječo varstvo enaiminko in na polegstoječi firmni podpis **G. Heli & Co.** na vsaki etiketi. Odlikovan s častno diplomom na Dunaju 1883 in z zlato svetinjo na svetovni razstavi v Parizu 1900
Vsa druga medic. in higien. mila znane **Bergerje** so naštetja v navodilu, ki se prilega vsakemu milu.
Na debelo:
G. Heli & Comp., Dunaj, I., Sibirstrasse 3.
V Ljubljani se dobiva v lekarnah: **Milana Louska dedič, Ph. Mr. Josip Čizmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl. Trnkózy** in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. 1190

! 44 !
Milko Krapeš
urar in trgovec z zlatino in srebrnino
1954 zapriseženi cenilec
Ljubljana, Jurčičev trg 3.
Zahtevajte moj ravnotež izli
najnovejši cenik

I Dva nova Seifertova biljarda najnovejšega sistema!

1413 Popolnoma na novo urejena

„kavarna Central“

na Sv. Petra nasipu št. 37

navadno celo noč odprta.

Z odličnim velespoštovanjem **Štefan Miholič, kavarar.**

I Dva nova Seifertova biljarda najnovejšega sistema!

Štedilna ognjišča „Triumph“

za gospodinjstva, ekonomije itd. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot najboljši in najtrpežnejši izdelek. Največja prihranitev goriva. **Specijaliteta: štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne l. dr.** Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog 2040 franco proti doposlani znamki.

Tvornica za štedilna ognjišča Triumph

S. Goldschmidt & sin, Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Usta-novljeno 1. 1842. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon številka 154.

Brata EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohišvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. **Ljubljana**

Delavnica: Igriška ulica št. 6. **Električna sila.**

Slovenski optični zavod

Naročila z dežele pošiljam z obratno pošto. **Centri brezplačno!**

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 26

2832 priporoča veliko zalogo raznih **očal, ščipalcev, toplomerjev, barometrov, daljnogledov itd.** — Očala in ščipalci se pripravijo natančno po zdravniškem receptu. V strokovnjaško dobro urejeni delavnici se vstavlja nova stekla v očala in v ščipalce in izvršujejo vsa optična popravila dobro in ceno. **Zlatina, razne ure, prstani, uhani, verižice, naprsne igle itd.**

Po najvišjem dovoljenju Njega c. in kr. apostolskega Veličanstva.

28. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji zakonito dopuščena, ima 21.135 dobitkov v denarju s skupno vsoto 620.000 kron.

Glavni dobiček je: **200.000 kron**

Žrebanje se vrši javno 22. junija 1911. — Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju III. Vordere Zollamtstrasse 7. v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštinih, brzojavnih in železniških uradih in v menjalnicah; načrte za igranje dobe kupci srečk zastoj. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijsko-dohodarskega ravnateljstva (oddelek za državne loterije.)

Razglas.

Mestna občina Lož bo oddajala potom javne zmanjševalne dražbe, dne 21. maja t. l. ob 2. uri popoldne v občinski pisarni v Ložu zgradbo novega občinskega poslopija s sledečimi deli:

zidarska in dninarska v znesku K	26988-30
kamnoseška	1215-75
tesarska	2749-84
kritje strehe	783-89
kleparska	557-29
mizarska	5164-05
ključavničarska	1797-66
barvarska	446-82
slikarska	423-97
Lončarska	1195-—
Skupaj K	41911-86

Načrti leže v občinski pisarni v Ložu v pogled do dneva dražbe. Prevzemniki bodo morali vložiti primerno kavčijo. Natančnejši pogoji se izvedo na dan dražbe.

Mestno županstvo v Ložu,

dne 3. maja 1911. **Fr. Škrbec.**

A. KUNST

Ljubljana

Židovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na zbiru.

Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

prvi in edini slovenski uglasjevalec in trgovec glasovirjev

Ljubljana, Poljanska c. 13. I.

Prodajam in posojujem **glasovirje, pianine in harmoneje** izključno le iz najslavnejših tovarov, ne prekosljivo, dobre kakovosti po glasu. **Solidne cene!** Tudi na dolga odplačila in brez zadatja! Pismeno jamčim 10 let za vsak pri meni kupljen instrument. Uglasjevanje izvršujem specijelno sam osebno, brez podnagača ali posredovalca ter vse popravila. — Glasbeni Matici in drugim slovenskim zavodom uglasjuje edino le **koncesijonirana trvdka Jurásek.**

Novo dvostranske slovenske plošče!

Cena K 4.— in po K 2-50.

Gramofoni od 25 kron naprej.

Dobi se tudi na mesečne obroke. Zadrževanje teh brezplačno cenike gramofonov in raznih plošč.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 26.

Josip Stupica

jermerar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših **konjskih oprav** kakor tudi **krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo** katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče **potrebščine** kakor tudi že **obrabljene vozove in konjske oprave.**

Specialna trgovina

finih **ročnih del**

TONI JAGER

v Ljubljani, Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

GLEICHENBERG STAJERSKO

Sezija od 15. maja do 30. sept.

neprekosljive vrednosti pri vseh boleznih sopil

Svetovnoznani zdravilni vreli 1187

Pojasnila in prospekte daje zdraviliško ravnateljstvo v Gleichbergu.

Edina zaloga **izvirnih ameriških čevljev.**

Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani poleg kavarne „pri Slonu“.

Pazite natančno na firmo.

Prodaja se

pri podiranju vojaškega oskrbovališča, Dunajska in Franc Jožefa cesta

različni material:

zidna opeka, strešna opeka, cementna strešna opeka, železne cevi, železne vezi, železno okensko omrežje, 4 cele kompletne železne garniture za pekovske peči, stropni tramovi in strešni stoli iz mecesnovega lesa, vsakovrstne deske, okna, vrata itd.

Vir zdravja so brezalkoholne **šumeče limonade**

napravljene z **Maršnerjevimi šumečimi limonadnimi bonboni** (malinov, pomarančin, jagodov, breskven in prvenčev okus) v pastiljah za prodajanje po 2 in 4 vinarja, v patentovanih vrečkah za prodajanje po 2 in 5 vinarjev. ::

Pristni samo s to varstveno znamko. Letna poraba 80 milj. komadov

Edini izdelovalec: **Prva češka deln. družba tvornic orient. sladkornin** 1319 in čokolad, Kralj. Vinogradi

prej A. Maršner. — Zaloga: Dunaj VI., Theobaldgasse 4.

C. kr. priv. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.

Stanje zavarovanih svot . . . K 215.000.000

Premijske rezerve 54.000.000

Letni dohodki na premijah . . . 11.000.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinov razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnasanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridelke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in klajo v poslopjih in kopicah;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.
- za slučaj smrti, da je glavica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s priznanjem dosmrtnne rente ob nastali onemoglosti nadalje sprejema
- zavarovanja za doživetje, preskrbovanje za starost, zavarovanja otroških dot. plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančneje pojasnila daje radovoljno Generalni zastop v Ljubljani Sodnijska ulica št. 1.

Vodja generalnega zastopa: **Jos. Prosenc.**

Miren tek

Najboljši material

Velika delozmožnost

Auto

Laurin & Klement akc. spol.

„ Tvornica Mlada Boleslava (Češko). „

Lekarnarja A. THIERRYJA BALZAM
Edino pristno z seleno maso kot varstveno mazilo.

OBLASTVENO VAROVANO.

Vasko poplavljen, ponorela in razpeta je celotna zgradba z vseh strani. Zanesljivega zdravilnega učinka pri vseh obolenjih dihal, kašlu, izmetavanju, hripavosti, kašlu v požarniških, prahu, prahu, pljučnih boleznih, zlasti pri influenci, žlednih boleznih, vseh jezi in vnetjih, pomanjkanju sili, slabem prebavljanju, zagatenju, sobolju in ustnim boleznim, trganju po udih, opeklinam, izpuščajem itd. 12/2 ali 6/1, ali 1 specialna steklenica K 5.

Lekarnarja A. THIERRYJA
edino pristno
centifolijsko mazilo

Zanesljivo najgostovejšega zdravilnega učinka pri ranah, oteklinah, ranicah, vnetjih, gnojnih, odtrani iz trupla vse tuje tvarine in dela celo boleče operacije nepotrebne. Zdravilo pri še tako starih ranah in tako dalje. 2 škatlici staneta K 8-60.

Dobiva se v lekarni pri „Angela varhu“ ADOLF THIERRY v Pradgradi pri ROGAČU. Daje po skro vseh lekarnah. Na delo v trgovinah za medicinske droge. 1035

ČUDOVITO!
Vse dosedanje iznajdbe skladnih stolov, klopi in miz celega sveta presega J. Lojk-ova iznajdba **železnih skladnih stolov, klopi in miz,** ki jih izdeluje in zalaga **parna tovarna lesnih izdelkov** **FR. BURGER V SPODNJI ŠIŠKI.**

Prospekti zastoj in poštne prosto. Vzorci pošljim po povzetju. Ako ne ugaja, sprejem poštne prosto nazaj in vrnem plačani denar.

Računi se plačujejo le neposredno meni.

C. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“
LJUBLJANA ALFONZ BREZNIK LJUBLJANA
Kongresni trg št. 13.

Največja, najstarejša in edina domača tvrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev.

Velikanska zaloga vsega glasb. orodja, kakor: violon, citer, kitar, tamburice, harmonik, klarinet itd., najboljših strun (tudi Weicheld) ter muzikalij. Prodaja na čudovito majhne obroke tudi brez zadatja, tako, da je vsakomur dana prilika, izogniti se vsiljivemu „polelu“ ter si na najugodnejši način odplačevanja nabaviti instrument prve vrste. Dvorna firma klavirjev Czapska, Höhl & Heitzmann, Stelzhammer in Rösler ter Hördgel in Mauborg (amer. harm.) so svoje zastopstvo za Kranjsko meni poverile in imam le jaz izključno edini te znamenite instrumente v najv. zalogi in izbiri. 10 letno plemenito jamstvo. Popravila in uglaševanja klavirjev in vseh glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji se najugodnejše jemljejo v zameno. **Najnižja izposojevalnica.** 277

Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. 237

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet, zimnati modroci, otroški vozlčki itd.

Najsolidnejše blago.

Fr. Ševčik židovska ul. 7.
puškar

1035

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, salskih in čeških stroge preizkušanih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za bres-dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

August Replč
sodar v Ljubljani 40
Kolektivna ulica št. 16 (v Trnovu)
izdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.

najnovije fasone
po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred školjo 19, Stari trg 4,
Prešernova ulica 4.

dežnike in solnčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kronland, Vaderland, Zealand, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York
v Ljubljani,
Kolodvorska ulica odsej **št. 26,**
od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tislerju“.

F. K. Kaiser puškar
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov) kakor tudi

umetniški ogenj
po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

ORIGINAL MOTOREN

Za svetilni plin, sesalni plin, bencin, benzol, petrolej itd.

Parite: motorji za surovo olje sistem Diesel.

Zahtevajte specialni prospekt 502/L. 8.

Specialni oddelek: Stroj za žage in obdelov. lesa.

Popolne opreme zag in mizarnic.

LANGEN & WOLF, WIEN. X.

Ustanovljeno 1853.

G. Topham & Co.
družba z ome. zavezo

tvornica za stroje in železolivnica

Dunaj X., Gudrunstr. 159

grade za specialiteto:

polne jarme vseh vrst za parne in vodne žage, vse stroje za obdelovanje lesa: krožne žage, trakovne žage stroje za oblanje, stroje za skobljenje (Fräsmaschine), stroje za luščenje furnirja, stroje za upognjeno pohištvo, stroje za sodarje, transmisije.

Prospekti, proračuni stroškov obisk inženirja zastoj. 192

Praktične in cené ograje za predvrtove, parke itd.

iz žičastih mrež in kovanega železa preprosto ali tudi najkrajše opremljene, vrtno ograje iz kovanega železa, stopniške ograje, okenske mreže, ograje za grobove, grobnice, balkone in pročelja, večkrat sukane šesterokotne, v ognju pocinkane ter štiriokotne strojne žicaste pletenine za ograditve gozdov, travnikov in vrtov, za varstvo proti zajcem, pasjake, fazanarije, voliere, igrališča za lawn-tennis, Rabitzve stene in monirake gradbe, dalje mreže za pesek in gramoz, jeklena bodeča žice za plotove, ves ograjevalni material in vse zadevne izdelke dobavljajo po najnižjih cenah.

Dunaj Hutter & Schranz d. d. Buda-Pešta
tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.

: Vzorčne knjige, preračuni in pojasnila vsake vrste gratis in franko. :

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko
z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kronland, Vaderland, Zealand, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York
v Ljubljani,
Kolodvorska ulica odsej **št. 26,**
od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tislerju“.

Telefon šte. 53.

Delniška družba pivovarna „Union“

:: v Spodnji Šiški pri Ljubljani ::

1915 priporoča svoje izbrano

marčno, dvojno marčno
in izvozno pivo
v sodčkih in steklenicah.

SINGER „66“

Sivalni stroj 20. stoletja.

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov.

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana Sv. Petra cesta 4. Kranj Glavni trg 53. Kočevje Glavni trg 79. Novo mesto Veliki trg 88.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priloga svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plašče za gospe, nepremakljivih havelokov itd. itd. Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Združeni čevljarji

V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.

priloga svojo bogato zalogo obuval za zimsko sezono. Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zapenke, čistila itd. vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave goraste in lovske čevlje.

Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja naročila proti povzetju. Zahtevajte cenike.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrirana zadruga z omejeno zavezo s sedežem v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).

Zaloga pohištva lastnega izdelka in tapetniškega blaga.

Izvršuje vsa mizarska stavbna dela.

Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Bruselj 1910 — **GRAND PRIX** — Buenos Aires 1910

HENRIK **LANZ** MANNHEIM.

Patentne polno in vročeparne

LOKOMOBILE

z ventilno zavoro sistem „LENZ“ in zmognosti do 1000 P.S.

Avstrijska prodajna pisarna:

EMIL HONIGMANN, Dunaj IX., Löblichgasse 4.

Mednar. lovska razstava Dunaj 1910: drž. častna diploma (Najvišja odlika).

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6, Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine priloga

klobuke slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd. Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

Rheuma — Protin — Ischias

Otvorjeno od 1. aprila do 1. novembra.

Nizke cene kakor doslej, vključno času primernim novostim.

1. septembra do 1. junija 25 % znižanje.

Čudoviti zdravilni uspehi. Radioaktivna termalna kopel 33—44° Celsija.

Krapinske Toplice

Pitno zdravljenje s termalno vodo. Razpošiljanje termalne vode. Obisk 6000 oseb. Hrvaško (Hrvaška Švica).

Kopeli v basenu, marmorne, pršne, lužnate kopeli, fango, sudariji. Prospekte, pojasnila daje kopališko ravnanje. Pravilni naslov samo: **Krapinske Toplice**, Hrvaško.

Zdraviliški dom, 200 udobnih sob, prekrasen park, terasa, zdraviliški salon. Stalna vojaška zdraviliška gošča, liht, telefon, avtomobilski garaža, izposojanje avtomobilov.

Na železniški postaji Rogatec (ki se odcepi od južnoželezniške proge Dunaj—Trst) avtomobilski omnibus. Zveza pri vlakih ob 11. uri 16 min. dopoldne in 5. uri 29 min. popoldne. Na železniški postaji Zabok avtomobilskega omnibusa zveza pri vlakih ob 10. uri 24 min. dopoldne in ob 4. uri 11 min. popoldne. 1. maja do 1. oktobra.

Umno stavbništvo.

Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le

Skagliol-plošče

5 in 8 cm debele

za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.

PREDNOSTI:

Varno proti potresu, ne propuša, prostonoseče, hrani prostor torej zroka in jako trdno drži žrebje. ni treba nikakih traverz.

Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (železno armirane stene iz opeke).

Preračun stroškov in preračun napravita zastoj arhitekta imetnika patenta

Hönigsberg & Deutsch, c. in kr. dvorna stavbnika, Zagreb.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

Bremna

v

New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Salveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!!

Slav. občinstvu v mestu in na deželi vladno priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno. **Cene brez konkurence.**

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere

FR. IGLIČ Ljubljana Mestni trg 11-12.

Najnovejša iznajdba!

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

s 40% delavsko silo pomanjšanim ravnotežem nove sestave, ki od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno.

Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča gasilna društva: Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Senčur, Koroška Bela, Hrušica, Zgornja Šiška, Dravice, Spodnja Idrija, Predosje, Sora, Stob, Trzin, Zabalca, Rovle, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valta vas, št. Peter na Dolenskem.

R. A. SMEKAL v Zagrebu

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev ter motornih mlinov.

Odplačevanje na obroke

129 odlikovanj!

J.C. MAYER

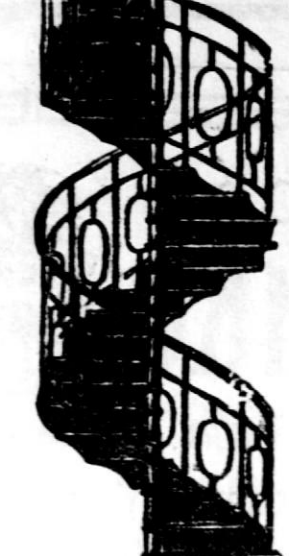
Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
nega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

Umetno, stavbno in konstrukcijsko
ključavničarstvo
Pust Ivan
zapriseženi izvedenec in cenilca
v Ljubljani, Poljanska cesta št. 28
se priporoča v izdelovanje vseh ključavničarskih del.
— Železne stopnice vseh vrst po načrtih, okna in
strehe. Ograde za rakve, stopnice, vrtove ter vežna in
vrtna vrata. Stedilnike vseh vrst, in okovi za vrata in
okna. Valjčne zatvori in solne plohte. Pletenje raz-
ličnih mrež na stroj za pašnike in ograje.

KUNC-ove obleke

so nedosežne glede
oblike, izvršitve in cene.

Ljubljana, Dvorski trg 3
Telefon štey. 291.

Priporoča se
M. Kristofič-Bučar
Stari trg št. 28, Ljubljana, nasproti Zalaznika.
Zadnja moda
BLUZE zgornja **KRILA** spodnja
FINE KOSTIME — NOČNE HALJE
na novo vpeljane, krasne
: POMLADANSKE PLAŠČE in PELERINE :
v vsakem blagu, barvi in fazoni, tudi po meri.
Najfinije in kompletne
OBLEKICE — PLAŠČKI — PELERINCE
in krstna oprava.
Perilo, predpasniki, moderci, otroški klobučki, kapice
in vsako drugo modno in drobno blago iz solidnih tovarov
po najnižji ceni.
Na ogled pošilja tudi po pošti.

V letu se si moja
Herbstova kolosa
: : zavejevala ves svet! : :
30 kron. 30 kron.

Motorna kolosa, štinski stroji, gramofoni vtičala
lepne svetilke. — Najcenejša trdnost za nakup
priporočila za kolosa. — Cevi K 3, pladji
K 4-10, gorški pladji K 5-50, svetilke K 2-20,
sesalke 60 v, sedla K 1-90, francoski 40 v, dršaji
30 v, pedali K 3, verige K 8, svonci od 35 v dalje.
Krasen katalog 1911.
JURI HERBST
Dvornj, VI. Mariškov trg 184, prišljake.

Ustanovljeno
leta 1868.
M. Drenik
Ljubljana,
Kongresni trg 7.
Predtiskarija.
Risarski atelije.
Pisiranje, kufiranje, montiranje.
Tamburiranje in vezenje na roko.
Največja zaloga ženskih
146 ročnih del
in vsakovrstnega materiala.

FIDELITY

and
Deposit Company of Maryland
Kavcijsko (poneverjalno)
in jamstveno zavarovanje.
Skupno premoženje družbe dne 31.
decembra 1910:
čez 33 milijonov kron.
Skupni znesek iz obstanka družbe
plačanih škod
čez 35 1/2 milijona kron
(K 35.639.550-75).
Kavcija, ki jo je družba založila pri
c. kr. državnih centralni blagajni, znaša
K 400.000.—
Polica družbe „FIDELITY“ je naj-
boljše nadomestilo za kavcijo v go-
tovini in nudi delodajalcu najboljšo
varstvo proti nepoštenosti vseh vrst
po nastavitvah. Za slične izdaje
najboljše varstvo proti sleparstvu s
1191 kavcijami.
Na željo prospekti in pojasnila.
Generalno ravnanje za Avstrijo: Dunaj I.,
Rottenburgstrasse 20 (Residenz-Palast).
Generalno zastopstvo za Štajersko,
Koroško in Kranjsko: Ludwig Heller
von Schönhofer, Graz, Steyrergasse 50.

Keil^{ov} lak

najboljši plesk za mehka tla.
Keil-ova bela glazura za umivalne mize . . . 90 v
Keil-ova voščena pasta za parkete . . . 90 v
Keil-ov lak za pozlatenje okvirov . . . 40 v
Keil-ov lak za slavnike v vseh barvah
Keil-ova pasta za čevlje . . . 30 v
1198 Dobiva se vedno pri Leskovcu & Medenu v Ljubljani.
Poročnik: Anton Ditrich. Idrija: Val. Lapajne. Črnomelj: Anton Zirc.
Škofja Loka: Matej Žigon. Kamnik: Ed. Hajek. Kranj: Franc Dolenz.
Radovičica: Oton Roman. Novo mesto: I. Picsek. Kočevje: Franc Loy.

Pension „Villa Celestina“ v Opatiji

Ob kralja Karola promenadi, na novo urejene elegantne sobe z
balkoni, za eno ali več oseb s hrano ali tudi brez hrane. Električna
razsvetljava ter kopališče v vili. Dobra pitna voda z Učke! Krasen
razgled na morje in celo okolico, na razpolago je tudi uporaba vrta.
Pension se nahaja v lepem mirnem kraju Opatije v bližini morja!
Cene nizke! Domača družba!
Priporoča se. **R. JUVAN, Opatija.**
1525
Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Veletrgovina z železnino

„Merkur“,

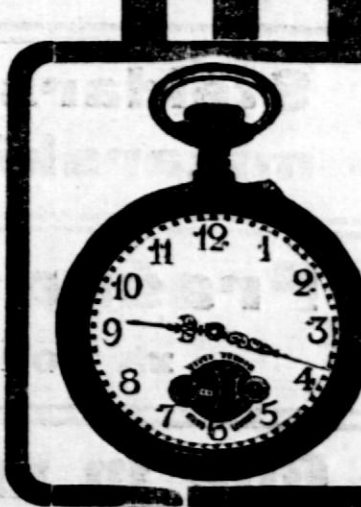
Peter Majdič, Celje

Podružnica v Kranju se priporoča Podružnica v Kranju
za nabavo žičnega omrežja, ograje iz žičnega omrežja v vsaki iz-
peljavi, stavbnih nosilcev, lepenke, vsakovrstnega orodja najboljše
kakovosti za poljedelce, kakor tudi za obrtnike; nadalje: zelo dobrih
in praktičnih bran za travnike, poljedelskih strojev iz prvih tovarov,
nepremočljivih plah za vozove, komate in konje itd.
Prodaja umetna gnojila, kakor: Tomasevo žlindro, kajnit, kalijevo
sol, superfosfat, žveplenokisli amonijak in čilski soliter.

Gg. botrom in botricam

priporočam svoja
birmanska darila.

Nikelnasta moška ura z veržico od K 4-50 naprej
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-70 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 44- „
Nikelnasta damska „ „ „ „ „ 8-50 „
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-50 „
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 20- „
Uhani zlato na srebro . . . „ 1-80 „
14 kar. zlati uhani . . . „ 4-50 „
: : Največja in najsolidnejša trdnost : :
H. SUTTNER
Mestni trg (nasproti rotovžu). Sv. Petra cesta 8.
Lastna tovarna ur v Švici. Tvarniška znamka „lko“.

podružnica v Trstu Via S. Nicolo št. 30. **Živnostenska banka** podružnica v Trstu Via S. Nicolo št. 30.
Vloge na knjižice
: : Delniška glavica 60 milijonov kron. : : od dneva vloge 4% do dneva vzdiga. Rezervni in varnostni zakladi 16 milijonov kron.
IZVRŠUJE VSAKOVRSNE BANČNE TRANSAKCIJE POD NAJKULANTNEJŠIMI POGOJI.

Dinamo stroji in električni motorji. Na-
prave za električno razsvetljava in
prevajanje električne sile. Električni
obrat vseh vrst. Ventilatorji. Tur-
bogeneratorji, električne železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Ob-
ložnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.
Praga-Vysočany.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis,
Pelton). Točna, cena in hitra popravila
vseh električnih strojev drugih tvrdk.
Vse potrebe za instaliranje. Odlički
iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška
kovna litina iz lastnih velikih livaren in
jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

Uvažujte pri nabavanju
spomladanskih oblek in površnikov
za gospode in deco

najnovjšo konfekcijsko trgovino
Maček & Komp.
v obližju glavne pošte, Franca Jožefa cesta šte. 3.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 35
M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Krasne novosti za spomladansko sezijo
in po že znano najnižjih cenah dobite
v modni trgovini Peter Šterk
Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1^a kako-
vesti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov, slamnikov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

Naročajte na izbire
bluze, krila, kostume,
plašče, jopiče, nočne halje, pe-
rine, perilo, stesnike dalje
otroške obleke, plaščke,
klobučke, čepice in druge potreb-
ščine za otroke in novorojenčke
pri
M. Krištofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg 28.
Priznana najfinjša damska in otroška kon-
fekcija. Izdeluje tudi po meri. Najnižje cene.

Gramofone

najboljše vrste
po najnižji ceni
avtomatične, po-
sebnost za gostilni-
čarje pripravne
priporoča

Ivo Bajželj
Ljubljana
Marije Terezije cesta 11
(Količarji).

Ravnokar so došle najnovjše slovenske plošče
à K 3-50. — 1000 igel K 2-—, 271

Nasproti rotovža.

Različno modno blago
in perilo za gospode,
dame in otroke, kakor
tudi slamnike in čepice
po zelo nizkih cenah
priporoča

modna trgovina
O. Jezeršek

Mestni trg št. 24.

KAŠLJAJOČIM
otrokom in odraslim
zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLAE

pomoček, ki razkroja in odločuje slez,
lajša in pomirjuje dušljivi kašelj, od-
pravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje
njih število. — Na stotine zdravnikov je
že oddalo mnenja o presenetljivo točnem
učinku **Thymomel Scillae** pri oslovskem
kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.

Prosim vprašajte svojega zdravnika.
1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco ako
se pošlje naprej 2-30 K. 3 steklenice ako
denar naprej 7. — K. 10 steklenic ako
denar naprej za 20-— K.

Izdelovanje in glavna zaloga
B. Fragnerja lekarna
c. kr. dvorni dobavitelj
Praga III., št. 203.

Pazite na ime izdelka,
izdelovalca in na var-
stveno znamko.

V Ljubljani v lekarnah.
Jos. Mayr, dr. G. Piccoli
in Jos. Čizmar.

Pokusite pivo iz Češke delniške pivovarne
v Čeških Budejovicah.

To je izbornost, na plzenjski način varjeno pivo.
Zalogo: Ljubljana: V. H. Bohman. Trst: Schmidt & Pelosi.
Postojna: Emil pl. Garzaroli. Pulj: Lacko Križ. Trnovo: Rudolf
Valencič. Reka-Sušak: Ante Sablich.

1875

Modni salon

JUST-MASCHKE

Ljubljana, Židovska ulica šte. 3

priporoča svojo veliko izbiro krasnih klobukov, modelov
za dame in deklice, čepice, različen nakit za klobuke.

Sprejemajo se popravila. 2306 Cene brez konkurence!

Žalni klobuki vedno v zalogi.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC
LE V IZVIRNI POLNITVI.

MOËT & CHANDON

je
šampanjec
najvišjega
dvora in
aristokracije

Ustanovljena
1743

Oljnate barve
priznane najboljše

Fasadne barve
edino stanovitne proti vre-
menskim vplivom

Kranjski firnež
in laneno olje

Lake
angleške in lastnega izdelka

Steklarski in
mizarski klej

Čopiče
— za vsako obrt —

Prašno olje
za pode

Karbolinej
in gips

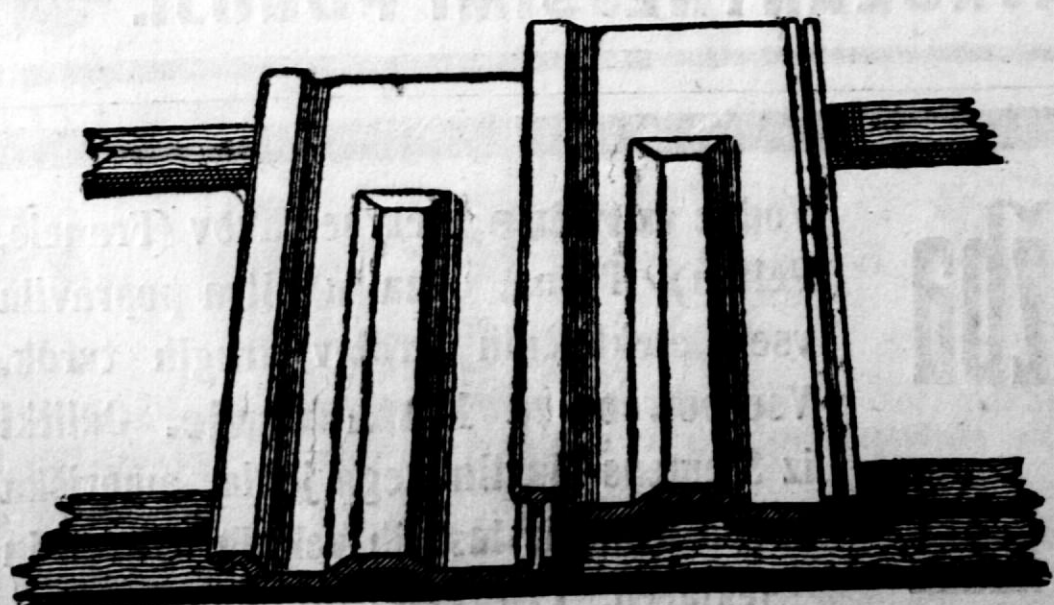
Olje in mazilo
za stroje

Barve in potrebščine
za umetnike, slikarje, kiparje itd.

priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.
Zahtevajte cenike! Zahtevajte cenike!

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

tovarna zarezanih strešnikov
ponudi vsako poljubno množino patent. dvojno zarezan

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti.

975

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. — Spretni zastopniki so iščejo.

Potnika

za Kranjsko in sosednje okraje, dolgo-
letno dobro uvedenega, sprejme velika
dunajska trgovina z drobnim blagom
na debelo in sicer pod ugodnimi pogoji.
Ponudbe pod "Verziran 2050"
na upravištvu "Slov. Naroda".

Rimske toplice

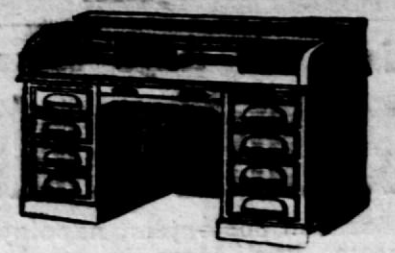
Tržič (Primorsko):

Promotivne toplice kuhinjske soli, stalna
toplina 38—40°. Zdravljenje fango. Sežija od
1. junija do 30. septembra. Posebno pri-
poročljivo proti protini, revmatizmu, ischias,
ženskim boleznim itd. Lastnik: svetlost princ
A. Thurn in Taxis. Štalmi avtomobilski promet
med Rimskimi toplicami in Tržičem. Izlet:
Tina, Sv. Ivan, grad Devin, morsko kopališče
Sesljan. Največji komfort, stabilisment nanovo
opremljen in povečan. Interurbani telefon št.
26, koncerti itd. Zdraviliški zdravnik v hiši.

Stanovanje

obstoječe iz 5 sob z vsami pripadniki
na Realjevi cesti št. 12 so oddane
za 1. avgust. 1615

Prospekti zasloj in
pešnice prosti.

Prospekti zasloj in
pešnice prosti.

**Moderno pohištvo za pisarne in
sobe za gospode.**

Glogowsky & Co.

o. in hr. dvorci dobavitelj

Dunaj I., Franz Josef Kai št. 15—17.

Priprava izdelovanja vsesplošnega pohištva. Preručno iz-
vajojo lastni arhitekti. 1120

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip št. 8.
Reichova hiša.

Štedilnih ognjilc.

Izvrstno in solidno delo.
Cene zmerno. Popravila so
i i točno izvršujejo. i i

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadno do najfinjših

žlme.
M. Pakič
v Ljubljani.

Rezanje naravnih se
potilja s povzajem.

Kantiner

se išče za večjo žar o na Kranjskem
z okoli 150 delavci. Plača 1000 K na leto,
1 1/2 % provizije od prometa in prosto izku-
harstvo, dalje prosto st. novanje in kurjava
in 50 K pavšala na leto za razsvetljavo.
Znanje hrvaškega (slovenskega) in nemškega
jezika potrebno. Kavčijo K 1500 — na hra-
nilnični knjižici. Podrobne ponudbe na Ar-
nolda Spitz, Budapesta, V., Perceol
Mór-utca 4.

Uradne ure od 8. zjutraj do 7. zvečer

OSTRČNI BANKA PIAZZA dei
teskych spolitica
Podružnica **V TRSTU PONTEROSSO 3**
Člarska banka čestiti hranilnica.

VLOGE NA KNJIŽICE **PREMIJSKE VLOGE**
4 1/4 % **4 3/4 %**

VLOGE V TEKOČEM RAČUNU
in **VLOGE FIKSNE NAJUGODNEJŠE.**

BANČNO POSLOVANJE VSEH VRST.
Oddelček za vadije in kavčije.

Uradne ure od 8. zjutraj do 7. zvečer

Tolmin! Tolmin!

Prada se velika
hiša in zemljišče,
pripravno za vsako obit. 1607
Natančneje se izve pri lastniku
B. Šeril v Gorici, ulica Usina 12.

Lastniki tovarn za opeko in cement
zahtevajte samo stroje pre-
izkušenega sestava tvrdke

K. Novotný
Specijalne tovarne strojev za keramiko in livarno
Praga-Visočany
Opreme za krožne peči, transmisije, po-
sođe za impregnovanje lepenke L. t. d.
Na vpogled mnogo priporočil. 3820

Julija Stor
v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih
goissserskih gorskih čevljev.

Elegantna in
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.
8271

Pozor! Birmanska darila! Pozor!

Berite, kje se dobijo najcenejše ure in celo
ugodnejše nego po tovarniških cenah vsled
velike zaloge, na primer:

Niklasta ura, trpežno kolesje z verižico	K 5-50
" " " " " " " " " " " "	6-50
" " " " " " " " " " " "	7-50
srebrna cil. rem. ura z lepo verižico	9-50
" " " " " " " " " " " "	10-50
srebrna damska ura z lepo verižico	9-50
" " " " " " " " " " " "	10-50

Poleg cenejšega blaga imam vedno v zalogi tudi najfinejše sve-
tovno znano švicarsko blago na primer Seeland, Omega, Schaff-
hausner posebno precizijsko natančno regulirana, Zenith, ki
zdrži natančen čas v vseh legah. — Za vsako blago se dobi
pismeno večletno jamčenje. 1359

Franc Keber, Ljubljana, Dunajska cesta 12.

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana
še iz cenenege cementa, oddajam

CEMENTNE STREŠNIKE
(z zarezo in brez zareze)
po znižani ceni.

Cementna strešna opeka prekaša po svoji
trpežnosti drugovrstne opeke ter dajem za
njo vsako poljubno garancijo.

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA.

Proda se veliko posestvo

z 2 hišama in mlinom, obsegajoče 21 oralov gozdov in 3 orale njiv. — Even-
tualno se razdeli v tri manjša posestva, ki tvorijo vsako zase manjše posestvo
in sicer:

- 1.) Velika hiša pripravna za gostilno ali kaj drugega, s 6 sobami,
4 kletmi, pritliklinami in zemljiščem.
- 2.) Manjše posestvo obstoječe iz hiše, hleva in pritliklin, 5 oralov loze
in 2 orale njiv, oddaljeno od prve hiše, gori omenjene 10 minut.
- 3.) Mlin, 5 tečajev, 6 stopov, z gospodarskimi poslopji, 15 oralov
zemljišča; od prve hiše oddaljeno 15 minut.

Ta posestva se nahajajo blizu postaje belokrajinske železnice, ki se
prične v kratkem graditi. 1606
Vprašanja pod: **Matija Mazelle, Gradac, Bela Krajina.**

Maksimilijan Sartory
Rožna ulica št. 15

se priporoča slavn. občinstvu kot specialist za upeljave in
poprave električnih zvončev, telefonov, strelododov, električne
luči, zdravniških in zobozdravniških aparatov ter vse v to
stroko spadajočih del.

Najboljše blago, cene nizke. Preručni na zahtevo brezplačno.

Josip Rojina
krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožeta cesta 3.
konkurira z največimi in trdkami
glede **finega kroja** in ele-
gantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specijalitet blaga.
Zavod za uniformiranje.

Najboljši kosmetički predmeti
za olepšanje polti in telesa so:

da milo po 80 h.
da = cream po 1 K;
da = Menthol =
ustna voda po 1 K;
zobni prašek po 60h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K;
da lasna pomada 1 K.

Ti izdelki "Ada", ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v

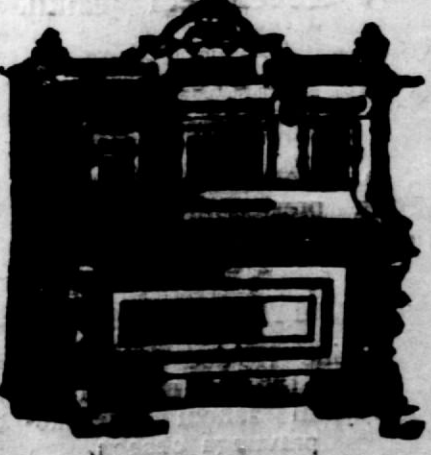
Orlovi lekarni
Ph. Mr. Josip Čizmár
v Ljubljani.
Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana
Prva kranjska
tvornica klovirjev
Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBINEK

Jamstvo šest let.

Eksport v vse dežele.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja
solidno narejene pianine, klavirje in
harmonike tudi samostojne
za gotov denar, na dolga od-
plačila ali naposled.

Poprave in ugaševanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje.

Najbolj varno naložen denar! Največja slovenska hranilnica!
Denarnega prometa do 31. decembra 1910 nad 564 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska
v Ljubljani, v lastni hiši, v Prešernovi ulici št. 3.

Stanje hranilnih vlog:
nad 40 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 1,200.000 kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po
4 1/4 %

brez odbitka. Nevzdignjene obresti pripisuje
vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vlozne
knjižice drugih denarnih zavodov.

Denar in knjižice se lahko pošiljajo po pošti.
Za varnost vložnega denarja jamči
zraven rezervnega zaklada še inostna
občina ljubljanska z vsem premoženjem
in z vso davčno močjo.

Jzguba naloženega denarja je nemogoča,
ker je po pravilih te hranilnice, po-
trjenih po c. kr. deželni vladi, iz-
ključena vsaka spekulacija z vložnim denarjem.

Posoja na zemljišča po 5% in proti plačevanju dolga
po najmanj 1%. Dolжник pa more svoj dolg poplačati
tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice
in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične
domače hranilnike,
v podpiranje slovenskih
trgovcev in obrtnikov pa
Kreditno društvo.